

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЯАМ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

2006

Товчилсон нэр томъёоны тайлбар

АР	Архангай
БӨ	Баян-Өлгий
БХ	Баянхонгор
БУ	Булган
ГА	Говь-Алтай
ГС	Говьсүмбэр
ДГ	Дорноговь
ДО	Дорнод
ДУ	Дундговь
ЗА	Завхан
ОР	Орхон
ӨВ	Өвөрхангай
ӨМ	Өмнөговь
СҮ	Сүхбаатар
СЭ	Сэлэнгэ
ТӨ	Төв
УВ	Увс
ХО	Ховд
ХӨ	Хөвсгөл
ХЭ	Хэнтий
АД	Аймгийн дүн
УБ	Улаанбаатар
УД	Улсын дүн
ҮСГ	Үндэсний статистикийн газар
МХЗ	Мянганы хөгжлийн зорилт
БЗДХ	Бэлгийн замаар дамжих халдвар
ХДХВ	Хүний дархлал хомсдолын вирус
ДОХ	Дархлалын олдмол хамшинж
ДОТС	Богино хугацааны шууд хяналттай эмчилгээ
СТДХ	Сүрьеэтэй тэмцэх дэд хөтөлбөр
НҮЭМ	Нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд
ЖСА	Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга
ХӨЦМ	Хүүхдийн өвчний цогц менежмент
ДНБ	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
ТБУСТХ	Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн тухай хууль
ЭМД	Эрүүл мэндийн даатгал

Гарчиг

Бүлэг 1. Монгол Улсын хүн ам

1.1 Хүн ам

1.2 Хүн амын нас, хүйсийн суварга

1.3 Монгол улсын хүн ам ба хүн ам зүйн зарим үзүүлэлтүүд

Бүлэг 2. Мянганы хөгжлийн эрүүл мэндийн зорилтууд

Бүлэг 3. Эх хүүхдийн эрүүл мэнд

3.1 Эхийн эрүүл мэнд

3.1.1 Жирэмсний үеийн болон төрөхийн өмнөх үеийн эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ

3.1.2 Төрөлт, төрөх үеийн эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ

3.1.3 Төрсний дараах үеийн тусламж, үйлчилгээ

3.1.4 Эхийн эндэгдэл

3.1.5 Үр хөндөлт

3.1.6 Жирэмслэлтээс сэргийлэх орчин үеийн арга хэрэглээ

3.2 Хүүхэд өсвөр үеийнхний эрүүл мэнд

Бүлэг 4. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

4.1 Эмнэлгийн анхдагч шатлалын тусламж, үйлчилгээ

4.1.1 Өрхийн эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ

4.1.2 Сумын болон сумдын эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ

4.2 Эмнэлгийн хоёрдогч шатлалын тусламж, үйлчилгээ

4.3 Эмнэлгийн гуравдагч шатлалын тусламж, үйлчилгээ

4.4 Эмийн улсын бүртгэлийн тухай

Бүлэг 5. Халдварт өвчин

5.1 Гэдэсний халдвар

5.2 Амьсгалын замын халдвар

5.3 Бэлгийн замаар дамжих халдвар

Бүлэг 6. Халдварт бус өвчлөл

6.1 Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан

6.2 Стационарт бүртгэгдсэн өвчлөл

6.3 Хүн амын нас баралт

Бүлэг 7. Эрүүл мэндийн эдийн засаг

7.1 Эрүүл мэндийн салбарын эдийн засгийн зарим үзүүлэлтүүд

7.2 Эмийн зардал, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ шатлалаар

7.3 Хөрөнгө оруулалт

7.4 Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн санхүүжилт

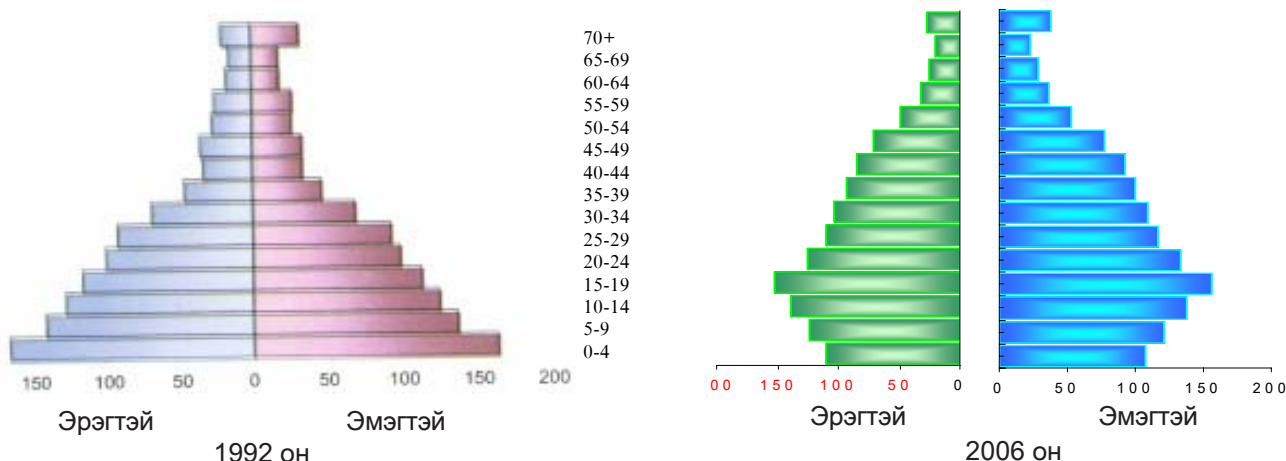
Хавсралт

Бүлэг 8. Эрүүл мэндийн салбарт хэрэгжиж буй үндэсний хөтөлбөрүүдийн шалгуур үзүүлэлтүүд

Бүлэг 9. Эрүүл мэндийн үндсэн үзүүлэлтүүд, 2006 он

Зураг 1.3 Хүн амын нас, хүйсийн суварга 1992, 2006 он

1.3 Хүн ам зүйн зарим үзүүлэлтүүд

Монгол улс 1990 оноос хойш хүн ам зүйн шилжилтийн үед байгаа бөгөөд энэ нь төрөлт, нас баралтын түвшин огцом буурч, хүн ам хөгшрөх байдлаар тодорхойлогдож байна. Тухайлбал 1990 онд манай улсын хүн амын дундаж өсөлт 2.7 хувь байсан бол 2000 онд 1.4 хувь, 2003-2005 онд 1.17 болж буурсан. Харин 2006 онд хүн амын өсөлт 1.23 болж өмнөх 3 жилтэй харьцуулахад нэмэгдсэн байна. Түүнчлэн 1990 онд 1000 хүн амд ногдох төрөлт 35.3 байсан бол 2003 гэхэд 18.0 болж 2 дахин буурч, 2004 оноос тогтворжих хандлагатай байна. Нэг эмэгтэйн амьдралынхаа туршид төрүүлэх хүүхдийн тоо 1990 онд 4.3 байсан бол 2000-2003 онд гэхэд 2 дахин буурч, 2004-2006 онд 1.9 буюу 2 хүрэхгүй үзүүлэлттэй болсон байна.

Хүснэгт 1.1. Хүн ам зүйн үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар

Үзүүлэлт	1990	2000	2003	2004	2005	2006
Нийт хүн (мян)	2149.2	2407.5	2504.0	2533.1	2562.3	2594.8
Хотын хүн ам	54.6	57.2	58.5	59.1	60.2	60.9
Хөдөөгийн хүн ам	45.4	42.8	41.5	40.9	39.8	39.1
Насны бүлгээр (хувиар)						
0-15	41.5	33.7	32.6	32.6	32.6	28.6
15-64	54.4	62.8	63.9	63.9	63.9	67.3
65 аас дээш	4.1	3.5	3.5	3.5	3.5	4.1
Хүн ам зүйн коэффициентууд						
ТЕК	35.3	21.5	18.0	17.7	17.8	18.4
НЕК	7.9	5.9	6.1	6.1	6.1	6.1
Цэвэр өсөлт	2.7	1.5	1.2	1.16	1.17	1.23
ТНК	4.3	2.2	2.0	1.9	1.9	1.9

2000 оны хүн амын тооллогын дүнг үндэслэн тооцсон 2000-2025 оны хэтийн тооцооноос үзэхэд өндөр настны тоо 2005 онд 2000 оныхоос 16.2 хувиар буюу 20.1 мянган хүнээр, 2010 онд 2000 оныхоос 28.7 хувь буюу 35.6 мянган хүнээр өснө гэсэн тооцоо гарсан байна.

2006 оны байдлаар нийт хүн амын 39 хувь нь хөдөө буюу сумын төв, багт амьдарч байна. Өөрөөр хэлбэл нийт хүн амын 38.3 хувь нь УБ хотод, 22,7 хувь нь аймгийн төвд үлдсэн 39 хувь нь хөдөө буюу сумын төв, багт амьдарч байна. 1990 оноос хойш хотжилт, нийгмийн эдийн засгийн хөгжлөө даган хүн ам төв суурин газар руу шилжих хөдөлгөөн буурахгүй байгаагаас 2000 онд нийт хүн амын 42.8 хувь нь хөдөөд оршин суудаг байсан бол 2006 онд 39 хувь болж буурсан байна.

Зорилт 7

Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн шаардлагатай тусламж үйлчилгээг зохих насны хүн бүрт хүргэж, 1990-2015 онд эхийн эндэгдлийг дөрөвний гурваар бууруулах

Хүснэгт 2.2 Эхийн эндэгдлийн түвшин (100 000 амьд төрөлтөд), сонгосон онуудаар

Үзүүлэлт	1990	2000	2003	2004	2005	2006	2015
Улсын дундаж	199.0	158.5	109.5	98.6	93.0	69.7	50.0
УБ хот	126	171.1	138.0	79.8	73.3	71.8	-
Аймгийн дундаж	230	153.4	93.7	109.6	105.7	68.2	-

Монгол улс 1990-2000 оны хооронд эхийн эндэгдлийн түвшингээр бүсийн орнууд болон хөгжилтэй орнуудтай харьцуулахад харьцангуй өндөр оронд тооцогддог байсан. 100000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин 2003 онд 109.5 болж, сүүлийн 10 жилд хамгийн бага түвшинд хүрсэн билээ. Энэ түвшин нь сүүлийн 3 жилд тогтвортой буурч 2006 онд 69.7 болсон байна.

УБ хотод 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин 2000-2003 онд улсын дунджаас өндөр байсан бол, 2004-2005 онд 79.8-73.3 болж улсын дунджаас доогуур, 2006 онд улсын дундаж түвшинд байна. Аймгийн түвшинд 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин 2000 онд 153.4 байсан бол 2005 онд 105.7 болж буурсан ч сүүлийн 5 жилд улсын түвшингээс өндөр байсан бол 2006 онд 68.2 болсон нь улсын дунджаас доогуур байна. Өөрөөр хэлбэл 2006 онд эхийн эндэгдлийн түвшин буурсан нь аймаг, сумын түвшинд эхийн эндэгдлийг бууруулж чадсантай холбоотой байна.

Зорилт 8

2015 он гэхэд ХДХВ/ДОХ өвчний тархалтыг зогсоож, БЗДХ-ыг бууруулж эхлэх

Монгол улс ХДХВ/ДОХ-ын гаралт багатайд тооцогддог. 1992 онд ХДХВ-ийн халдвар авсан анхны тохиолдол бүртгэгдсэнээс хойш 1997, 2001, 2003, 2004, 2005, 2006 онуудад нийт халдвар авсан 25 тохиолдол бүртгэгдээд байгаагийн 4 нь ДОХ өвчний улмаас нас барсан байна. 2006 эцсийн байдлаар нийт бүртгэгдсэн 25 тохиолдол бүртгэгдээд байгаагийн 11 тохиолдол нь 2005 онд, 9 тохиолдол нь 2006 онд тус тус бүртгэгдсэн байна.

ХДХВ/ДОХ-ын тархалтын түвшин бага байгаа нь сэтгэл тайвшрах шалтгаан биш бөгөөд Монгол улс халдвар тархах эрсдэл өндөр орны тоонд орох хэд хэдэн хүчин зүйл байдаг. Үүнд: хүн ам харьцангуй залуу буюу нийт хүн амын 50 гаруй хувийг 23 хүртэлх насны залуучууд эзэлдэг, сүүлийн жилүүдэд бэлгийн замаар дамжих халдвар жил бүр нэмэгдэж байгаа, хөдөөнөөс хот руу шилжин ирэгсэд болон улс хоорондын зорчигчдын тоо хурдацтай нэмэгдэж, хөрш зэргэлдээ ОХУ болон Хятад улсуудад ХДХВ-ийн халдвар сүүлийн жилүүдэд хурдацтай тархаж байгаа зэрэг хүчин зүйлүүдийг хамааруулж үздэг.

Зорилт 9

2015 онд гэхэд сүрьеэ өвчний тархалтыг зогсоож, бууруулж эхлэх

Монгол улс нь ДЭМБ-ын Номхон Далайн Баруун Эргийн Бүсийн орнуудын хувьд сүрьеэгийн өвчлөл өндөр зэрэглэлтэй 5 оронд багтдаг. Сүрьеэ өвчний тархалтын түвшин 1990-2000 онд 100 000 хүн амд 79-125 ногдож байсан бол 2003-2006 онд 155-185 болж нэмэгдсэн байна. Сүрьеэ өвчний тархалтын түвшин нэмэгдснийг уг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх арга хэмжээг тогтмол, үр дүнтэй зохион байгуулж байгаатай холбон үзэж болох юмаа. Монгол улс 1995 оноос Сүрьеэтэй тэмцэх Үндэсний

хөтөлбөрийн хүрээнд эмчилгээний олон улсын стандарт (ДОТС)-ыг нэвтрүүлж, амжилтай хэрэгжүүлж байна. Үүний үр дүнд ДОТС-ын хамралт 2000 оноос хойш 100 хувь, эмчилгээний үр дүн 80-иас дээш хувьтай байна.

Хүснэгт 2.3 Сүрьеэ өвчний тархалт, нас баралтын түвшин (100 000 хүн амд), сонгосон онуудаар

Он	1990	2000	2003	2004	2005	2006	2015
Сүрьеэгийн тархалтын түвшин							
Улсын дундаж	79	125	155	176	175	185	40
УБ хот	85	180	234	264	264	259	-
Аймгийн дундаж	63	99	115	129	123	132	-
Сүрьеэгийн нас баралтын түвшин							
Улсын дундаж	4.8	3.2	3.0	3.8	4.0	2.9	-
УБ хот	5.4	2.5	2.6	3.3	3.3	3.3	-
Аймгийн дундаж	3.9	2.0	3	4.5	4.3	2.5	-
ДОТС-ын хүрээнд эмчилсэн сүрьеэгийн тохиолдлын хувь							
Улсын дундаж	-	100/80	100/83.8	100/83	100/79	100/82.1	
УБ хот	-	100/84	100/82	100/84	100/74	100/78.4	
Аймгийн дундаж	-	100/81	100/85	100/87	100/84	100/87.1	

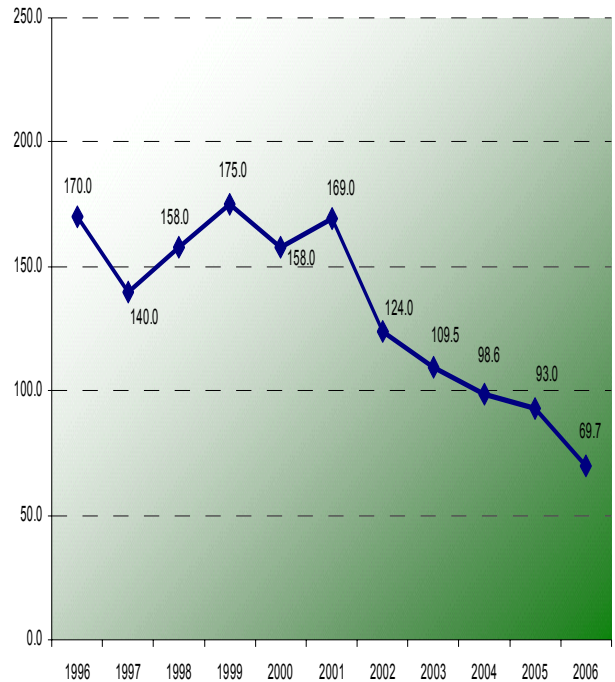
БҮЛЭГ 3. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

3.1 Эхийн эрүүл мэнд

2006 онд;

- ◆ Монгол улсын эрүүл мэндийн салбарыг 2005-2015 онд хөгжүүлэх мастер төлөвлөгөөнд эрүүл мэндийн нэн шаардлагатай багц тусламж, үйлчилгээнд эх, нярайн тусламж үйлчилгээ тэргүүн байр эзэлсээр байна.
- ◆ ЭМ-ийн Сайдын 2005 оны “Эхийн эндэгдлийг бууруулах тухай” 190-р тушаал, “Эхийн амрах байрны бүтэц үйл ажиллагаа, санхүүжилтын журам батлах тухай” 192-р тушаал, “Эхэд ээлтэй эмнэлгийг шалгаруулах зарчим, үнэлэх аргачлалыг батлах тухай” 193-р тоот тушаалууд амжилттай хэрэгжсээр байна.
- ◆ Засгийн газрын 2007-03-07-ны өдрийн хуралдаанаар “Нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” үндэсний гурав дах хөтөлбөрийг хэлэлцэн эх, нялхасын эрүүл мэндэд онцгой анхаарч, эх хүүхдийн өвчлөл, эндэгдлийг бууруулах, ДОХ-ын халдварын тархалтыг зогсоох гэх мэт шаардлагуудыг үндэслэн таван жилээр сунгаж баталлаа.
- ◆ Монголын эх баригч бага эмч нарын анхдугаар бага хурлыг 2006 оны 12 дугаар сарын 7-8-ны өдрүүдэд ЭМЯ, НҮБ-ын ХАС, ДЭМБ, НҮБ-ын Хүүхдийн сан, Германы хамтын ажиллагааны нийгэмлэгийн техникийн болон санхүүгийн дэмжлэгтэйгээр Монгол орны өнцөг булан бүрт ажиллаж байгаа эх баригч бага эмч, эрүүл мэндийн мэргэжилтнүүдийн төлөөллийг оролцуулан амжилттай зохион байгууллаа.
- ◆ НҮЭМ, Үндэсний хөтөлбөрүүдийн шалгуур үзүүлэлтүүдийн хамгийн гол шалгуур болох эхийн эндэгдлийн түвшин 100000 амьд төрөлтөд 2006 оны байдлаар 69.7 болж сүүлийн жилүүдийн хамгийн бага түвшинд хүрээд байна.

Зураг 3.1 Эхийн эндэгдэл 100000 амьд төрөлтөд /1996-2006/

3.1.1. Жирэмсний үеийн буюу төрөхийн өмнөх үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний анхан шат болох сум, өрхийн эмнэлгийн үйлчилгээнд жирэмснийг эрт илрүүлж, хянах, эрсдэлтэй болон жирэмсний хүндрэлтэй эхчүүдийг дээд шатлалын эмнэлэгт шилжүүлэх, хэвийн төрөлтийг их эмчийн хяналтан дор удирдах, төрсний дараах эх, нярайн хянах, гэр бүл төлөвлөлтийн асуудал, эхийн амрах байрны хэвийн үйл ажиллагааг хангах асуудлууд нэн тэргүүнд тавигдаж байна. Жирэмсэн, төрөлт, төрсний дараах үеийн хүндрэл, эх нярайн өвчлөл, эндэгдлийг бууруулахад жирэмсний үеийн буюу төрөхийн өмнөх үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ чухал юм. Жирэмсэн эмэгтэйд үзүүлэх төрөхийн өмнөх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд дараах үйл ажиллагаануудыг хамруулан ойлгодог. Үүнд;

- ◆ Жирэмснийг эрт илрүүлж, жирэмсний хугацаанд 6 ба түүнээс дээш удаа эмчийн хяналтанд авах.
- ◆ Жирэмсэн эхчүүдийг цусны ерөнхий шинжилгээ, БЗДХалдварыг илрүүлэх шинжилгээнд бүрэн хамруулах, эмчлэх
- ◆ Жирэмслэлт, төрөлтийн хүндрэлээс сэргийлэх, тэдгээрийг эрт илрүүлэх, цаг алдалгүй эмчлэх
- ◆ Жирэмсэн эхчүүдийг амин дэм болон бичил элементээр хангах
- ◆ Эхчүүдийн амрах байрны үйлчилгээг сайжруулах.

Төрсөн эхчүүдийн 5.6 хувь нь 20-иос доош насны, 84.4 хувь нь 20-34 настай, 10.0 хувь нь 35-аас дээш насны эхчүүд байсан байна. 1998 оны байдлаар өсвөр насны охидын төрөлтийн хувь хотод 5.7, хөдөөд 12.9 байсан бол 2006 онд энэ үзүүлэлт хотод 1.86, хөдөөд 3.73 болж буурсан байна. Энэ нь нөхөн үржихүйн талаар хэрэгжүүлж байгаа бодлого, хөтөлбөрийн үр дүн хот хөдөөд хүртээмжтэй байгаагийн илрэл гэж үзэж болох юм.

3.1.3 Төрсний дараах үеийн тусламж үйлчилгээ

Төрсний дараах анхаарал халамжийг сайжруулан идэвхитэй үзлэгийг эх нярайд чанартай бүрэн хийх, төрсний дараа 42 хоногтойдоо эмчид үзүүлсэн байдал, эх нярайн биеийн байдал, төрсөн эхчүүдэд хүүхдээ асрах, хөхөөр хооллох, гэр бүл төлөвлөлтийн чиглэлээр зөвөлгөө өгөх нь тусламж үйлчилгээний нэг гол асуудал билээ. 2006 оны эрүүл мэндийн статистикийн бүртгэлээр хяналтад байж төрсөн эхчүүдээс төрсний дараа 42 хоногтойдоо эмчийн идэвхитэй хяналтад хамрагдсан хувь 78.9 байгаа нь өнгөрсөн оны байдалтай харьцуулахад 4.8 пунктээр нэмэгдсэн байна. Энэ нь төрсний дараах хүндрэл болон эхийн эндэгдэл буурахад чухал ач холбогдолтой юм. 2006 онд 1 хүртэлх насны хүүхдийн идэвхитэй хяналтын хувь 98.8, 5 хүртэлх насны хүүхдийн идэвхитэй хяналтын хувь 91.8 байна.

Хүснэгт 3.2 Төрсөн хүүхдийн мэдээ, бүсээр, 2006 он

Бүсээр	Төрсөн хүүхэд			Нийт төрөлтөд		
	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа /1000-д/	2500 граммаас доош жинтэй хүүхдийн эзлэх хувь	Амьгүй төрөлтийн эзлэх хувь
Баруун бүс	8623	4419	4204	105.1	3.55	3.21
Төвийн бүс	9555	4886	4669	104.6	3.84	1.84
Хангай, говийн бүс	6336	3216	3120	103.1	2.60	0.74
Зүүн бүс	3363	1732	1631	106.2	3.24	0.65
Аймгийн дүн	27877	14253	13624	104.6	3.40	6.44
Улаанбаатар	19499	10143	9356	108.4	5.01	2.85
Улсын дүн	47376	24396	22980	106.2	4.06	9.29

Төрөх насны эмэгтэйчүүдийн 45 хувь нь эрхтэн тогтолцооны эмгэгтэй, жирэмсэн эмэгтэйчүүд БЗДХалдвартай, төрөлхийн тэмбүүтэй хүүхэд төрөх тохиолдол ихэсч байгаа нь жирэмсний хяналт, тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулахыг анхааруулж байгаа юм. Нийт төрсөн эхчүүдийн 34,2 хувь нь жирэмсэн байх үедээ ямар нэгэн хавсарсан өвчнөөр өвдсөн байна. Үүнээс 29,5 хувь нь шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин, 19,7 хувь нь цус, цус бүтээх эрхтний өвчин, 11,0 хувь нь цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчинтэй байна. Эрүүл мэндийн статистик бүртгэлээр жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэл өмнөх оныхоос буурсан хэдий ч 1000 амьд төрөлтөд 748 болсон ба нийт 35452 тохиолдол байгаагийн 26,9 хувь нь жирэмсэн үеийн хүндрэл, 38,2 хувь нь төрөх үеийн хүндрэл, 1,9 хувь нь төрсний дараах үеийн, 33,0 хувийг жирэмсэн төрөхөөс үл хамаарах өвчин тус тус эзэлж байна. Жирэмсэн үеийн хүндрэлүүдээс манас таталтын урьтал 76 хувь, төрөх үеийн хүндрэлээс ус эрт гарах 25,3 хувь, төрөх хүчний анхдагч сулралт 26 хувь, төрсний дараах үеийн хүндрэлээс хожуу үеийн цус алдалт 42,0 хувьтай байна.

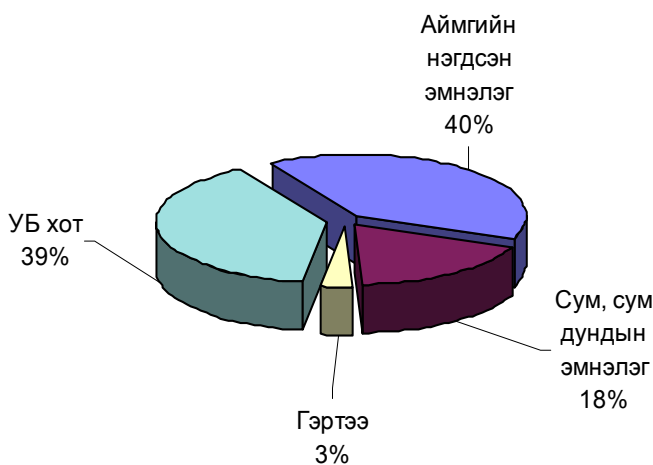
Улсын хэмжээнд амьд төрсөн 47376 хүүхдийн 4,1 хувь нь 2500 граммаас доош жинтэй төржээ. Амьгүй төрөлт 1000 төрөлтөд 9,3 байгаа ба нийт 440 тохиолдлоос баруун болон хангайн бүсэд бусад бүс нутгаас өндөр байна. Амьгүй төрөлтөд эрэгтэй хүүхдийн эзлэх хувь ихэнхи бүс нутгуудад өндөр байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 106,2 байна. Амьд төрсөн хүүхдээс 861 нь хоёр ихэр, 27 нь гурван ихэр байна.

3.1.4. Эхийн эндэгдэл

Нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд (НҮЭМ)-ийн тусламжийн чанарыг сайжруулахад чиглэгдсэн эмнэл зүйн удирдамжийг боловсруулж хэрэгжүүлэх, эрсдэл өндөртэй эхчүүдийг нарийн мэргэжлийн шатлалын тусламжинд эрт илгээх, баг, сум, өрхийн эмч, эх баригч ба эмэгтэйчүүдийн эмч нарын мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх, нэн шаардлагатай эм багаж төхөөрөмжөөр хангах зэрэг олон арга хэмжээ авч байгаа нь эхийн эндэгдлийг бууруулах таатай нөлөө үзүүлсээр байна. Гэвч манай улсын эхийн эндэгдлийн түвшин хөрш зэргэлдээ орнуудынхтай харьцуулахад өндөр хэвээр байна. “Эхийн эндэгдлийг бууруулах стратеги” (2005-2010), “Эхийн эндэгдлийг бууруулах тухай” ЭМ-ийн Сайдын 2005 оны 190 тоот тушаал гарч амжилттай хэрэгжсээр байна.

2006 онд 33 эх эндэж Архангай, Булган, Өвөрхангай, Өмнөговь, Дундговь, Хөвсгөл, Төв аймагт эндэгдэл гараагүй байна. Эхийн эндэгдэл 100000 амьд төрөлтөд 69,7 болж өнгөрсөн оны үеэс 23,3 пунктээр буурчээ. Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Говьсүмбэр, Дорноговь, Дорнод, Сүхбаатар, Сэлэнгэ, Хэнтий, Улаанбаатар хотод аймаг болон улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна.

Зураг 3.4 Эхийн эндэгдэл, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний шатлалаар, 2006 он

Эндсэн эхчүүдийн 33,3 хувь нь жирэмсний үеийн хүндрэл, 21,2 хувь нь төрөх үеийн хүндрэл, 15,2 хувь нь төрсний дараах хүндрэл, 30,3 хувь нь жирэмсэн болон төрөхөөс бусад өвчнөөс болж нас барсан байна. Төрөх үеийн хүндрэлээс эхчүүдийн 85,7 хувь нь төрсний дараах үеийн 4 цагийн дотор цус алдсанаас болж эндсэн байна. Эндсэн эхчүүдийн 6,1 хувийг 20-оос доош насны, 66,6 хувийг 20-34 насны, 27,3 хувийг 35 дээш насны эмэгтэйчүүд эзэлж байна.

3.1.5 Үр хөндөлт

Монгол улсад хүн амын НҮЭМ-ийн нэг тулгамдаж буй асуудал бол үр хөндөлтийн түвшин буурахгүй байгаагаас гадна үр хөндөлтийн тоо бодиттойгоор мэдээлэгдэхгүй байгаа явдал юм. 2005 оноос үр хөндөлтийн цогц тусламж үйлчилгээнд орчин үеийн аргуудыг нэвтрүүлж эхлээд байна. Эрүүл мэндийн 2006 оны статистикаар 1000 амьд төрөлтөд 266, нөхөн үржихүйн насны 1000 эмэгтэйд 16,3 үр хөндөлт ногдож өмнөх оныхоос нэмэгдсэн байна. 1000 амьд төрөлтөд ногдох үр хөндөлтийн түвшин Дархан-Уул, Дорноговь, Дорнод, Орхон, Хэнтий, Улаанбаатар хотод улсын дундажаас өндөр байна. Хожуу үеийн үр хөндөлтийн түвшин 3,7 хувь байгаа ба өнгөрсөн жилтэй харьцуулахад 1,3 пунктээр буурсан байна. үр хөндөлт хийлгэж буй эмэгтэйчүүдийг насны бүлгээр авч үзвэл 5,9 хувийг 20-иос доош насны, 70,6 хувийг 20-34 насны, 23,6 хувийг 35-аас дээш насны эмэгтэйчүүд тус тус эзэлж байна. имнөх оныхтой харьцуулахад 20 хүртлэх болон 35 дээш насны эмэгтэйчүүдийн үр хөндөлт буурч бусад насныхны үр хөндөлт нэмэгдсэн байна.

Үр хөндүүлсэн эмэгтэйчүүдийн 46 хувь нь анх удаа үр хөндөлт хийлгэсэн ба тэдний 16 хувь нь оюутнууд байна.

1 хүртлэх насны хүүхдийн эндэгдлийн тэргүүлэх шалтгаан нь хотод болон хөдөөд төрөх тойрны /перинатал/ үед үүсэх оёгийн өвчлөлийн нас баралт болж байна. Харин 1-4 хүртлэх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаанд хот, хөдөөд амьсгалын тогтолцооны өвчлөлийн нас баралт тэргүүлж байна.

Хүснэгт 3.4 Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөл шалтгаан, байршлаар 2006 он

	0-1 хүртэлх насны		1-4 насны	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	19.7	40.7	18.6	40.7
Хоол шингээх эрхтний өвчин	6.19	9.57	5.67	8.97
Төрөх тойрны /перинатал/ үед үүсэх оёг	4.39	0.8	0	0
Бэртэл, хордлого ба бусад гадны шалтгааны үр дагавар	1.26	0.54	4.26	1.33
Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	0.65	0.37	2.38	2.63
Арьс халимны өвчин	1.37	2.15	1.58	2.91
Чих ба хөхөнцөрийн өвчин	0.7	3.77	0.62	1.94

Тэргүүлэх шалтгаан
 Хоёр дахь шалтгаан
 Гуравдугаар шалтгаан

Өсвөр насны хүүхдийн өвчлөлд амьсгалын болон хоол боловсруулах эрхтэн, шээс – бэлгэсийн тогтолцооны эмгэгүүд, бэртэл хордлого ба гадны шалтгааны үр дагаварын өвчлөл илүүтэй тохиолдож байна.

Хүснэгт 3.5 Хүүхэд өсвөр үеийнхний өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, насны бүлгээр, /10000 хүн амд/ 2006 он

	1-4 нас	5-9 нас	10-14 нас	15-19 нас
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	2807.2	881.5	774.2	581.3
Хоол шингээх эрхтний өвчин	692.1	566.4	569.2	577.8
Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	237.4	226.4	131.1	152.2
Бэртэл, хордлого ба бусад гадны шалтгааны үр дагавар	264.7	206.6	252.3	338.3
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин	108.0	137.7	236.8	426.0
Арьс ба халимны өвчин	212.8	180.7	215.0	279.2

Тэргүүлэх шалтгаан
 Хоёрдугаар шалтгаан
 Гуравдугаар шалтгаан

Хүснэгт 4.3. Аймгийн нэгдсэн эмнэлгүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар болон хүртээмж, үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар

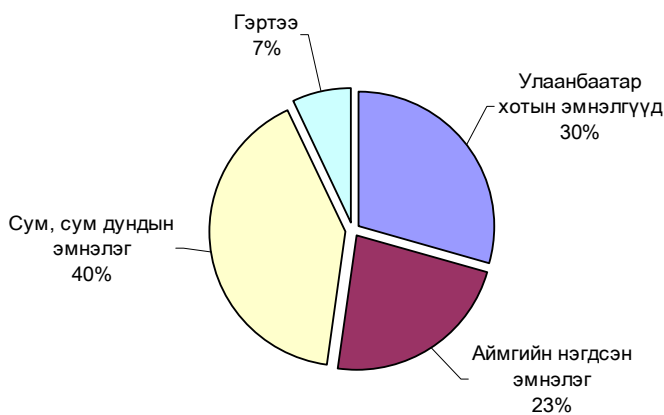
Үзүүлэлт	Онууд			Сүүлийн 3 жилийн дундаж
	2004	2005	2006	
Эмнэлгийн орны тоо	3933	3811	3704	3816
Дундаж ор хоног	9.6	9.3	8.9	9.3
Хоног болоогүй нас баралтын хувь	25.9	34.6	28.0	29.5
Хэвтэн эмчлүүлэгчийн тоо	112963	114207	120597	115922.3
Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо	1614236	1562485	1631722	1602814.3
Эхийн эндэгдэл (100 000 амьд төрөлтөнд)	77.3	139.0	81.3	99.2
Нялхсын эндэгдэл (1000 амьд төрсөн хүүхдэд)	17.4	16.3	18.5	17.4
Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь	-	82.3	83.5	82.9
Доод шатлалаас ирж хэвтэн эмчлүүлэгчдийн хувь	28.1	27.2	31.2	28.8

Сүүлийн 3 жилд дунджаар аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 28.8 хувийг хөдөөнөөс буюу сум, сум дундын эмнэлгээс илгээсэн өвчтнүүд эзэлж байна. 2006 онд хөдөөнөөс аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт ирж хэвтэн эмчлүүлэгчид өмнөх онтой харьцуулахад 4 хувиар нэмэгдсэн байна.

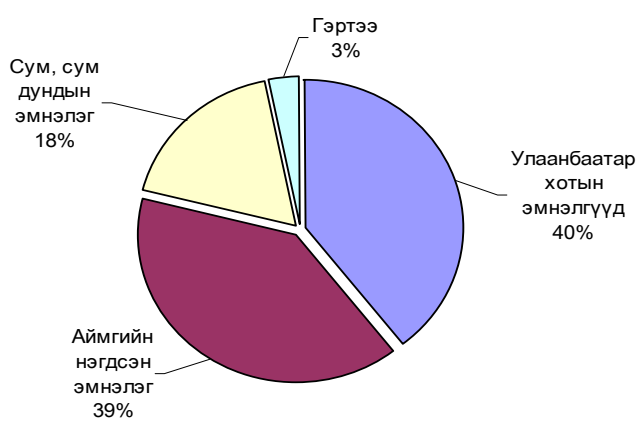
Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн нялхсын эндэгдлийн түвшин сүүлийн 3 жилд тогтвортой нэг түвшинд байгаа бөгөөд сүүлийн 3 жилийн дундаж 17.4 байна.

Улсын хэмжээнд эхийн эндэгдлийн түвшин сүүлийн 3 жилд тогтвортой буурч байгаа хэдий ч аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн түвшинд 100 000 амьд төрөлтөнд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин 2004 онд 77.4 байсан бол 2005 онд 139 болж нэмэгдээд, 2006 онд 81.3 болж буурсан үзүүлэлт ажиглагдаж байна. Нөгөөтэйгүүр 2004 онд улсын хэмжээнд эндсэн эхийн 23 хувь нь аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт эндэж байсан бол 2006 онд 39 хувь болж нэмэгдсэн байна.

Зураг 4.2.1 Эхийн эндэгдэл, байршлаар 2004 он

Зураг 4.2.2 Эхийн эндэгдэл, байршлаар 2006 он

4.3 Гуравдагч шатлалын тусламж үйлчилгээ

Улсын хэмжээнд гурван БОЭТ үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд Дорнод, Өвөрхангай, Ховд аймагт байдаг билээ.

Хүснэгт 4.4. БОЭТ тусламж үйлчилгээний чанарын болон хүртээмжийн зарим үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар

Үзүүлэлт	Онууд			Сүүлийн 3 жилийн
	2004	2005	2006	
Эмнэлгийн орны тоо	791	797	778	788.7
Дундаж ор хоног	10.2	9.8	9.5	9.8
Хоног болоогүй нас баралтын хувь	25.3	21.8	30.2	25.7
Хэвтэн эмчлүүлэгчийн тоо	24889	25147	25862	25299.3
Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо	333372	338113	346468	339317.7
Эхийн эндэгдэл (100 000 амьд төрөлтөнд)	0.0	92.3	28.0	40.1
Нялхсын эндэгдэл (1000 амьд төрсөн хүүхдэд)	19.6	22.0	20.5	20.7
Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь	-	80.2	80.1	80.2
Доод шатлалаас ирж хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо	34.6	33.8	35.3	34.6

2006 оны байдлаар БОЭТ-үүдэд 195 их эмч, 359 сувилагч, 522 эмнэлгийн дунд мэргэжилтэн, нийтдээ 1070 эмч, эмнэлгийн мэргэжлийн мэргэжилтнүүд ажиллаж байна. БОЭТ-ийн эмнэлгийн орны тоо сүүлийн 3 жилд 791-778 байна.

2004 онд БОЭТ-д 24.8 мянган хүн хэвтэн эмчлүүлж байсан бол 2006 онд 25.8 болж 1000 хүнээр нэмэгдсэн байна. БОЭТ-д жилд дундажаар 8000 хүн сумын болон сум дундын эмнэлэг, бүсийн аймгуудаас ирж хэвтэн эмчлүүлж байгаа нь нийт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 34 хувьтай тэнцэж байна.

Нөгөөтэйгүүр нэг аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт жилд дунджаар доод шатлалын эмнэлгүүдээс 1500 хүн ирж хэвтэн эмчлүүлж байхад нэг БОЭТ-д дунджаар 2600 хүн буюу 1000 хүн илүү байна.

БОЭТ-ийн дундаж ор хоног сүүлийн 3 жилд дунджаар 9.8 хоног байна. Түүнчлэн эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралтын хувь 2005 онд 21.8 байсан бол 2006 онд 30.2 хувь болж нэмэгдсэн байна.

БОЭТ-ийн 1000 амьд төрсөн хүүхдэд ногдох нялхасын эндэгдлийн түвшин сүүлийн 3 жилд улсын хэмжээнд нялхсын эндэгдэл тогтвортой нэг түвшинд бага байгаа хандлагын дагуу 2004 -2006 онд 19.6-20.5 байна. Эхийн эндэгдлийн түвшинг авч үзвэл 2004 онд БОЭТ-д нэг ч эх эндээгүй, 2006 онд 1 эх эндсэн байна.

УБ хотод эмнэлгийн гуравдагч шатлалын буюу төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээг клиникийн нэгдсэн эмнэлгүүд, төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн төвүүд үзүүлдэг.

Хүснэгт 4.5. УБ хотын гуравдагч шатлалын эмнэлгүүдийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарын болон хүртээмжийн зарим үзүүлэлтүүд, сонгосон онуудаар

Үзүүлэлт	Онууд			Сүүлийн 3 жилийн дундаж
	2004	2005	2006	
Эмнэлгийн орны тоо	4180	3959	3970	4036.3
Их эмчийн тоо	1133	1157	1147	1145.7
Сувилагчийн тоо	1666	1638	1673	1659.0
Дундаж ор хоног	12.2	11.4	10.9	11.5
Хоног болоогүй нас баралтын хувь	22.2	24.7	20.8	22.8
Хэвтэн эмчлүүлэгчийн тоо	110394	114637	122178	115736.3
Амбулаториор үйлчлүүлэгчдийн тоо	1061867	1085197	1156035	1101033.0
Доод шатлалаас ирж хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тоо /хөдөөнөөс/	25722	27622	30075	27806.3

2006 оны байдлаар 15 гуравдагч шатлалын клиникийн болон төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн төвүүдэд 1147 их эмч, 1673 сувилагч, 2218 эмнэлгийн дунд мэргэжилтэн, нийтдээ 5238 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд ажиллаж байна.

Нийт эмнэлгийн орны тавны нэг, мөн хэвтэн эмчлүүлэгчдийн тавны нэг буюу 20 хувь УБ хотын гуравдагч шатлалын эмнэлэгт ногдож байна. Сүүлийн 3 жилд дундажаар 115 гаруй мянган хүн хэвтэн эмчлүүлж байгаагийн 25 хувийг хөдөөнөөс ирж хэвтэн эмчлүүлэгчид эзэлж байна. 2005 онтой харьцуулбал 2006 онд нийт хэвтэн эмчлүүлэгчид 9.3 хувиар (11784 эмчлүүлэгч), хөдөөнөөс ирж хэвтэн эмчлүүлэгч 6.0 хувиар (4353 эмчлүүлэгч) тус тус нэмэгдсэн байна.

Дундаж ор хоног 2005 онд 12.2 байсан бол 2006 онд 10.9 болж 1.3 ор хоногоор буурсан байна. Түүнчлэн эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралтын хувь 2004 онд 22.2 байсан бол 2005 онд 20.8 хувь болж буурсан бөгөөд сүүлийн 3 жилийн дундаж 22.8 хувь байна.

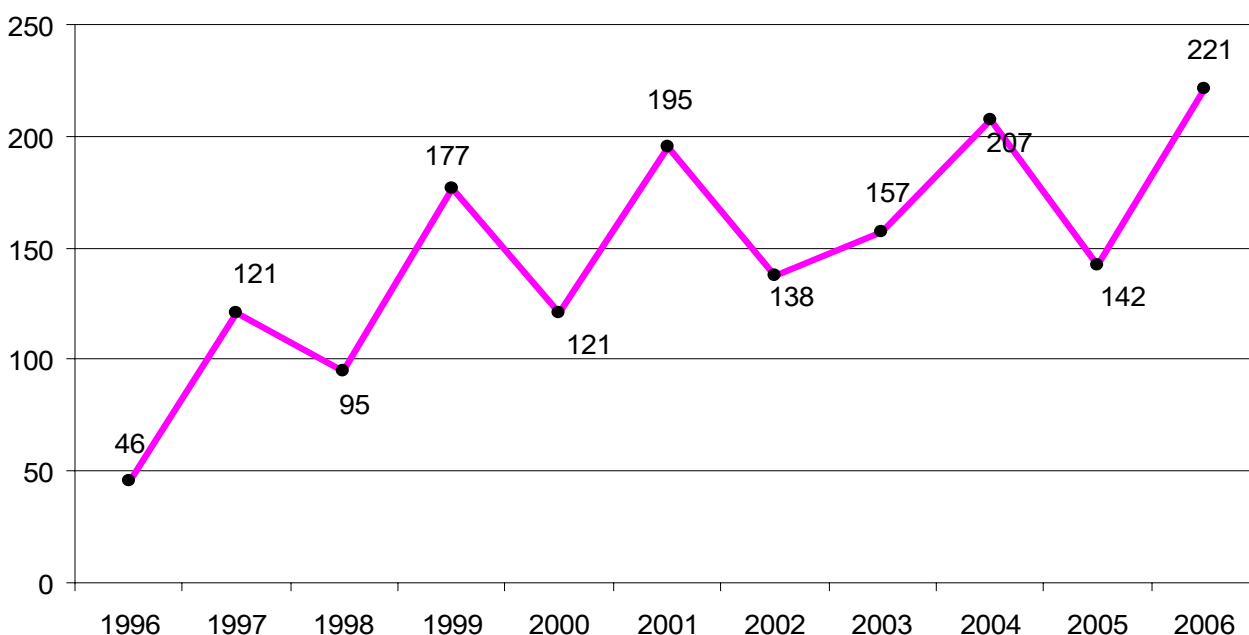
Хүснэгт 4.5. Гуравдагч шатлалын эмнэлгүүдийн үйл ажиллагааны зарим үзүүлэлтүүд, 2006 он

Эмнэлгүүдийн нэр	Амбулаторийн үзлэгийн тоо	Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчид	Дундаж ор хоног	Хоног болоогүй нас баралт
УКТЭ	133786	19453	9.5	25.1
Клиникийн нэгдсэн II	93654	6857	9.5	36.4
Клиникийн нэгдсэн III	73434	13681	9.3	19.9
ЭНЭШТөв	152322	28444	6.9	16.0
Хавдар судлалын төв	62284	5195	11.6	3.6
ХӨСҮТ	176538	11150	15.8	10.0
ГССЗКЭмнэлэг	61801	10826	14.5	41.3
АӨСТөв	71218	5285	10.8	0.0
СЭКЭ	0	5962	28.3	14.3
Нялхасын клиникийн	0	202	12.5	0.0
УАШУТҮКорпораци	30523	4112	9.2	0.0
СЭМСТөв	75293	0	0.0	0.0
Шүүх эмнэлэг магадлах товчоо	11588	0	0.0	0.0

4.4 Эмийн улсын бүртгэлийн тухай

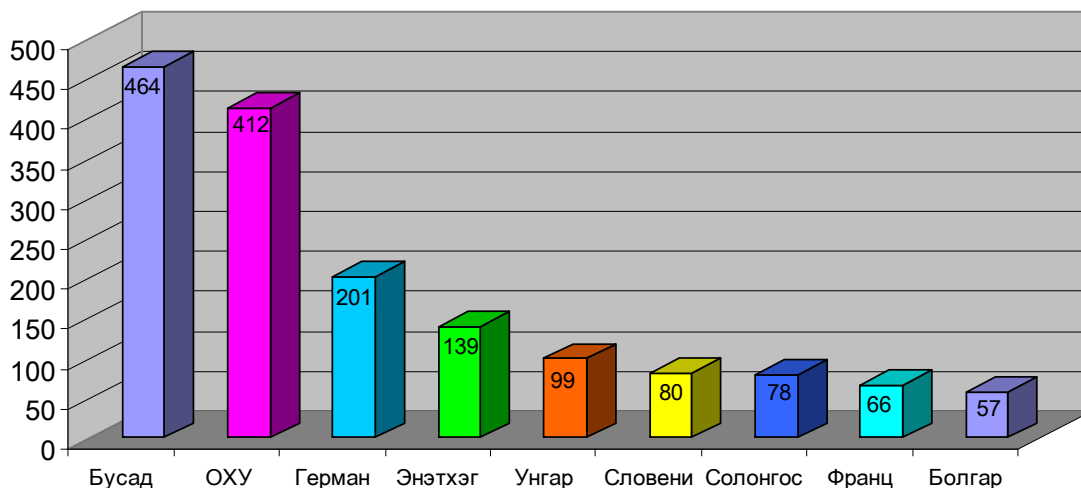
Манай улсын эмийн талаар төрөөс баримтлах бодлогод “Эмийн улсын бүртгэлийн тогтолцоог боловсронгуй болгох замаар эмийн эмчилгээний идэвхи, аюулгүй байдал, чанарын баталгаажуулалтад тавих шаардлагыг өндөржүүлнэ” гэж заасан билээ. Эмийг улсын бүртгэлд бүртгэснээр аюулгүй, чанарын баталгаатай эм хэрэглэх орчин бүрдэх, дотоодын зах зээлд хуурамч, дуураймал эм нэвтрэх үүд хаалгыг хаах, тэдгээрийг илрүүлэх, эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх ач холбогдолтой. Эмийн улсын бүртгэлд 2006 оны байдлаар 1596 нэрийн эм, 44 нэрийн эмийн түүхий эд бүртгэгдсэний 2.4% нь эх орны үйлдвэрийн эм, 97.6% нь импортын эм байна. Эмийн улсын бүртгэлд 2006 онд бүртгэгдсэн эмийн тоог 2005 онтой харьцуулахад БҮртгэгдсэн эмийн тоо 35,7%-иар өссөн байна. (Зураг 1)

Зураг 4.4.1. 2006 онд эмийн улсын бүртгэлд шинээр бүртгэгдсэн эмийн тоо (сүүлийн 10 жилээр)

Эмийн улсын бүртгэлд 33 улсын 1596 эм бүртгэснээс ОХУ-ын эм 412 (26%), Герман улсын эм 201 (13%), Энэтхэг улсын эм 139 (9%), Унгар улсын эм 99 (6%), Словени улсын эм 80 (5%), Франц улсын эм 66 (4%), Солонгос улсын эм 78 (5%), Болгар улсын эм 57 (4%), бусад улсын эм 464 (28%) байна (Зураг 2)

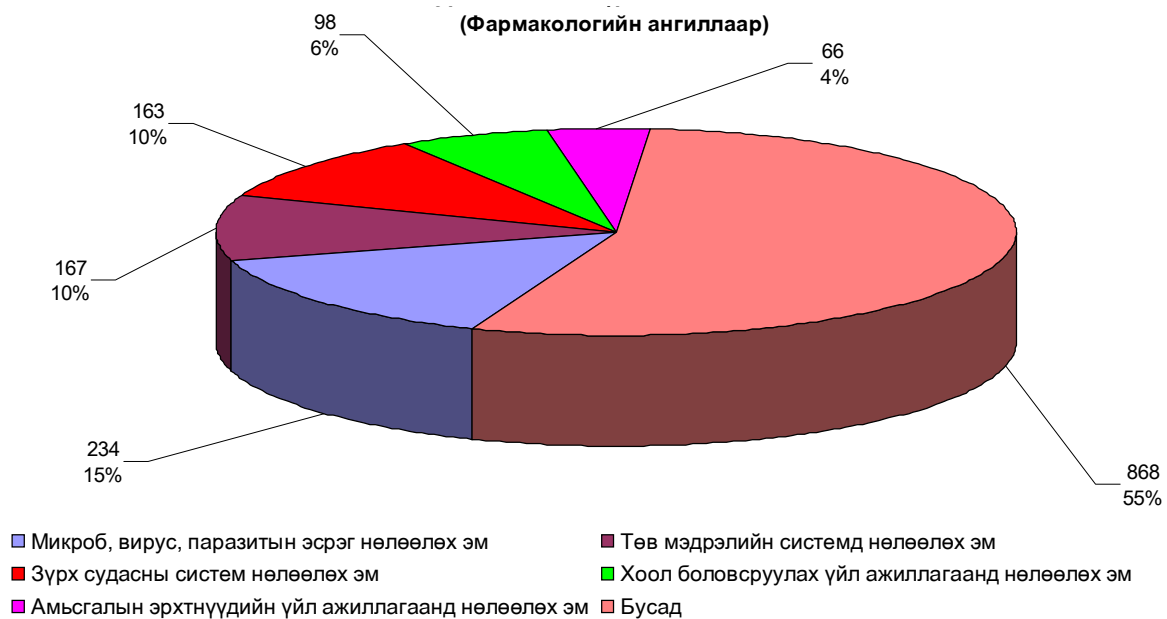
Зураг 4.4.2. Улсын бүртгэлд хамрагдсан эм (улсаар)

Фармакологийн ангиллаар ангилахад микроб, вирус, паразитын эсрэг нөлөөлөх бэлдмэлүүд 199 (14%), төв мэдрэлийн системд нөлөөлөх эм 121 (9%), зүрх судасны системд нөлөөлөх эм 121 (9%), хоол боловсруулах үйл ажиллагаанд нөлөөлөх эм 88 (6%) амьсгалын эрхтнүүдийн үйл ажиллагаанд нөлөөлөх эм бэлдмэл 47 (3%), бусад эм бэлдмэл 800 (59%) байна (Зураг 3)

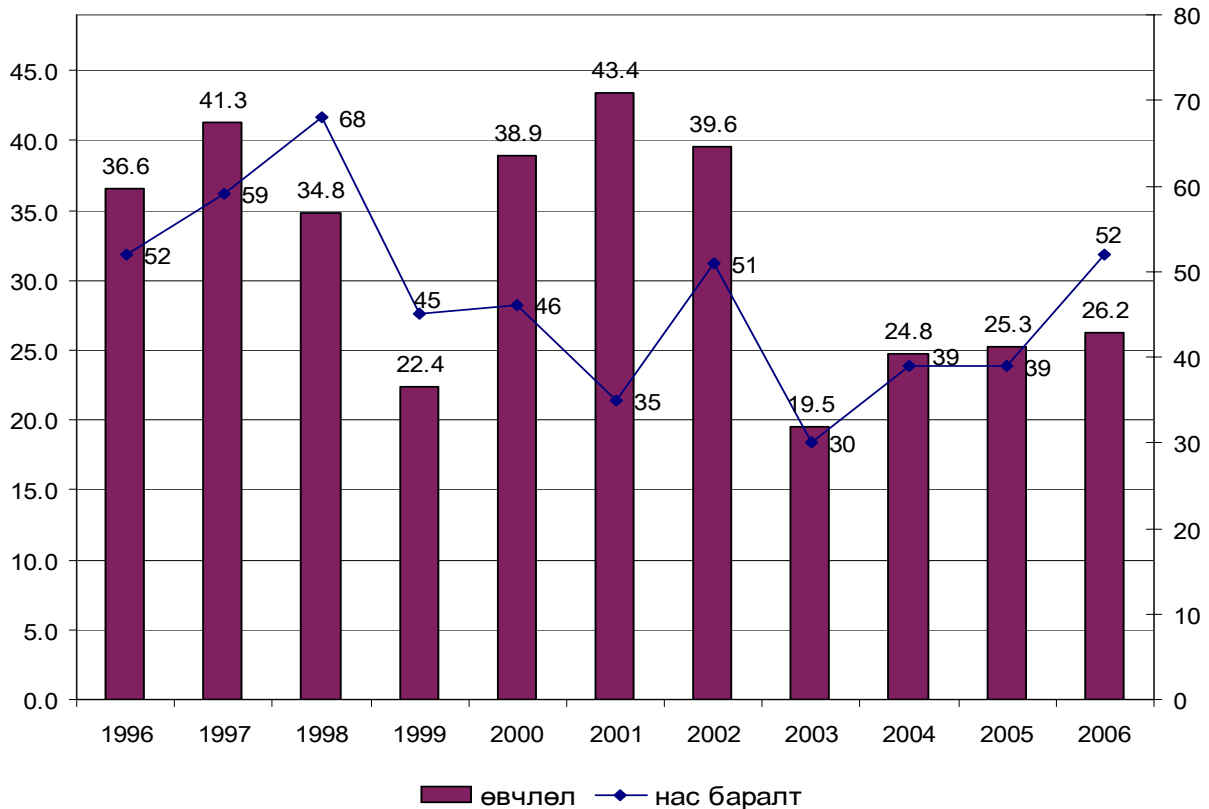
Зураг 4.4.3. Эмийн бүртгэгдсэн байдал

2006 онд улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт вируст гепатитын өвчлөлийг насны бүлгээр авч үзвэл 93,0%-ийг 2-оос 29 насныхан, үүний дотор 29,7%-ийг 5-9 насныхан, 58,8%-ийг 5-19 насныхан эзэлж байна. ВГА-ын өвчлөл /35,4%/ 5-9 нас, ВГВ-ын өвчлөл /35,0%/ 15-19 нас, ВГС-ын өвчлөл /21,1%/ 25-29 насанд хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна. ВГВ-ийн өвчлөл 15-19 насныханд зонхилж, хүйсийн хувьд эрэгтэй хүүхэд илүүтэй өвчилж байна.

Зураг 5.1 Вируст гепатитийн өвчлөл, нас баралт, хандлага, 1996-2006 он

Цусан суулга

Бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний 5.2 хувь, гэдэсний халдварт өвчний 24.0 хувийг тус тус эзэлж, өвчлөл өнгөрсөн оноос 38 тохиолдлоор ихэссэн байна. Бүртгэгдсэн нийт халдварын 67,1 хувь нь Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн ба 10000 хүн амд Дорноговь (17,3), Хэнтий (12.9), Сүхбаатар (9,1), Өмнөговь (7,5), аймаг, Улаанбаатар хотод (13,2) өвчлөл улсын дундаж (7.3)-аас өндөр, Баянхонгор аймагт өвчлөл бүртгэгдээгүй, Дорноговь, Сүхбаатар, Хэнтий, Орхон, Өмнөговь, Завхан, Говь-Алтай, Төв, Сэлэнгэ, Булган, Дундговь, Архангай, Баян-Өлгий, Ховд, аймгуудад өвчлөл өнгөрсөн оноос 0.2-7.3 –р нэмэгдсэн байна.

2006 онд 14 аймагт өвчлөл ихэссэн ба Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Дархан-Уул, Дорноговь, Завхан, Орхон, Сүхбаатар, Хэнтий аймгуудад өвчлөл сүүлийн 5 жилийн дундажаас 0.1-3,4 – өөр өндөр байна. 2006 онд бүртгэгдсэн цусан суулга өвчнийг насны ангилалаар авч үзэхэд 9 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөл 61,8%, үүнээс 4 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөл нийт өвчлөлийн 50,0%-ийг тус тус эзэлж байна.

Балнад

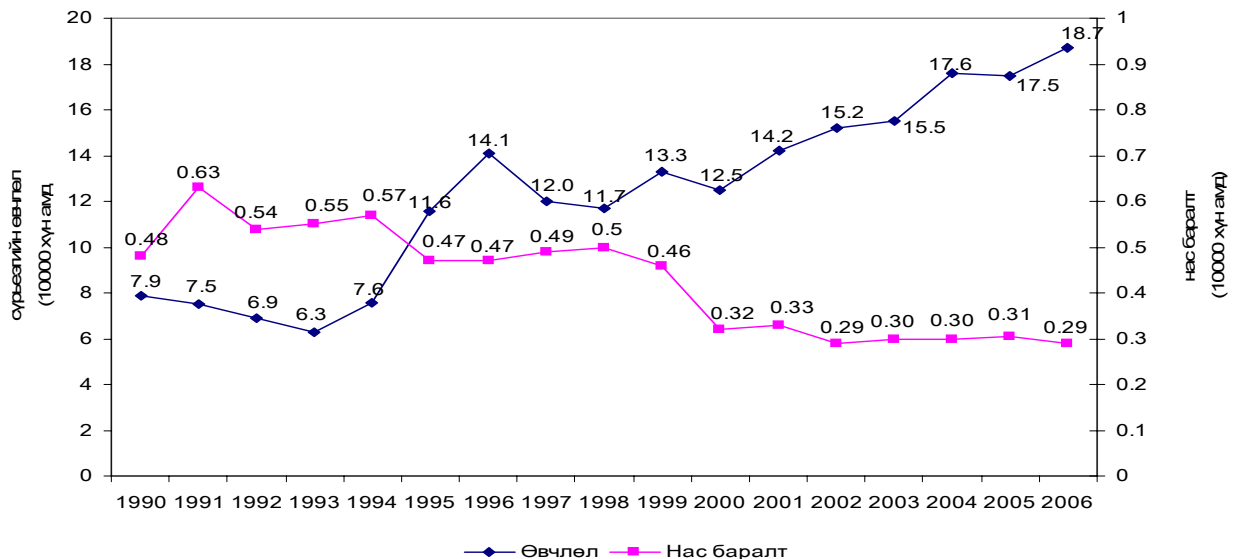
2006 онд улсын хэмжээнд балнадын 3 тохиолдол (Өмнөговь, Хөвсгөл аймаг, Улаанбаатар хотод тус бүр нэг тохиолдол) бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний дотор 0,008%-ийг эзэлж, өмнөх онтой харьцуулахад 11 тохиолдлоор тус тус буурсан байна.

Менингококкт халдварын шалтгаантай нас баралт нийт халдварт өвчний шалтгаантай нас баралтын дотор 4-р байранд орж, халдварт өвчний шалтгаантай нас баралтын 4%-ийг эзэлж байна. Говь-Алтай, Дорнод аймагт тус бүр 2 тохиолдол, Архангай аймаг, Улаанбаатар хотод тус бүр 1 тохиолдол бүртгэгдэж, өмнөх оноос 3 тохиолдлоор буурсан байна. Менингококкт халдвар I-VI сар хүртэл ихсээд, VII сараас аажим буурч, X сараас дахин ихэсдэг зүй тогтол ажиглагдаж байна.

Менингококкт халдвараар 44 хүртэлх насны хүмүүс өвчилсөн ба 4 хүртэлх насныхан 86%-ийг эзэлж байна.

Зураг 5.2 Сүрьеэгийн өвчлөл, нас баралтын хандлага 1990-2006 он

Гахай хавдар

Улсын хэмжээнд 2006 онд гахайн хавдрын нийт өвчлөл нийт 5073 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 19.7 байгаа нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 3387 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 13.0-иар ихэссэн байна. Булган (27.5), Дорнод (23.1), Дундговь (20.8), Өвөрхангай (55.5), Улаанбаатар хотод (30.3) гахайн хавдрын өвчлөл улсын дундаж (19.7)-аас өндөр байна.

Гахайн хавдрын өвчлөл 1 дүгээр сараас эхлэн нэмэгдэж, 6 сард оргил үедээ хүрэн, 7 сараас эргэн буурч, 11 сараас дахин ихэсдэг зүй тогтол ажиглагдаж байна.

Гахайн хавдрын өвчлөл 3-14 насны хүүхдүүдийн дунд өндөр байж, нийт гахайн хавдарын өвчлөлийн 64,1%-ийг эзэлж байна.

Салхин цэцэг

20 аймаг, Улаанбаатар хотод салхинцэцэг өвчний 1420 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 5.5 ногдож байгаа нь өмнөх оноос 1-р өссөн байна. Архангай (3), Баянхонгор (2.5), Булган (2), Дархан-Уул (2), Дорнод (6.6), Хөвсгөл (4.6) аймаг, Улаанбаатар хотод (0.8)-иар тус тус ихэссэн байна.

Салхин цэцэг өвчин 55 хүртэлх насанд бүртгэгдэж, нийт өвчлөлийн 78,5%-ийг 3-19 насныхан эзэлж байна.

Улаанэсэргэнэ

2006 онд Архангай 3 тохиолдол, Өвөрхангай 1 тохиолдол, Ховд аймагт 2, Улаанбаатар хотод 40 тохиолдол тус тус бүртгэгдэж, улсын хэмжээнд нийт 46 тохиолдол, 10 000 хүн амд 0,2 өвчлөл ногдож байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 0,1-р буурсан үзүүлэлттэй байна.

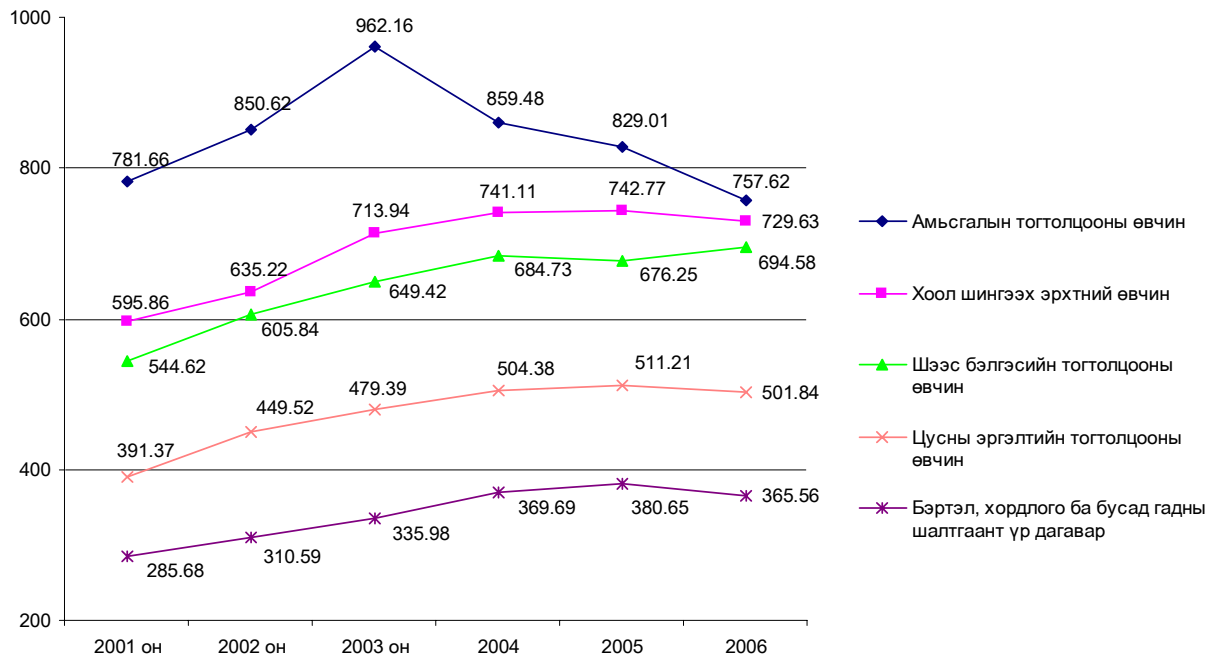

БҮЛЭГ 6. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

6.1 Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан

Тархвар зүйн шилжилтийн улмаас 1990 оноос эхлэн хүн амын өвчлөл, эндэглийн шалтгааны бүтцэд өөрчлөлт орж, “Дадал зуршил, зан үйлээс хамааралт” нэр авсан цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин, хорт хавдар, осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл давамгайлах болсон билээ.

Зураг 6.1. Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан 10000 хүн амд (2001-2006 он)

2006 онд 10000 хүн амд ногдох хоол шингээх эрхтэн тогтолцооны өвчин 729.63, шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин 694.58, цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин 501.84, осол гэмтэл, гадны шалтгаант үхэл 365.56 ногдож байгаа нь 1996 онтой харьцуулахад 2 дахин, 2000 онтой харьцуулахад 35-50 хувиар нэмэгдсэн байна. Өөрөөр хэлбэл сүүлийн 5 жилд эдгээр өвчлөлийн түвшин буураагүй тогтвортой нэмэгдснийг харуулж байна.

2006 оны байдлаар хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд

- ◆ Амьсгалын эрхтэн тогтолцооны өвчин / 10 000 хүн амд 757.62/
- ◆ Хоол шингээх эрхтэн тогтолцооны өвчин / 10 000 хүн амд 729.63/
- ◆ Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин / 10 000 хүн амд 694.58/
- ◆ Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин / 10 000 хүн амд 501.84/
- ◆ Бэртэл хордлого, гадны шалтгаант өвчний үр дагавар / 10 000 хүн амд 365.56 /

2006 онд хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгааныг байршлаар авч үзвэл хотод хоол шингээх эрхтэн тогтолцооны өвчин, осол гэмтлийн шалтгаант өвчин, амьсгалын эрхтэн тогтолцооны өвчин, хөдөөд амьсгалын эрхтэн тогтолцооны өвчин, шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин, хоол шингээх эрхтэн тогтолцооны өвчин хамгийн өндөр буюу тэргүүлэх 3 шалтгаанд орж байна. Тухайлбал 10000 хүн амд ногдох хоол шингээх эрхтэн тогтолцооны өвчин хотод 710.21, хөдөөд 741.69, шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин хотод 552.21, хөдөөд 783.03, амьсгалын эрхтэн тогтолцооны өвчин хотод 609.18, хөдөөд 849.83, осол гэмтлийн шалтгаант өвчлөл хотод 703.42, хөдөөд 155.66, цусны эргэлтийн тогтолцооны хотод 463.23, хөдөөд 525.82 ногдож байна.

Хүснэгт 6.2. Стационарт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн түвшин 10000 хүн амд, 2006 он

Өвчний ангилал (ӨОУА-10)	Сумын хүн амын өвчлөл	Аймгийн хүн амын өвчлөл	УБ хотын хүн амын өвчлөл	Нийт хүн амын өвчлөл
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин	341.25	406.67	298.67	365.68
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	275.25	317.03	296.19	309.12
Хоол шингээх эрхтний өвчин	183.53	309.08	408.29	346.74
Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин	232.2	291.86	349.19	313.62
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	61.86	129.28	183.1	149.71
Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар	34.64	72.54	151.09	102.36
Халдварт ба шимэгч зарим өвчин	24.68	84.28	134.84	103.47
Яс булчин холбох нэхдэсийн өвчин	50.9	71.88	110.92	86.7
Арьс ба халимны өвчин	45.82	74.72	68.4	72.32
Сэтгэцийн ба аягийн эмгэг	10.81	40.78	88.29	58.81
Хавдар	9.01	21.13	76.47	42.13
Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд	2.44	13.34	51.0	27.64
Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчинүүд	9.55	15.18	29.7	20.69
Чих ба хөхөнцрийн өвчин	12.17	19.25	17.7	18.66
Бусад	52.36	281.19	398.2	325.6
Бүгд	1346.49	2148.21	2662.03	2343.24

Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн бүтцийг байршлын хувьд авч үзэхэд ялгаатай байдал ажиглагдаж байна. Жишээ нь: Сумын болон аймгийн хүн амын эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаанд шээс бэлгэсийн тогтолцооны болон амьсгалын эрхтэн тогтолцооны өвчлөл орж байхад Улаанбаатар хотын эмнэлэгүүдэд хэвтэж эмчлүүлэгчдийн тэргүүлэх шалтгаанд хоол шингээх эрхтний болон цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчлөлүүд тэргүүлж байна.

2006 оны байдлаар эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан дотор зонхилж буй өвчнүүдийг авч үзвэл: Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 69.7 хувийг бөөрний сувганцрын үрэвсэлт өвчин, амьсгалын эрхтэн тогтолцооны өвчний дотор уушигны хатгалгааны улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчид 38.6 хувийг, хоол шингээх эрхтэн тогтолцооны өвчний дотор элэгний эмгэг 24.9 хувийг, цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчний дотор даралт ихсэх өвчин 32.6 хувийг тус тус эзэлж байгаа нь эдгээр өвчнүүд хүн амын дунд зонхилон тохиолддогийг харуулж байна.

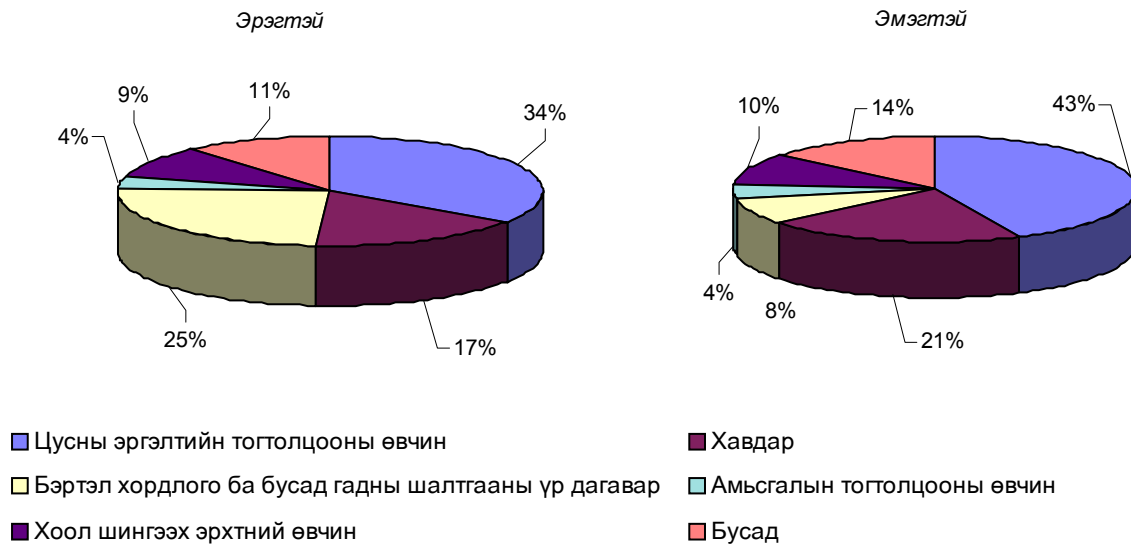
Бөөрний сувганцрын үрэвсэлт өвчин нь 2000 онд шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчний улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчдийн 56.7 хувийг эзэлж байсан бол 2003 онд 63.1 хувь, 2006 онд 69.7 хувь болж, 2000 онтой харьцуулахад 13 хувиар нэмэгдсэн байна.

6.3 Хүн амын нас баралт

1995 оноос хойш хүн амын нас баралтын шалтгаанд цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин, хавдар, осол гэмтлийн шалтгаант нас баралт тогтмол эхний байруудыг эзэлж жил ирэх тутам эдгээр өвчний улмаас нас барсан хүний тоо нэмэгдсээр байна.

Зураг 6.2. Нас баралтын зонхилох шалтгаан хүйсээр, 2006

2006 онд хүн амын нас баралтын шалтгааны 38.4 хувийг цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин, 18.5 хувийг хавдар, 18.4 хувийг осол гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгааны өвчлөл эзэлж байна. Өөрөөр хэлбэл жилд дунджаар 5500-6000 хүн буюу гурван хүний нэг цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин, 2800-3000 хүн буюу таван хүний нэг нь хавдар, осол гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгааны улмаас тус тус нас барж байна.

2006 оны байдлаар хүн амын нас баралтын тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин (10000 хүн амд 22.88)
- Хавдар (10000 хүн амд 11.03)
- Бэртэл хордлого гадны шалтгаант үр дагавар (10000 хүн амд 10.95)
- Хоол шингээх эрхтний өвчин (10000 хүн амд 5.67)
- Амьсгалын тогтолцооны эмгэг (10000 хүн амд 2.37) орж байна.

Хүн амын нас баралтын түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 75.15, 10 000 эмэгтэй хүн амд 46.31 ногдож байна.

Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчний улмаас жил бүр 5500-6000 хүн буюу 3 хүний нэг нас барж байгаа бөгөөд хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болсон хэвээр байна.

2006 онд цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчний нас баралтын түвшин 10 000 хүн амд 22.88, 10 000 эрэгтэй хүн амд 25.94, 10 000 эмэгтэй хүн амд 19.97 ногдож байна.

Зураг 6.3. Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралт (бүс нутгаар), 2006 он

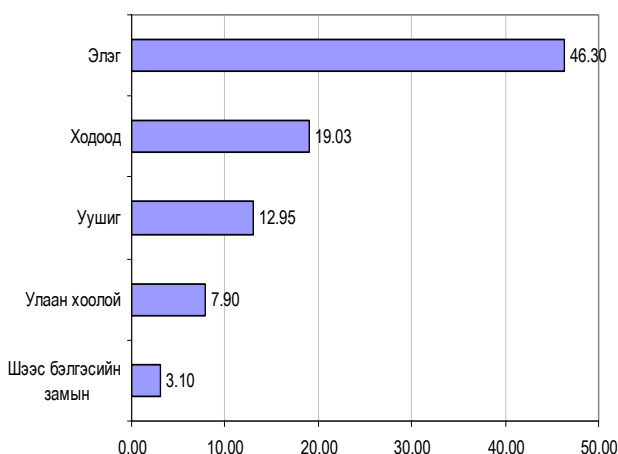

Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчлөл, нас баралт төвийн болон хангай говийн бүсэд өндөр байна.

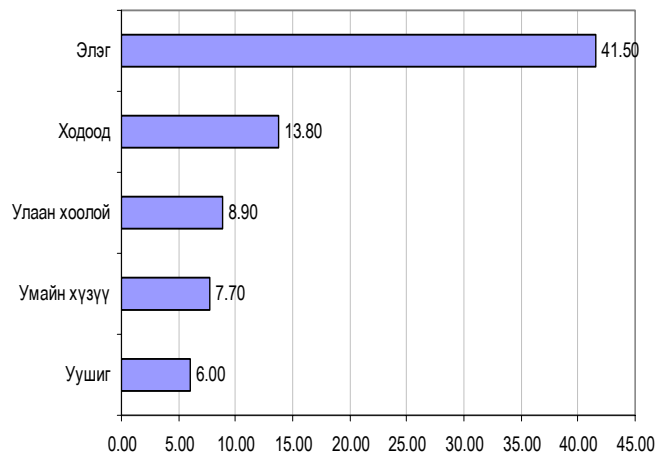
Хорт хавдрын өвчлөл нь сүүлийн 10 жилд хүн амын нас баралтын 2 дах тэргүүлэх шалтгаан болсоор байна.

2006 оны байдлаар хавдарын нас баралтын түвшин 10 000 эрэгтэй хүн амд 12.49, 10 000 эмэгтэй хүн амд 9.64 ногдож байна. Эрэгтэйчүүдийн дунд элэг, ходоод, уушиг, улаан хоолой, түрүү булчирхайн хавдар, эмэгтэйчүүдийн дунд элэг, умайн хүзүү, ходоод, улаан хоолой, уушигны өмөн хавдрын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

Зураг 6.4. Эрэгтэйчүүдийн хавдрын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан, хувиар, 2006 он

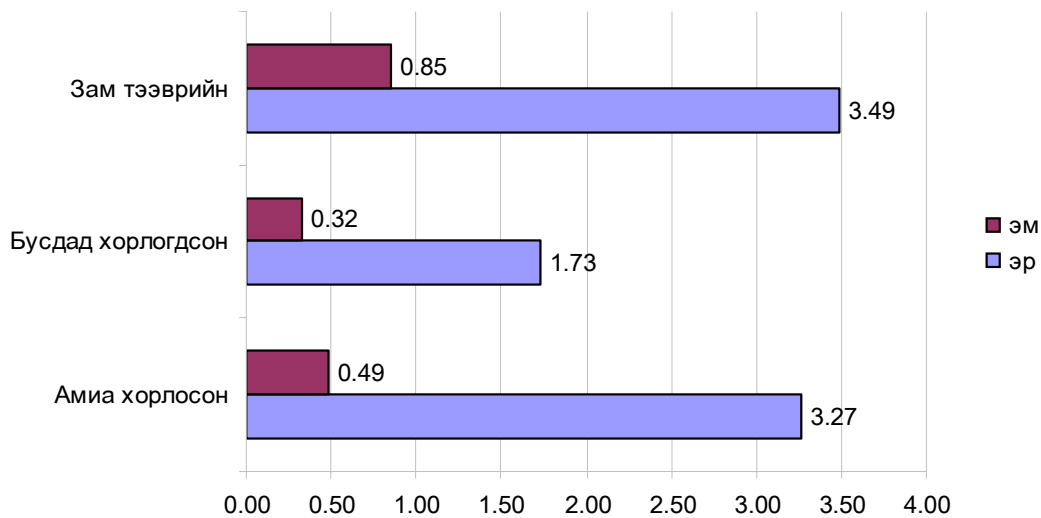
Зураг 6.5. Эмэгтэйчүүдийн хавдрын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан, хувиар, 2006 он

2006 оны байдлаар хорт хавдартай хэмээн оношлогдсон хүн амын 78.3 хувь нь өвчнийхөө III, IV үе шатанд оношлогдож, нас барсан нийт хүн амын 69.7 хувь нь анх оношлогдсоноосоо хойш 1 жил хүртлэх хугацаанд амьдарсан байна.

Осол гэмтэл хордлого, гадны шалтгаант өвчний улмаас нас барах тохиолдол сүүлийн жилүүдэд эрс нэмэгдэж 1990 онд хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгааны дотор 5 дугаарт, 1994 онд 4 дүгээрт орж байсан бол 2000 оноос хойш тогтмол 3 дах шалтгаан болж байна. 10000 хүн амд ногдох осол гэмтлийн шалтгаант нас баралт 1995 онд 6.0, 2000 онд 7.6, 2006 онд 10.95 болж, 2000 онтой харьцуулахад 1.5 дахин нэмэгдсэн байна.

Зураг 6.6. Осол гэмтлийн шалтгаант нас баралтын хэлбэр, 10000 хүн амд, 2006 он

Осол гэмтлийн шалтгаант нас баралтыг хэлбэрээр авч үзвэл 16.9 хувь нь зам тээврийн осол, 15.7 хувь нь амиа хорлох, 11.6 хувь нь бусдад хорлогдсон, 55.7 хувь нь бусад ослоор нас барсан байна. Нөгөөтэйгүүр эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад эрэгтэйчүүдийн 10 000 хүн амд ногдох амиа хорлосон тохиолдлын тоо 7 дахин, бусдад хорлогдсон тохиолдлын тоо 5 дахин, зам тээврийн ослын тохиолдлын тоо 4 дахин дахин их байна.

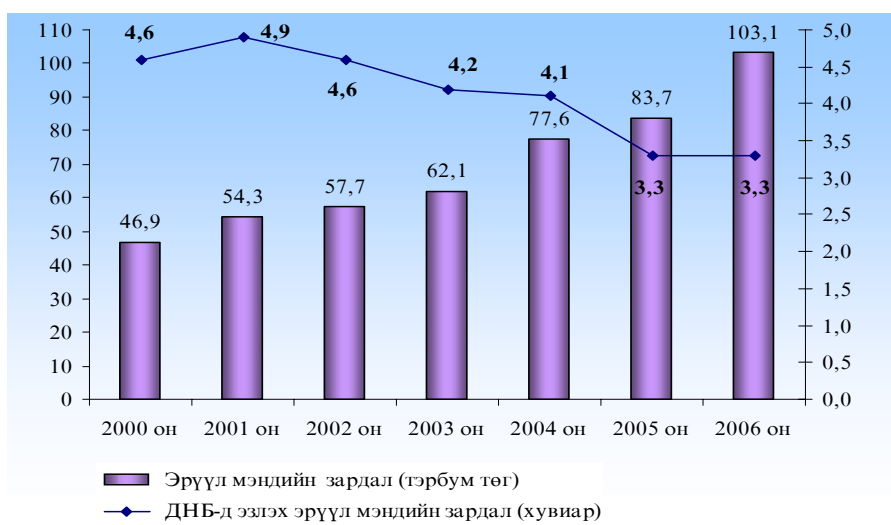
БҮЛЭГ 7. Эрүүл мэндийн эдийн засаг

7.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН САНХҮҮЖИЛТ

Эрүүл мэндийн эдийн засаг, санхүүжилтийн үзүүлэлтүүдийг 2000-2006 оны байдлаар тооцож гаргалаа. Ингэхдээ нийт зардлыг эрүүл мэндийн салбарын төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн¹ зарцуулсан зардлын гүйцэтгэлээр тодорхойлсон ба 2000-2005 оныг гүйцэтгэлээр, 2006 оныг төлөвлөгөөгөөр эрүүл мэндийн даатгалын сангийн үзүүлэлтүүдийг 2000-2006 оны гүйцэтгэлээр тус тус тооцож гаргалаа.

ДНБ-н жил бүр нэмэгдэхийн хирээр эрүүл мэндийн салбарын санхүүжилт жил бүр нэмэгджээ. Тухайлбал 2000 онд эрүүл мэндийн зардал 46,9 тэрбум төгрөг байсан бол 2005 онд 83,7 тэрбум төгрөгт хүрч 1.7 дахин нэмэгджээ. 2006 онд эрүүл мэндийн зардлыг өмнөх оны гүйцэтгэлээс 23%-аар өсгөж төлөвлөсөн байна. (Хүснэгт 7.1.1)

Зураг 7.1.1 ДНБ-д эзлэх эрүүл мэндийн зардал (хувиар)

Эх сурвалж: Эрүүл мэндийн яам, Үндэсний статистикийн газар 2007 он

Зураг 7.1.1-ээс харахад эрүүл мэндийн зардал нэмэгдэж байгаа ч ДНБ-д эзлэх эрүүл мэндийн зардлын хувь хэмжээ буурчээ. ДНБ-д эзлэх эрүүл мэндийн зардал 2001 онд хамгийн их 4.9 хувьтай байсан бол жил бүр буурсаар 2005 оны байдлаар 3.3 хувьд хүрч, 2006 оны хүлээгдэж буй гүйцэтгэлээр 3.3-д хүрэх хандлагатай байна.

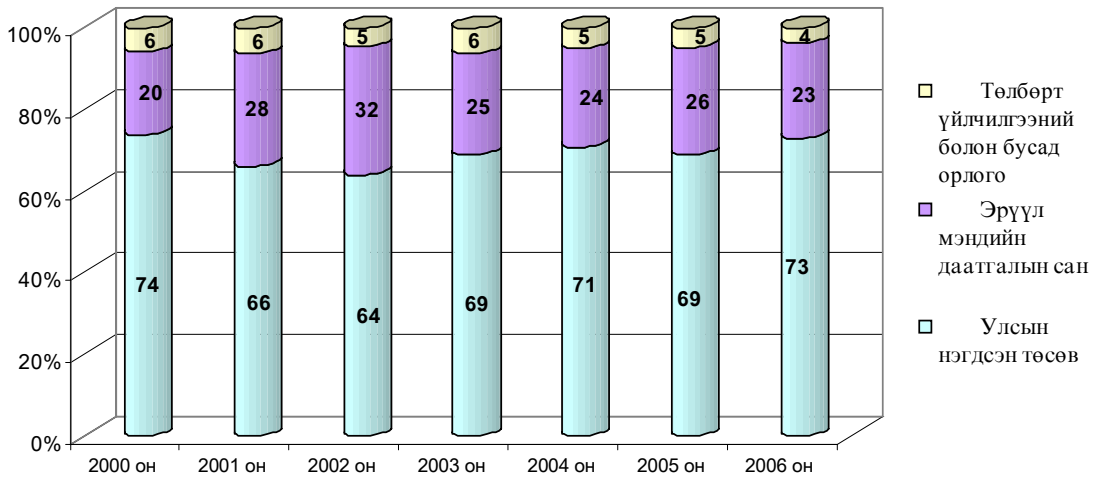
Санхүүжилт нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор нэг хүнд оногдох эрүүл мэндийн зардал 2005 онд 32.7 мянган төгрөгт хүрч 2003 оноос 1.3, 2000 оноос 1.7 дахин өссөн байна. Харин 2006 оны батлагдсан төсвөөр нэг хүнд оногдох эрүүл мэндийн зардал 40 мянган төгрөг байгаа бөгөөд энэ нь 2005 оноос 7.3 мянган төгрөгөөр нэмэгджээ.

Эрүүл мэндийн салбарын санхүүжилтийг инфляцын түвшин болон хэрэгцээнд үндэслэж жилд дунджаар 5-8 хувийн өсөлттэй тооцдог. Харин 2001 онд 16 хувь, 2004 онд 25 хувиар өмнөх жилүүдийн гүйцэтгэлээс тус тус өссөн бөгөөд 2006 онд 2005 оны гүйцэтгэлийг 23 хувиар ихэсгэж төлөвлөсөн байна.

¹ Төсвийн ерөнхийлөн захирагч - өөрийн эрхлэх асуудлын хврээнд төсвийн байгууллага болон бусад этгээдээс нийлүүлэх бүтээгдэхүүний хэрэгцээг тодорхойлон, гэрээ байгуулах эрх бүхий албан тушаалтан (ТБУСТХ-н 4.1.8)

Монгол улсын засгийн газрын 2006 оны 147 дугаар тогтоолоор төрийн албан хаагчийн цалингийн сүлжээ, доод жишгийг шинэчлэн тогтоож нэмэгдүүлсэн тул эрүүл мэндийн салбарын ажиллагсдын цалингийн санг 2006 онд 2005 оны гүйцэтгэлээс 41 хувиар буюу 10 тэрбум төгрөгөөр нэмж төлөвлөсөн бөгөөд үүнтэй холбоотойгоор 2006 оны төсвийн санхүүжилт 2005 оны гүйцэтгэлээс 17.4 тэрбум төгрөгөөр буюу 30 хувиар нэмэгджээ.

Зураг 7.1.2. Эрүүл мэндийн зардлын эх үүсвэр (хувиар)

Эх сурвалж: Санхүү эдийн засгийн газар, ЭМЯ 2007 он

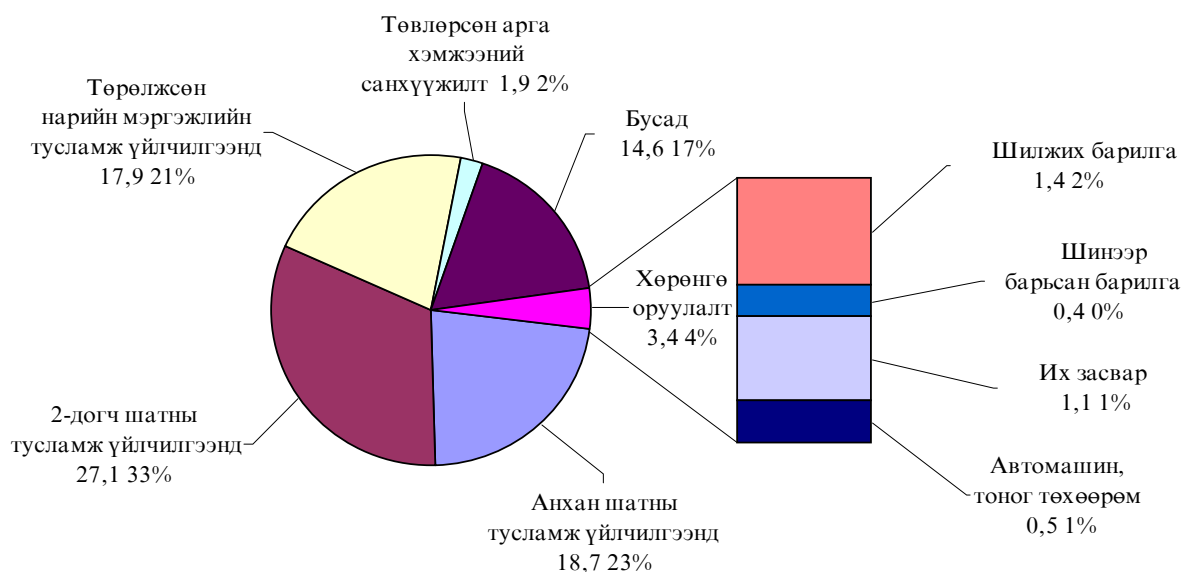
Эрүүл мэндийн салбарын зардлын санхүүжилтийн эх үүсвэрийн бүтцийг авч үзэхэд улсын төсөв болон эрүүл мэндийн даатгалын сангийн санхүүжилт ихэнх хувийг бүрдүүлж, төлбөрт үйлчилгээ, туслах үйл ажиллагааны орлого болон бусад орлого бага хувийг эзэлж байна.

2005 онд эрүүл мэндийн салбарын санхүүжилт улсын төсвөөс 69.0 хувь, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 26.2 хувь, бусад эх үүсвэрээс 4.8 хувь тус тус санхүүжигдсэн байна. Харин эрүүл мэндийн зардлыг бүтцээр нь авч үзвэл, 2005 онд нийт зардлын 30 орчим хувь нь цалин, 14 хувь нь эм, 13 хувь нь ашиглалтын зардал, хоол, тээврийн зардалд тус бүр 4 хувь, хөрөнгө оруулалт буюу хөрөнгийн зардалд 4 хувийг тус тус зарцуулсан байна. (Хүснэгт 7.1.2)

Эрүүл мэндийн зардал, үйл ажиллагааны төрлөөр

Монгол улс, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд нийт зардлын 70-80 орчим буюу ихэнх хувийг зарцуулж байна. 2005 оны байдлаар зардлын бүтцийг авч үзэхэд нийт зардлын 77 хувь буюу 63.8 тэрбум төгрөгийг эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд, төвлөрсөн арга хэмжээнд 1.9 тэрбум төгрөг буюу 2 хувь, хөрөнгө оруулалт, их засварт 3.4 тэрбум төгрөг буюу 4 хувь, бусад үйл ажиллагаанд 14.6 тэрбум төгрөг буюу 17 хувийг зарцуулсан байна.

Зураг 7.1.3 Эрүүл мэндийн зардал, үйл ажиллагааны төрлөөр (2005 он)

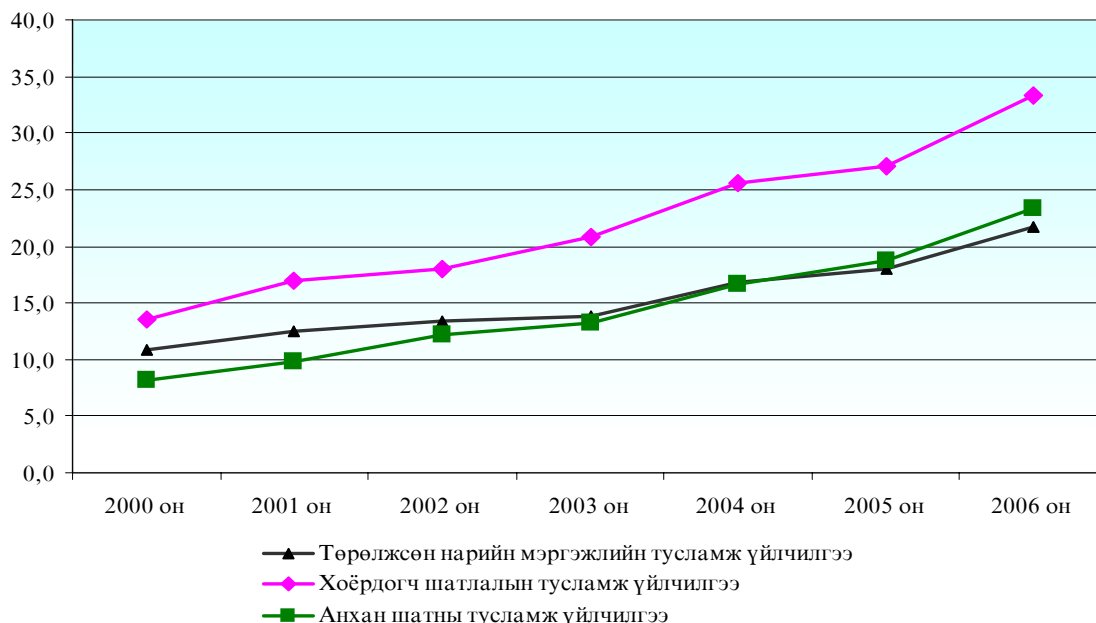

Эх сурвалж: Санхүү эдийн засгийн газар, ЭМЯ 2007 он

Эрүүл мэндийн зардал, тусламж үйлчилгээний шатлалаар

2005 онд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд 63.7 тэрбум төгрөг зарцуулснаас гуравдагч шатлалд 17.9 тэрбум төгрөг буюу 28.1 хувь, хоёрдогч шатлалд 27.1 тэрбум төгрөг буюу 42.5 хувь, анхан шатны тусламж үйлчилгээнд 18.7 тэрбум төгрөг буюу 29.4 хувийг тус тус зарцуулсан байна. (Хүснэгт 7.1.3)

Зураг 7.1.4 Эрүүл мэндийн зардал тусламж, үйлчилгээний шатлалаар (тэрбум төгрөг)

Эх сурвалж: Санхүү эдийн засгийн газар, ЭМЯ 2007 он

Зураг 7.1.4-өөс харахад санхүүжилтийн хэмжээ, шатлал бүрээр жилээс жилд нэмэгдэж байгаа бөгөөд 2000 оныг суурь он болгон харьцуулахад гуравдагч шатлалын тусламж үйлчилгээний санхүүжилт 2003 онд 1.3, 2005 онд 2, хоёрдогч шатлалынх 2003 онд 1.5, 2005 онд 2.5, анхан шатны тусламж үйлчилгээний санхүүжилт 2003 онд 1.6, 2005 онд 2.8 дахин тус тус өссөн байна.

Хоёрдогч шатлалын тусламж үйлчилгээний санхүүжилтийн хэмжээ бусад шатлалаас их байгаа ба тогтвортой өсч ирсэн байна. Харин төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээнд 2000-2003 онуудад анхан шатны тусламж үйлчилгээнээс түлхүү санхүүжилт олгож байсан бол хүн амд анхдагч, суурь тусламж үйлчилгээ үзүүлдэг өрх, сум, сум дундын эмнэлгүүдэд санхүүжилтийг түлхүү олгох бодлого баримталж ирсний үр дүнд 2004 оноос анхан шатны тусламж үйлчилгээний санхүүжилт 3 дагч шатлалд зарцуулж буй зардлаас нэмэгдэн цаашид ч тогтвортой өсөх хандлагатай байна.

Төвлөрсөн арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалт

Төвлөрсөн арга хэмжээний зардалд эрүүл мэндийн төвлөрсөн арга хэмжээ болон спортын төвлөрсөн арга хэмжээний зардал орно. 2005 онд 18.7 тэрбум төгрөг зарцуулснаас эрүүл мэндийн төвлөрсөн арга хэмжээний зардалд 67.9 хувь буюу 12.7 тэрбум төгрөг, 32.1 хувь буюу 6 тэрбум төгрөгийг спортын төвлөрсөн арга хэмжээний зардалд тус тус зарцуулсан байна.

2005 онд хөрөнгө оруулалтанд 3.4 тэрбум төгрөг зарцуулсан нь нийт зардлын 4 орчим хувьтай тэнцэж байна. Мөн шинээр нийт 7 барилга ашиглалтад оруулахад 0.4 тэрбум, 4 барилга он дамжин баригдаж байгаа бөгөөд үүний санхүүжилтэд 1.4 тэрбум, 32 эрүүл мэндийн байгууллагад засвар үйлчилгээ хийхэд 1.1 тэрбум, авто машин, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлд 0.5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтыг хийжээ.

Хүснэгт 7.1.1 Эрүүл мэндийн салбарын хөрөнгө оруулалт (2005-2007 он, сая төгрөг)

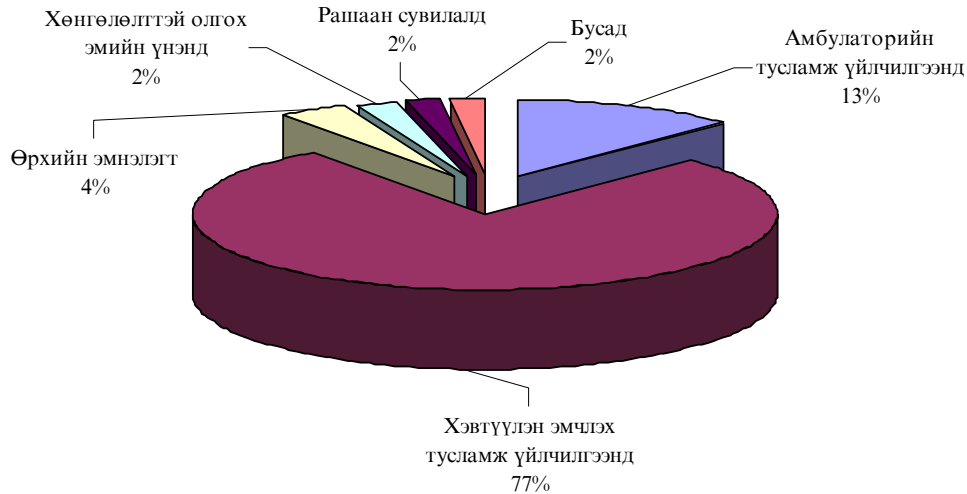
Хөрөнгө оруулалт	2005 он		2006 он		2007 он	
	Тоо	Сая.төг	Тоо	Сая.төг	Тоо	Сая.төг
Шилжих барилга	4	1 408,8	8	2 350,0	11	2 746,6
Ашиглалт орсон барилга	7	390,0	7	560,0	29	3 856,9
Их засвар хийсэн байгууллага	32	1 088,1	35	750,0	97	1 756,5
Автомашин, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл	-	545,6	-	2 800,0	-	2486,1
ДҮН		3 432,5		6 460,0		10 846,1

Эх сурвалж: Санхүү эдийн засгийн газар, ЭМЯ 2007 он

Эрүүл мэндийн салбар дахь хөрөнгө оруулалтын зардал 2003-2005 онуудад тогтвортой 3.5 тэрбум орчим төгрөг байсан бол 2006 онд 6.5 тэрбум орчим төгрөг төлөвлөсөн нь 2005 оны гүйцэтгэлээс 1.9, 2007 онд 10.8 тэрбум төгрөг төлөвлөж 3.1 дахин нэмэгдүүлсэн байна.

Зураг 7.2.2 ЭМД-ын сангийн зарцуулалт, тусламж үйлчилгээний төрлөөр (2006 он)

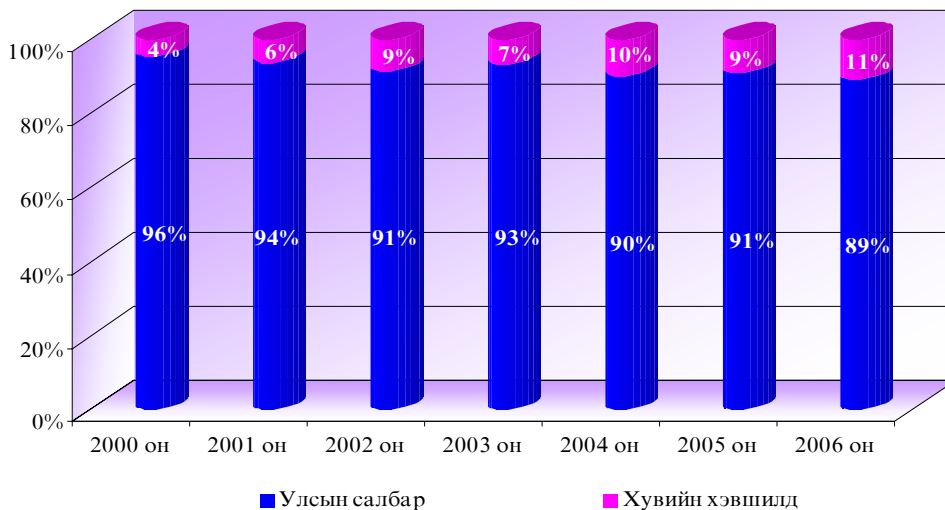

Эх сурвалж: УНДЕГ, Эрүүл мэндийн даатгалын газар, 2007 он

ЭМД-ын сангийн санхүүжилтийг тусламж үйлчилгээний төрлөөр авч үзэхэд 2006 онд нийт даатгалын сангийн зарцуулалтын ихэнх хэсэг 20.5 тэрбум төгрөг буюу 77 хувь нь хэвтүүлэн эмчлэх тусламж үйлчилгээнд, амбулаторын тусламж үйлчилгээнд 3.3 тэрбум төгрөг зарцуулсан нь нийт санхүүжилтийн 13%-ийг эзэлж байна.

Харин даатгалын хамралт жил бүр харилцан адилгүй байгаа бөгөөд 2000 онд хамгийн өндөр 87.6 хувьтай байсан бол 2006 онд хамгийн бага 74 хувьд хүрчээ. Ялангуяа даатгалын хамралт хөдөө орон нутагт буурах хандлага ажиглагдаж байна. 2006 оны байдлаар орон нутагт хамралт 70,2 хувьтай байгаа нь 2005 оны хүрсэн түвшин 77,9 хувиас 7,7 хувиар буурсан байна. Харин 2006 онд даатгалын хамралт нийслэлд 80 хувь болж 2005 оноос 6 хувиар нэмэгджээ.

Зураг 7.2.3 Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн санхүүжилт, улс болон хувийн хэвшилээр (хувиар)

Эх сурвалж: УНДЕГ, Эрүүл мэндийн даатгалын газар, 2007 он

Зураг 7.2.3-аас харахад эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтийн ихэнх хувийг улсын салбарт зарцуулдаг ч хувийн салбарт зарцуулах санхүүжилтийн хэмжээ жил бүр нэмэгдэж байна. 2006 оны гүйцэтгэлээр хувийн хэвшилд 2.4 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт олгосон нь 2000 оноос 4.4, 2003 оноос 1.9 дахин тус тус нэмэгджээ.

БҮЛЭГ 8

“НӨХӨН ҮРЖИХҮЙН ЭРҮҮЛ МЭНД ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2001 оны 288-р тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2002-2006
Гол зорилт	Хүн амын НҮЭМ-ийн байдлыг сайжруулснаар хүн амын тогтвортой өсөлт, эрүүл мэндийг дэмжих

№	Шалгуур үзүүлэлт	2000 оны түвшин	2005 оны түвшин	2006 оны түвшин	2006 оны хүрэх түвшин
1	100000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдэл	158	93.0	69.7	110.0
2	Жирэмсний эрт үеийн хяналт /хувь/	56.4	80.0	81.5	70.0
3	Жирэмсний хяналтад 6 ба түүнээс дээш удаа үзүүлсэн жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн хувь		83.7	82.2	75.0
4	Эхийн амрах байранд амарсан жирэмсэн эмэгтэйчүүд /хувь/	49.0	(8067)*	86.33	65.0
5	Жирэмсний цус багадалт /хувь/	40.0	13.8	12.1	25.0
6	Төрсний дараах 42 хоногийн дотор идэвхитэй үзлэгт хамрагдагсад /хувь/		74.1	78.9	60.0
7	10000 жирэмсэн эмэгтэйд ногдох тэмбүүгийн өвчлөл	61.0	91.8	136.5	45-аас доош
8	10000 амьд төрөлтөд ногдох нялхсын эндэгдэл	31.2	20.77	19.8	27.0
9	Жирэмслэхээс хамгаалах орчин үеийн аргын хэрэглээ /хувь/	33.4	49.32	50.7	45.0
10	1000 амьд төрөлтөд ногдох эрт үеийн үр хөндөлт	230	200.6	256.1	200 түүнээс доош
11	15-19 насны охидын төрөлт /хувь/	9.0	6.0	5.6	8.0
12	Ерөнхий боловсролын сургуулиудад “НҮЭМ/бэлгийн боловсрол” сэдвээр хичээл заах бэлтгэгдсэн багш /хувь/				80.0
13	НҮЭМ-ийн тэргүүлэх үйл ажиллагаа явуулах чадавхи бүрдсэн байгууллагуудын тоо			6.0	6
14	НҮЭМ-ийн зөвлөгөө, тусламж үйлчилгээнд зарцуулсан хөрөнгийн өсөлт				

* Бодит тоо. Эхийн амрах байранд хэдэн хүн амрах ёстой гэдэг нь тодорхойлох боломжгүй учир хувиар илэрхийлэгдэхгүй тул бодит тоог оруулав.

“ОСОЛ, ГЭМТЛЭЭС СЭРГИЙЛЭХ ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2002 оны 156-р тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2002-2008
Гол зорилт	Хүн ам осол, гэмтлийн улмаас тахир дутуу болох, хөдөлмөрийн чадвар алдах, нас барах явдлыг бууруулах

№	Шалгуур үзүүлэлт	2002 оны түвшин	2005 оны түвшин	2006 оны түвшин	2008 онд хүрэх түвшин
1	Осол, гэмтлээс шалтгаалсан хүн амын өвчлөл 10000 хүн амд	274.55	380.65	365.56	205.9
2	10000 хүн тутмаас осол, гэмтлийн улмаас хэвтэн эмчлүүлэгчид	86.22	100.72	100.79	73.3
3	Осол, гэмтлээс шалтгаалсан нас баралт 100000 хүн амд	76.6	110.8	109.5	57.0

“ИОД ДУТЛЫН ЭМГЭГТЭЙ ТЭМЦЭХ ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2002 оны 84-р тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2002-2006
Гол зорилт	Иоджуулсан давсны үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж хангамжийг жигд, хүртээмжтэй болгон, айл өрхийн түвшин дэх иоджуулсан давсны хэрэглээг нэмэгдүүлэх замаар хүн амын дундах ИДЭ-ийн тархалтыг бууруулах

№	Шалгуур үзүүлэлт	2002 оны түвшин	2004 оны түвшин*	2006 оны түвшин*	2006 онд хүрэх түвшин
1	7-11 насны хүүхдүүдийн дундах бахлуурын тархалт*	21.40%	13.80%		10.0% суурь түвшингээс сайжирсан байна.
2	Шээсэн дэх иодын агууламж 100 нг/л-ээс бага хүн амын хувь*	62.5	62		<50% суурь түвшингээс сайжирсан байна.
3	Цусан дахь БИД-ийн агууламж 5 ОУН/мл-ээс их нярайн хувь*	10.80%	7.10%		5% суурь түвшингээс сайжирсан байна.
4	7-11 насны хүүхдийн оюуны чадамжийн түвшин*	82.50%	96.50%		
5	Иоджуулсан давсны дотоодын үйлдвэрлэлээр хангасан хэмжээ	63.8тн	458 тн		
6	Хүнсний хэрэгцээнд нийлүүлсэн нийт давсанд иоджуулсан давсны эзлэх хувь	57%	68.80%		100%
7	Давс цэвэршүүлэх, иоджуулах технологийг нэвтрүүлсэн ордын тоо	0	6	7	4
8	Хүнсний цагаан давсны үйлдвэрийн тоо	0	1		1
9	Өрхийн иоджуулсан давсны хэрэглээний хувь	46%	76	84.5%	95%
10	ИДЭ-г хянах бүсийн лабораторийн тоо	1	2	2	2
11	Дотоод хяналтын лаборатори шинээр байгуулсан үйлдвэрийн тоо	1	6		4
12	Хурдавчилсан аргаар давсны иоджуулалтыг хянах лаборатори бүхий хилийн боомтын тоо	2	4		Байнгын ажиллагаа бүхий хилийн боомтын тоогоор
13	ИДЭ, иоджуулсан давсны талаархи хүн амын мэдлэгийн түвшин	94%	98.10%	96.0%	99%

* 2004 онд Хүн амын хоол тэжээлийн үндэсний судалгаа хийгдсэн тул эдгээр үзүүлэлтийг тооцож гаргах боломжтой байв.

“РАШААН СУВИЛЛЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2002 оны 251-р тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2003-2010
Гол зорилт	Байгалийн эмчилгээний хүчин зүйл, нөөцийг зохистойгоор ашиглан рашаан сувиллын эмчилгээ, үйлчилгээг өргөжүүлэн хөгжүүлэх замаар хүн амын эрүүл мэндийг бэхжүүлэх

№	Шалгуур үзүүлэлт	2004 оны түвшин	2005 оны түвшин	2006 оны түвшин	Хүрэх түвшин
1	Улс, бүс нутгийн хэмжээнд ашиглах рашааны тоо	9	9	10	11
2	Рашааны эх булгийн ариун цэврийн паспорттой рашаан сувиллуудын эзлэх хувь	6.70%	10.00%	10.00%	100%
3	Мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрөл авсан улсын хэмжээний үйлчилгээтэй рашаан сувиллуудын эзлэх хувь	9	9	16	100%
4	Эрүүл ахуйн бүс тогтоосон рашаан сувиллын эзлэх хувь	20%	20%	35%	100%
5	Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээнд хамрагдсан рашааны тоо	3	3	8	11
6	Рашаан сувиллын эмчилгээний чанарын үнэлгээ	-	Боловсрогдсон	Боловсрогдсон	Шалгуур үзүүлэлт боловсруулан мөрдүүлсэн байх
7	Зонхилон тохиолдох өвчний үед рашаан сувиллын эмчилгээний шууд болон алсын үр дүнг тооцох	үр дүнг тооцох суурь судалгаа хийгдсэн		2005 оноос судалгаа эхэлсэн	
8	Рашаан сувиллын бүтэц үйл ажиллагааны болон эмчилгээ үйлчилгээний стандарт боловсруулан мөрдүүлэх	Батлагдан мөрдөгдөж байна.	Батлагдан мөрдөгдөж байна.	Батлагдан мөрдөгдөж байна.	
9	Магадлан итгэмжлэлд хамрагдсан сувиллын тоо	7	7	12	11
10	Хайгуул хийж ашиглахаар тоногдсон рашааны тоо	5	5	5	8
11	Ундааны болон эмчилгээний журмаар ууж хэрэглэх рашааны стандартыг шинэчлэх	Стандарт шинэчлэн батлуулсан	Стандарт шинэчлэн батлуулсан	Стандарт шинэчлэн батлуулсан	Шинэчлэх
12	Рашаан судлалын чиглэлээр шинээр хийгдсэн эрдэм шинжилгээ, судалгааны тоо	6	4	6	Эрдэм шинжилгээ, судалгааны тоо нэмэгдсэн байх

“ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТЕХНОЛОГИЙГ САЙЖРУУЛАХ” ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Үзүүлэлт	Агуулга
Хөтөлбөрийг баталсан Засгийн газрын тогтоолын дугаар, огноо	2002 оны 264-р тогтоол
Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх хугацаа	2003-2008
Гол зорилт	Эрүүл мэндийн дэмжих, хамгаалах, оношлох, эмчлэх, нөхөн сэргээх болон эрүүл мэндийн мэдээллийн өртөг зардал хямд, хүртээмжтэй технологийг сонгон нэвтрүүлэх замаар хүн амын эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанарыг сайжруулан, дэлхийн жишигт ойртуулах

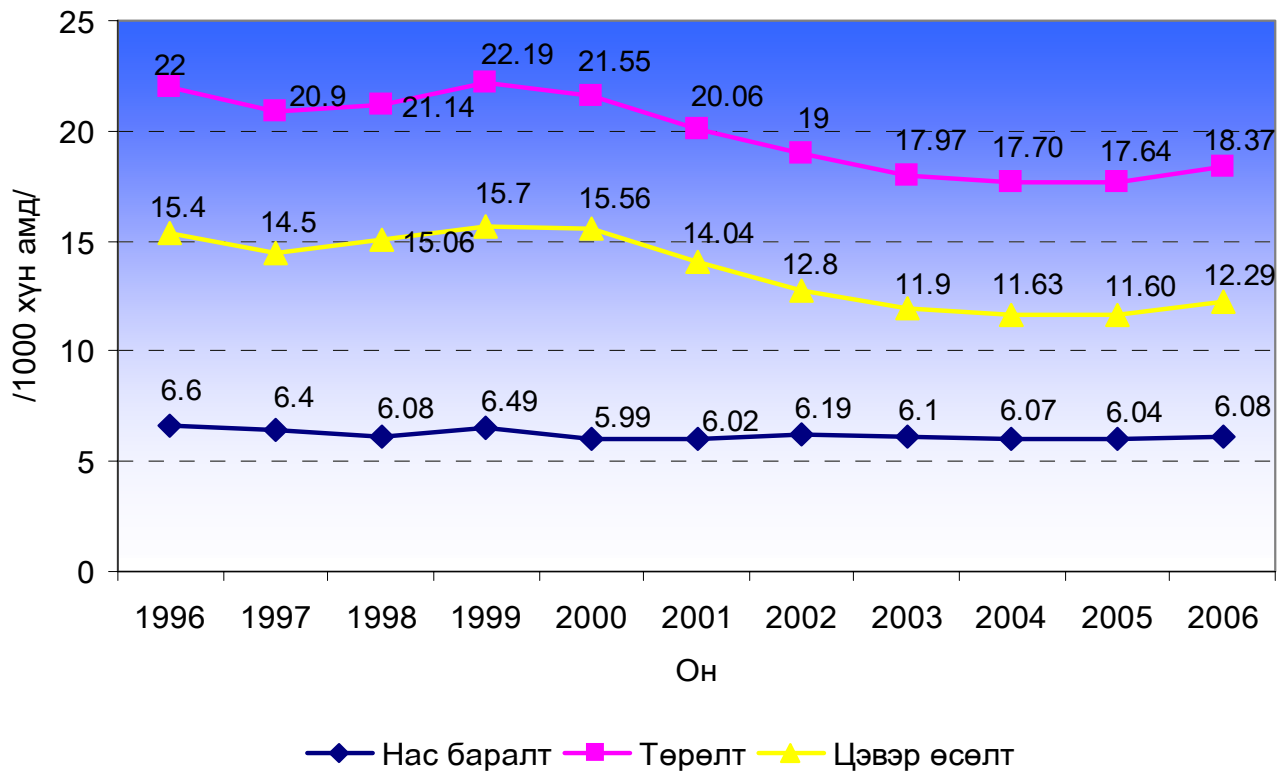
№	Шалгуур үзүүлэлт	2001 оны түвшин	2005 оны түвшин	2006 оны түвшин	2008 оны түвшин
1	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжид зарцуулсан хөрөнгө оруулалт		3.6	9.62	10%
	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн засварт зарцуулсан зардал		0.5	0.65	3
2	Компьютерын дотоод сүлжээ нэвтрүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллага / тоогоор /	0	9	45	25
3	Алсын зайн оношилгоо, зөвлөгөө, сургалт нэвтрүүлсэн аймаг / тоогоор /	0	5	9	10
4	Өвчнийн цахим түүх нэвтрүүлсэн эмнэлэг / тоогоор /	0	1	0	5
5	Хорт хавдрын нэгдүгээр үе шатанд оношлогдсон өвчтөн / хувиар /	14%	15	18.8	65%
	Элэгний хорт хавдар			10.0	
	Уушигны хорт хавдар		7.0	8.7	
	Хөхний хорт хавдар		17.8	24.7	
	Ходоодны хорт хавдар		12.4	14.2	
	Умайн хүзүүний хорт хавдар		38.6	48.1	
6	Эмнэлэг дэх нас баралт	30.9	23.9	23.8	27
7	Хоног болоогүй нас баралт	20.2	21.8	22.9	16
8	Мэс заслын дараах хүндрэл	0.39	0.33	0.34	0.25
9	Мэс заслын дараах нас баралт	0.56	0.29	0.32	0.4

БҮЛЭГ 9

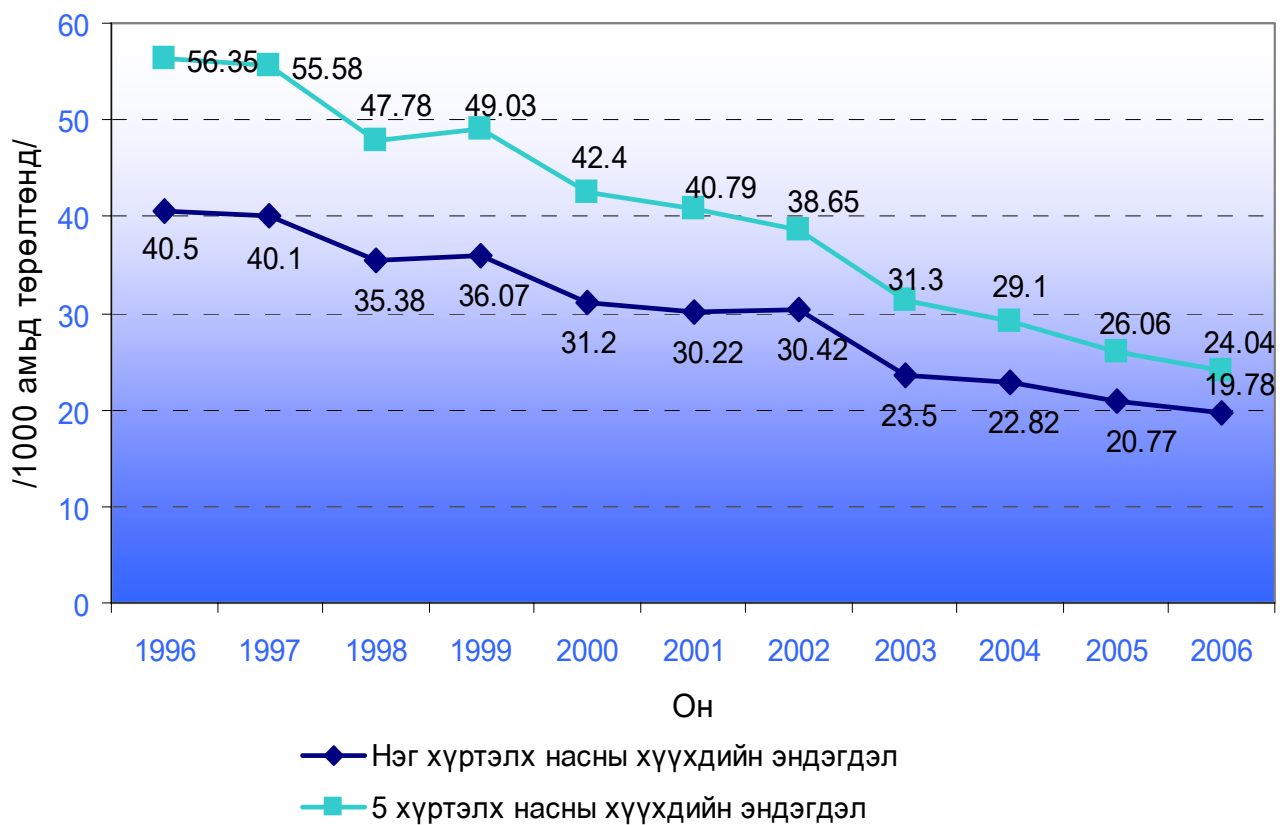
Эрүүл мэндийн зарим гол үзүүлэлтүүд, 2006

№	Аймаг хотын нэр	2006 оны жилийн эцсийн хүн амын тоо				10,000 хүн амд				Эмэгтэйн нэг ногдох хүний тоо	Нэг их эмчид ногдох хүний тоо	Нэг их эмчид ногдох дундаж мэргэжилтэн	Жилд нэг иргэнийг үзүүлсэн дундаж тоо	1000 хүнд ногдох			1 хүртэлх насны хүүхдийн амьд эндэгдэл 1000 амьд	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	
		Орны тоо	Хүний их эмч	Эмэгтэйн дундаж мэргэжилтэн	Бүх ажлаагаар	Төрөлт	Нас бараалт	Цэвэр өсөлт	Мөн насны 1000 хүүхдэд					Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд					
1	Архангай	93219	13.90	47.47	99.65	151.58	719.44	3.42	4.51	16.64	5.24	11.40	16.79	4.17	21.95				
2	Баян-Өлгий	100039	14.10	45.29	94.18	178.30	709.39	3.21	4.22	24.04	4.76	19.29	17.39	5.15	24.60				
3	Баянхонгор	83729	12.07	52.84	114.28	153.49	828.25	4.38	4.37	17.39	5.98	11.42	30.14	7.92	38.36				
4	Булган	60256	17.65	59.44	119.89	172.58	566.58	3.37	3.41	12.16	5.11	7.04	16.42	3.70	21.89				
5	Говь-Алтай	60309	17.56	74.37	147.59	128.72	569.53	4.24	4.85	19.35	5.78	13.57	20.62	5.36	25.77				
6	Говь-Сүмбэр	13192	30.69	71.60	148.71	103.33	325.88	2.33	8.25	20.61	6.77	13.85	23.08	6.20	23.08				
7	Дархан-Уул	87480	25.23	64.17	130.85	170.06	396.29	2.54	6.42	18.30	6.91	11.40	13.63	4.40	17.35				
8	Дорноговь	54485	28.58	56.05	137.33	136.07	349.90	1.96	5.76	17.87	6.35	11.52	26.12	5.96	30.30				
9	Дорнод	73527	17.83	55.80	120.04	151.18	560.97	3.13	5.17	18.55	6.57	11.98	21.14	5.87	26.97				
10	Дундговь	49133	16.00	55.91	118.90	141.05	624.90	3.49	4.53	16.04	4.82	11.22	15.17	3.66	18.96				
11	Завхан	80589	13.07	59.61	119.84	117.14	765.31	4.56	5.07	18.28	5.15	13.13	21.15	5.23	24.56				
12	Орхон	79399	29.92	59.98	122.98	191.76	334.17	2.00	7.91	18.26	6.49	11.77	18.01	5.23	22.16				
13	Өвөрхангай	114831	15.14	44.97	95.63	188.61	660.68	2.97	3.56	18.78	5.42	13.36	23.22	5.71	26.47				
14	Өмнөговь	46439	19.24	53.83	107.87	155.24	519.79	2.80	5.36	17.08	5.77	11.31	27.71	5.81	30.23				
15	Сүхбаатар	55517	17.58	55.42	119.44	164.49	568.99	3.15	4.08	15.57	5.94	9.63	19.63	4.74	24.25				
16	Сэлэнгэ	100066	17.81	52.63	106.75	158.90	561.52	2.96	4.37	12.00	5.39	6.60	15.01	4.00	24.19				
17	Төв	86384	14.62	52.03	106.94	169.33	684.01	3.56	3.30	8.35	4.19	4.16	12.48	1.72	16.64				
18	Увс	80466	15.77	57.23	111.61	135.84	634.26	3.63	4.82	22.47	5.96	16.51	21.57	5.66	26.55				
19	Ховд	88431	14.51	50.69	102.62	154.99	688.97	3.49	4.14	20.81	5.16	15.65	16.42	4.38	21.89				
20	Хөвсгөл	122031	13.21	50.72	97.41	167.15	756.86	3.84	4.58	18.29	6.86	11.43	27.05	7.20	35.17				
21	Хэнтий	70992	17.78	56.30	129.81	150.47	562.47	3.17	3.65	15.94	5.35	10.60	20.44	4.52	24.00				
22	Аймгийн дундаж	1600514	17.24	54.51	113.13	155.89	579.91	3.16	4.69	17.48	5.68	11.80	20.30	5.12	25.58				
23	Улаанбаатар	994278	44.11	63.02	164.67	121.14	226.70	1.43	7.73	19.82	6.73	13.09	19.03	5.52	21.85				
24	Улсын дундаж	2594792	17.14	57.74	132.71	140.57	364.26	2.10	5.84	18.37	6.08	12.29	19.78	5.26	24.04				

Хүн амын төрөлт, нас баралт, цэвэр өсөлт /1996-2006/

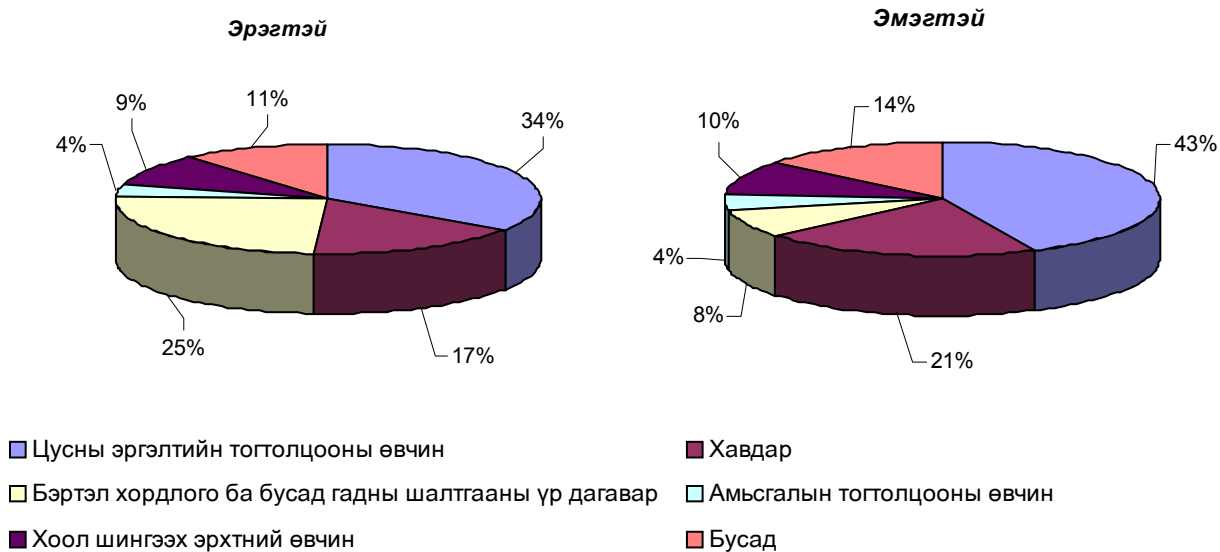
Нялхсын болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /1996-2006/

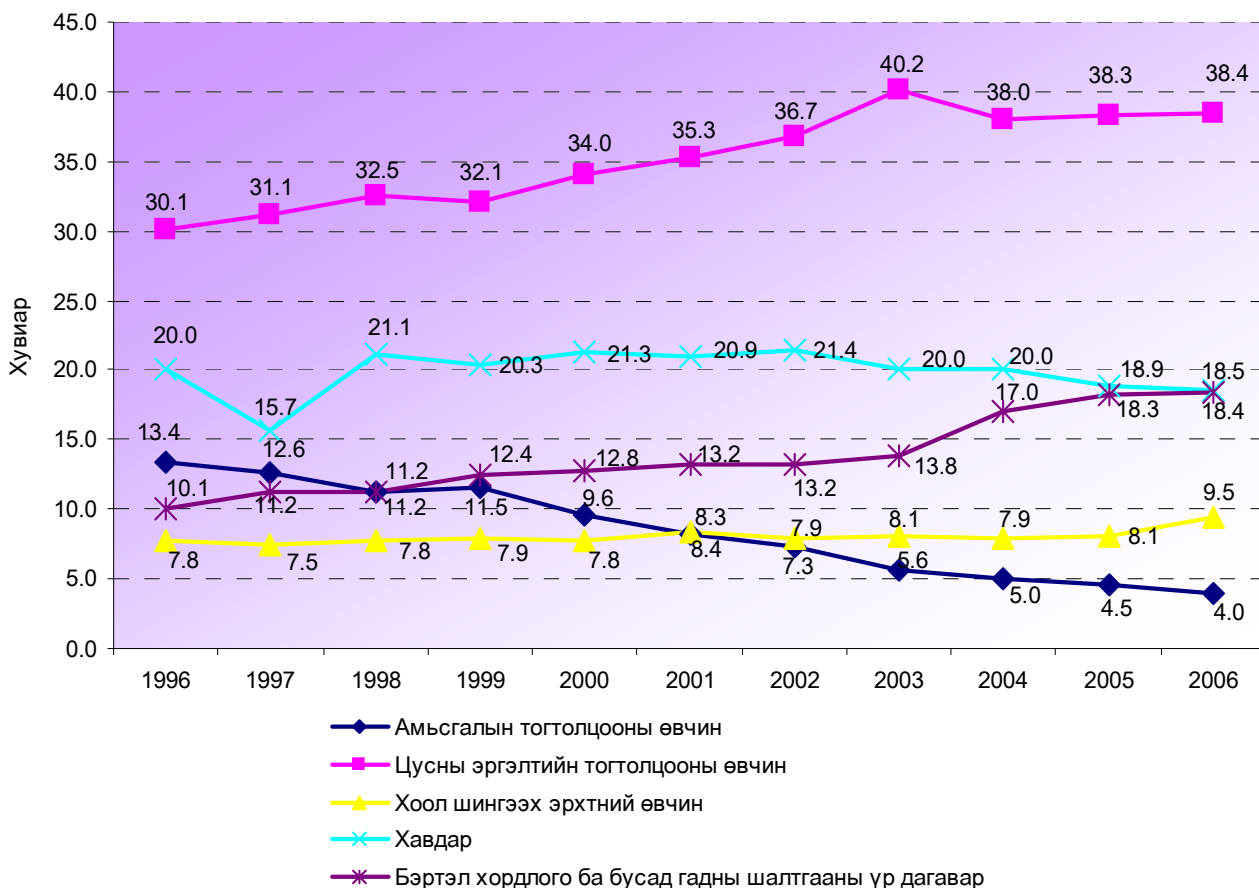
Хүн амын нас баралтын шалтгаан, хүйсээр, 2006

Өвчний бүлэг ӨУУА-10	Бүгд		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин	5937	22.88	3282	25.94	2655	19.97
Хавдар	2861	11.03	1580	12.49	1281	9.64
Бэртэл хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар	2842	10.95	2345	18.53	497	3.74
Хоол шингээх эрхтний өвчин	1472	5.67	860	6.80	612	4.60
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	615	2.37	353	2.79	262	1.97
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	418	1.61	278	2.20	140	1.05
Төрөх тойрны (перинаталь) үед үүсэх оёг	478	1.84	281	2.22	197	1.48
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчнүүд	328	1.26	173	1.37	155	1.17
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	244	0.94	145	1.15	99	0.74
Төрөлхийн гажиг, хэв гажил, өнгөт цогцын гажуудал	161	0.62	87	0.69	74	0.56
Хаа ч ангилаагүй хамшинж, тэмдэг, эмнэлзүйн ба лабораторийн шинжилгээний гажуу үзүүлэлтүүд	104	0.40	35	0.28	69	0.52
Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд	100	0.39	51	0.40	49	0.37
Сэтгэцийн ба аягийн эмгэг	32	0.12	11	0.09	21	0.16
Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	20	0.08	-	-	20	0.15
Цус, цус бүтээх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан эмгэг	19	0.07	10	0.08	9	0.07
Яс, булчингийн тогтолцоо, холбох нэхдэсийн өвчин	27	0.10	12	0.09	15	0.11
Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд	2	0.01	1	0.01	1	0.01
Арьс ба халимын өвчин	5	0.02	4	0.03	1	0.01
Бүгд	15665	60.37	9508	75.15	6157	46.31

Нас баралтын зонхилох шалтгаан, хүйсээр, 2006

Нас баралтын эхний 5 шалтгаан (1996-2006)

5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан, 2006

Өвчний бүлэг ӨОУА-10	0-1 хүртэлх нас		5 хүртэлх нас	
	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь
Төрөх тойрны (перинаталь) үед үүсэх оёг	478	51.0	478	42.0
Амьсгалын эрхтний өвчин	161	17.2	220	19.3
Хоол шингээх эрхтний өвчин	43	4.6	50	4.4
Төрөлхийн гажиг, хэв гажил, өнгөт цогцын гажуудал	115	12.3	129	11.3
Бэртэл хордлого ба бусад зарим гадны шалтгаант үр дагавар	59	6.3	131	11.5
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	52	5.5	69	6.1
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	23	2.5	31	2.7
Бусад	6	0.6	31	2.7
Бүгд	937	100.0	1139	100.0

Нялхсын эндэгдлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан (2001-2006)

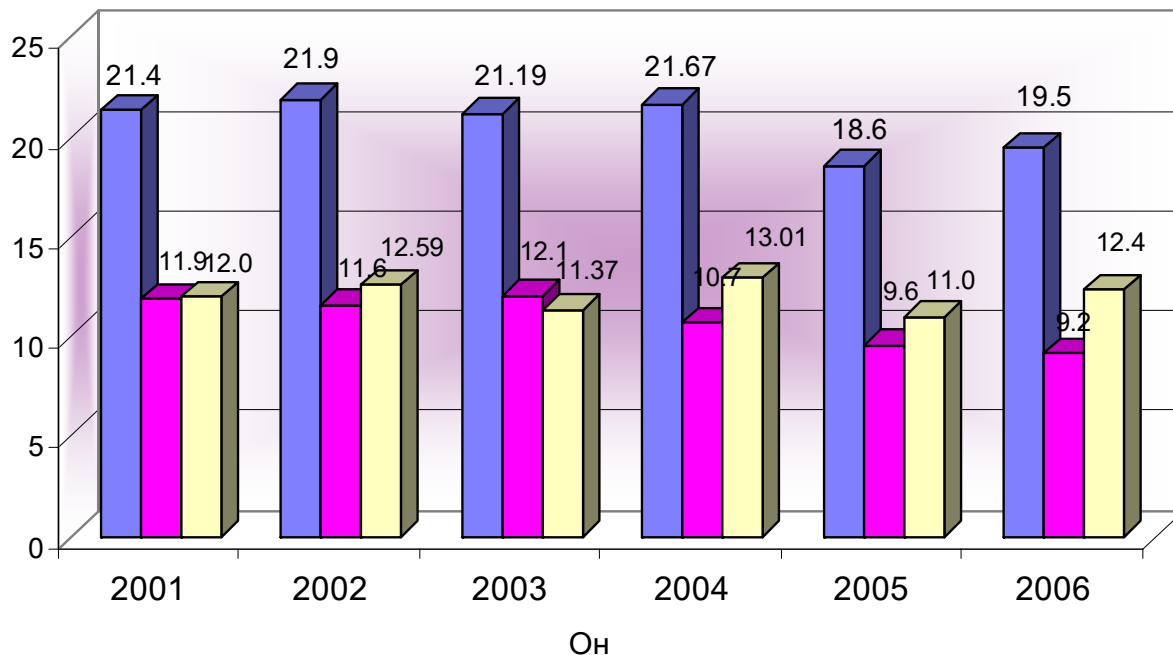
Шалтгаан	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Төрөх тойрны (перинаталь) үед үүсэх оёг	34.0	34.0	39.3	46.5	48.2	51.0
Амьсгалын эрхтний өвчин	32.0	34.0	29.7	27.1	26.2	17.2
Төрөлхийн гажиг, хэв гажил, өнгөт цогцын гажуудал	4.7	7.1	7.9	8.9	9.7	12.3
Бэртэл хордлого ба бусад зарим гадны шалтгаант үр дагавар	3.4	3.1	4.3	5.0	5.8	6.3
Хоол шингээх эрхтний өвчин	12.7	12.4	9.8	5.9	5.2	4.6
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	3.5	3.1	3.6	2.3	2.3	5.5
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	3.1	4.0	2.7	1.8	1.5	2.5

■ Тэргүүлэх шалтгаан
■ Хоёр дахь шалтгаан
■ Гуравдугаар шалтгаан
■ Дөрөвдүгээр шалтгаан
■ Тавдугаар шалтгаан

Нялхсын эндэгдэл, 2006

Шалтгаан	Үзүүлэлт
1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1000 амьд төрсөн хүүхдэд	19.78
Нярайн эрт үеийн нас баралт 1000 амьд төрсөн хүүхдэд	10.4
Нярайн хожуу үеийн нас баралт 1000 амьд төрсөн хүүхдэд	2.0
Нярайн нас баралт 1000 амьд төрсөн хүүхдэд	12.4
Амьгүй төрөлт / амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд /	9.2
Перинаталь нас баралт / амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд /	19.5

Нярайн эндэгдэл (2001-2006)

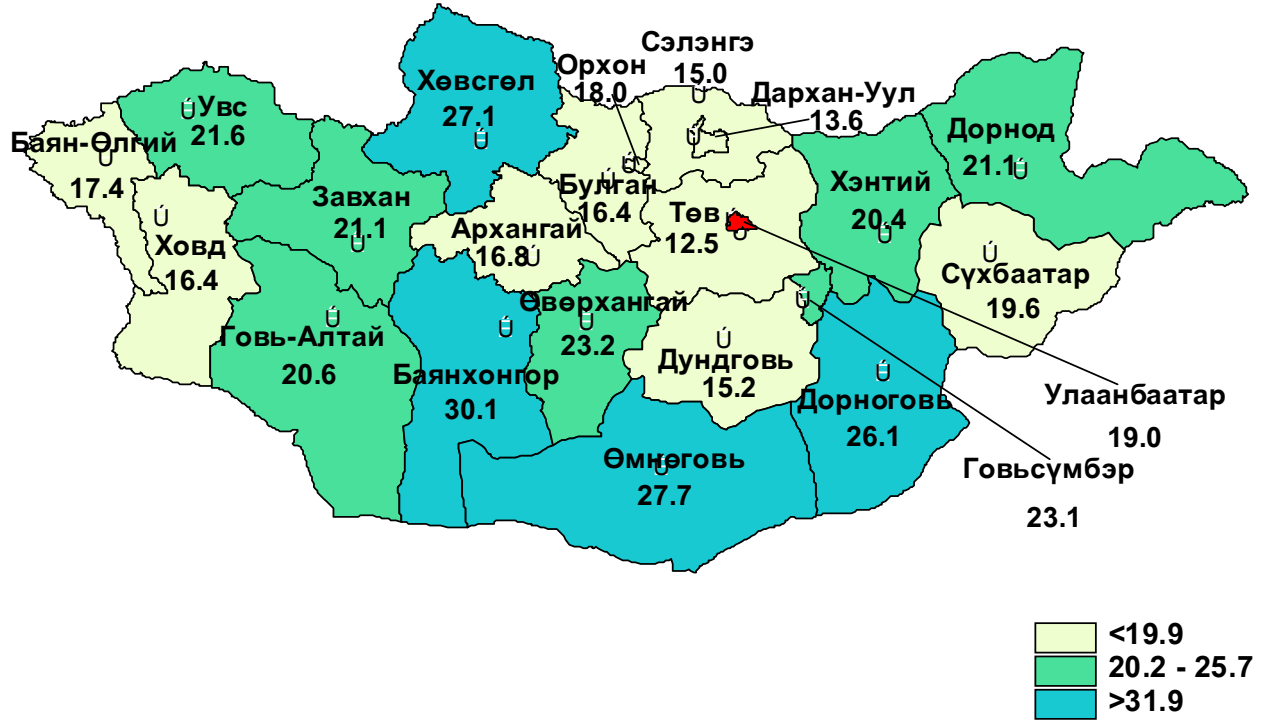

- Перинаталь нас баралт/амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд
- Амьгүй төрөлт/амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд
- Нярайн нас баралт 1000 амьд төрсөн хүүхдэд

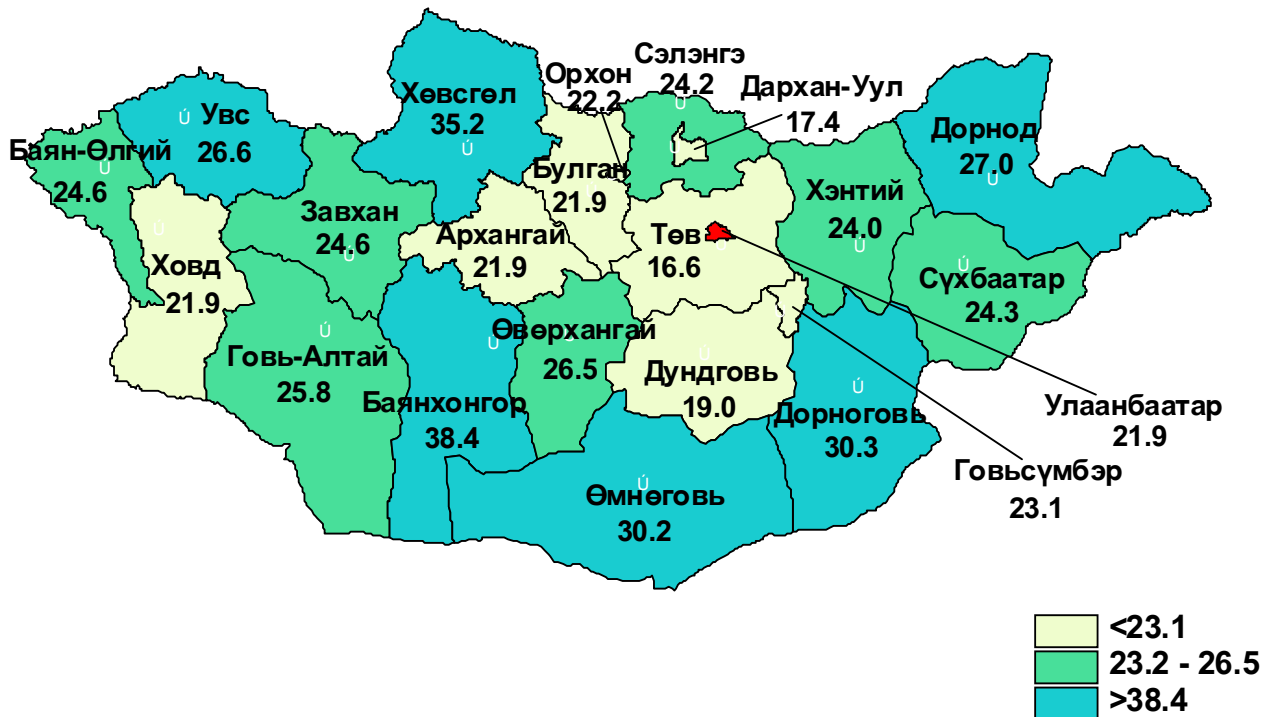
Нялхсын эндэгдэл, 2006

№	Аймаг хотын нэр	Перинаталь нас баралт (амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Амьгүй төрөлт (амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн эрт үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн хожуу үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)
	А	1	2	3	4	5
1	Архангай	16.6	9.6	9.0	7.1	1.9
2	Баян-Өлгий	35.0	28.4	9.8	6.8	3.0
3	Баянхонгор	25.1	9.5	15.8	15.8	0.0
4	Булган	13.6	6.8	9.6	6.8	2.7
5	Говь-Алтай	22.0	14.4	12.0	7.7	4.3
6	Говьсүмбэр	19.1	7.6	11.5	11.5	0.0
7	Дархан-Уул	6.8	1.9	6.2	5.0	1.2
8	Дорноговь	23.8	8.3	20.9	15.7	5.2
9	Дорнод	19.6	5.8	13.8	13.8	0.0
10	Дундговь	11.3	5.0	7.6	6.3	1.3
11	Завхан	23.6	11.5	13.6	12.3	1.4
12	Орхон	17.9	8.2	13.2	9.7	3.5
13	Өвөрхангай	16.1	6.9	11.6	9.3	2.3
14	Өмнөговь	12.6	2.5	15.1	10.1	5.0
15	Сүхбаатар	21.7	11.4	12.7	10.4	2.3
16	Сэлэнгэ	14.1	6.6	7.5	7.5	0.0
17	Төв	17.8	11.0	6.9	6.9	0.0
18	Увс	22.4	13.1	11.1	9.4	1.7
19	Ховд	21.1	13.5	7.7	7.7	0.0
20	Хөвсгөл	20.1	11.6	13.1	8.6	4.5
21	Хэнтий	17.6	11.4	7.1	6.2	0.9
22	Аймгийн дундаж	19.8	10.8	11.2	9.1	2.0
23	Улаанбаатар	19.0	6.9	14.2	12.3	1.9
24	Улсын дундаж	19.5	9.2	12.4	10.4	2.0

**1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл
(1000 амьд төрсөн хүүхдэд), 2006**

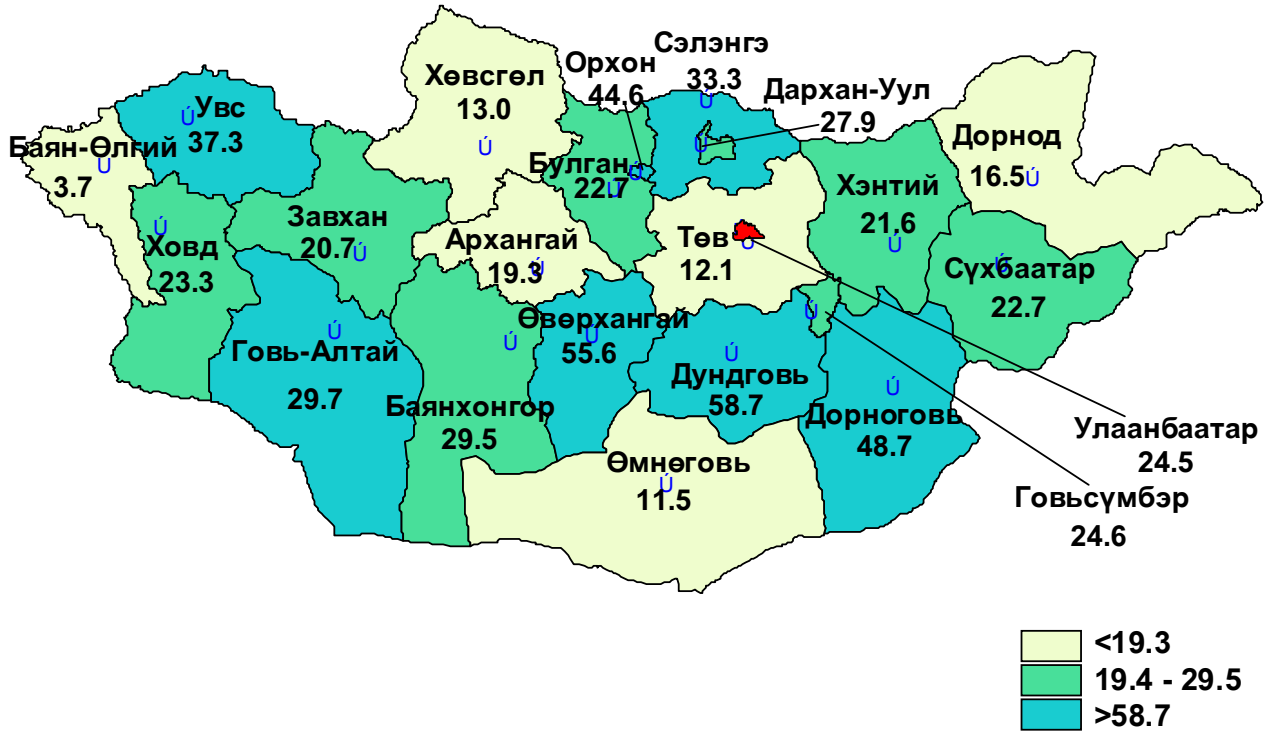
**5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл
(1000 амьд төрсөн хүүхдэд), 2006**

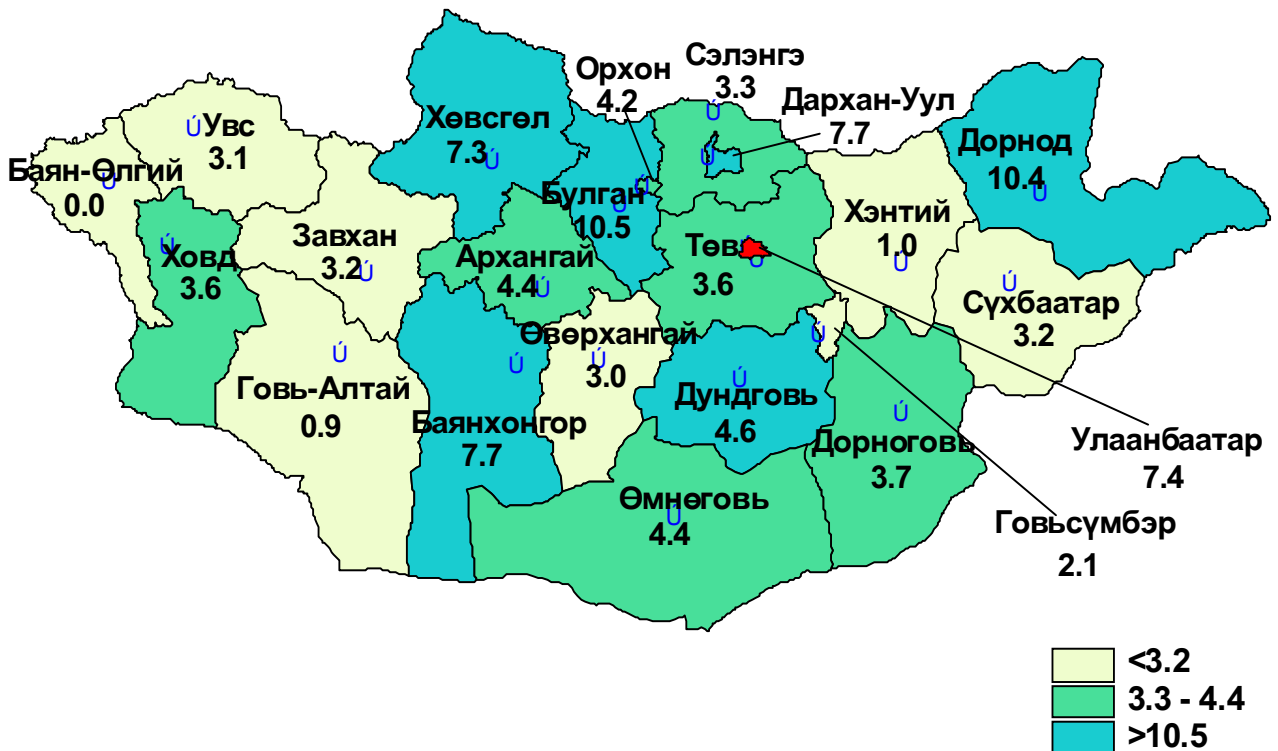

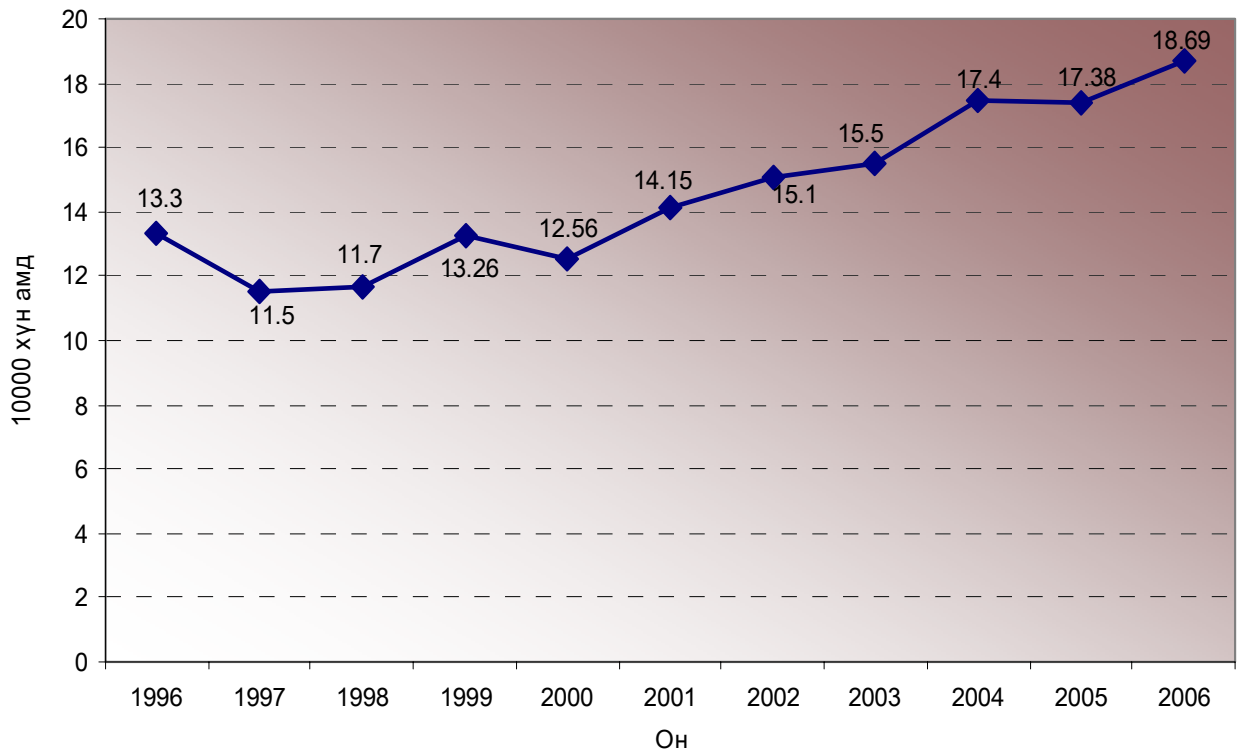
**Вирус гепатитийн өвчлөл,
10000 хүн амд, 2006**

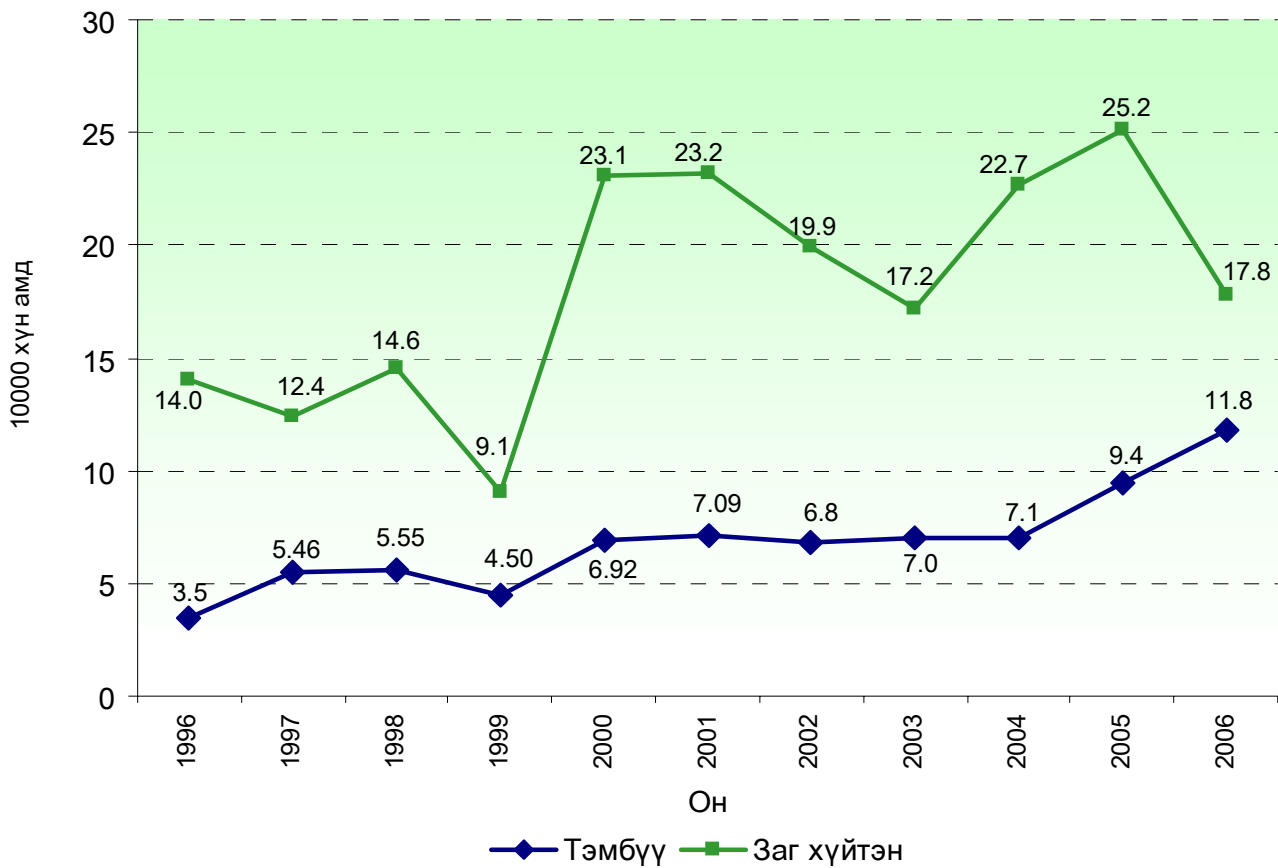
**Салхин цэцэгийн өвчлөл,
10000 хүн амд, 2006**

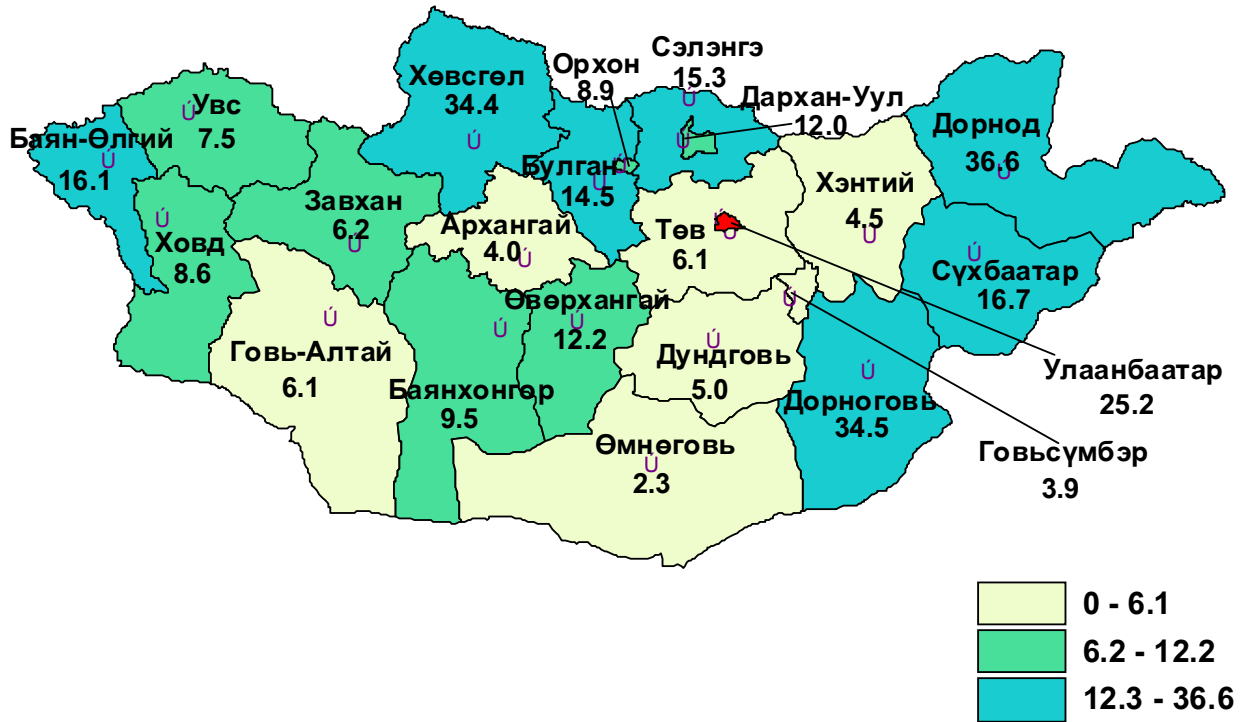
Сүрьеэгийн өвчлөл (1996-2006)

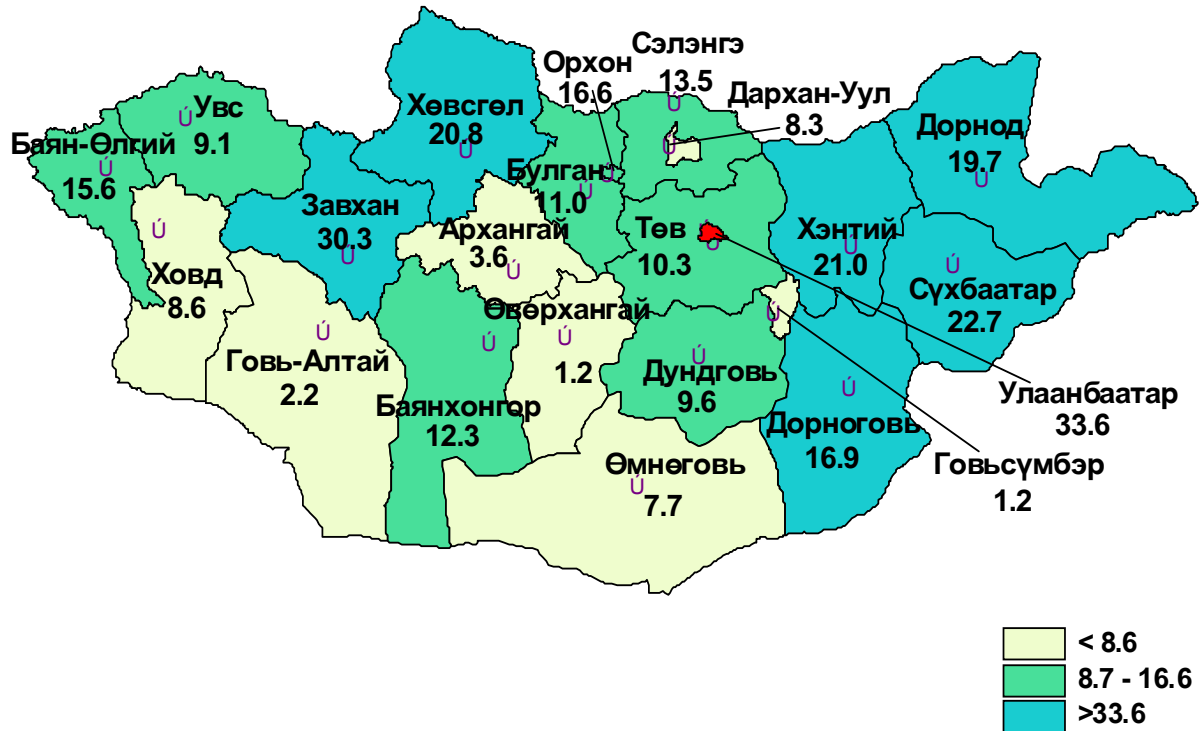
Тэмбүү, заг хүйтний өвчлөл (1996-2006)

Заг хүйтэний өвчлөл, 10000 хүн амд, 2006

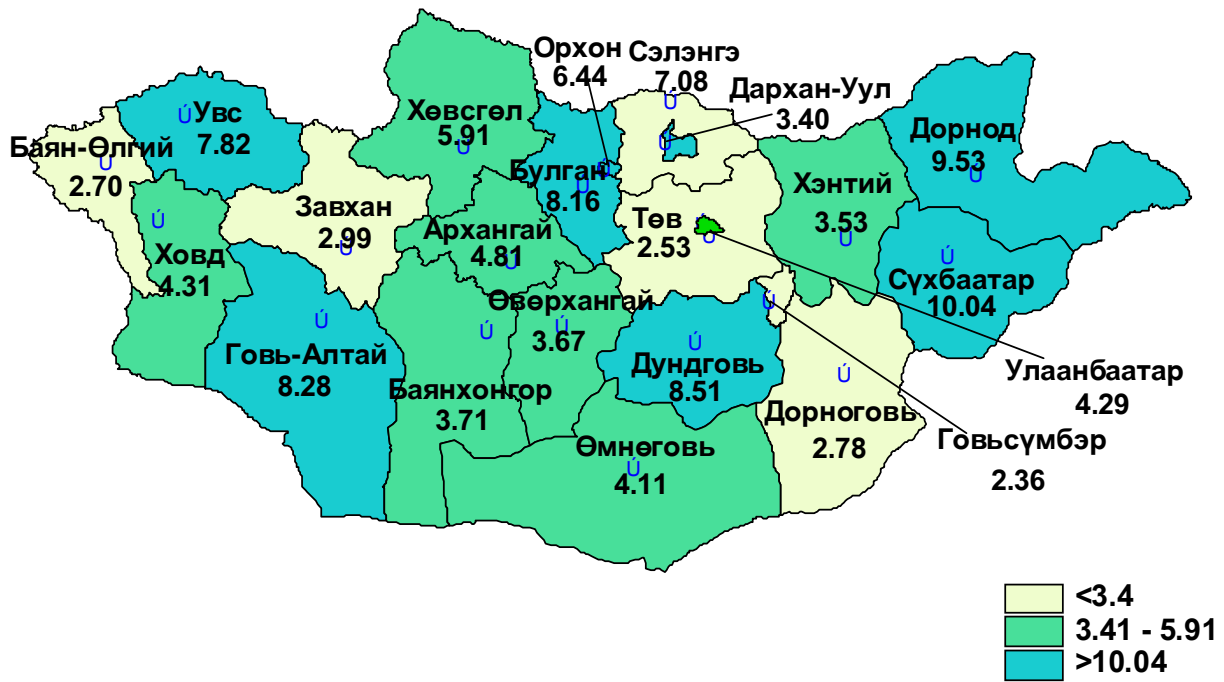

Трихомониазын өвчлөл, 10000 хүн амд, 2006

Элэгний хорт хавдрын өвчлөл, 10000 хүн амд

Ходоодны хорт хавдрын өвчлөл, 10000 хүн амд

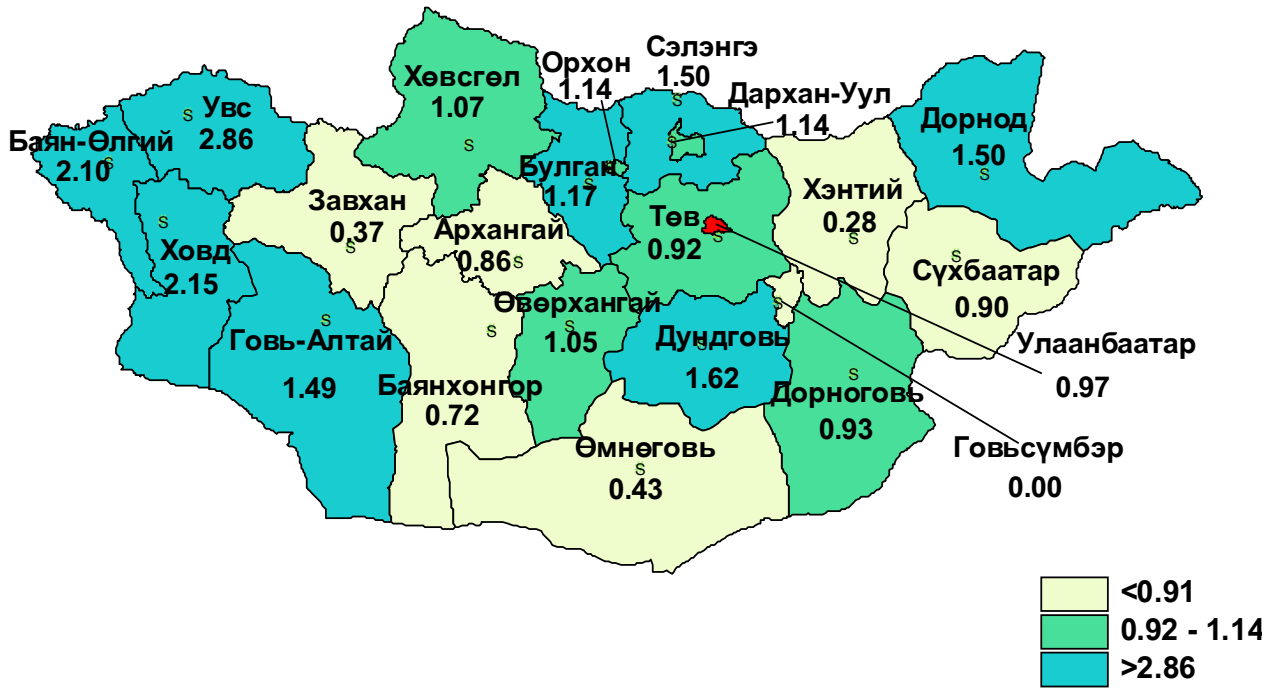

**Хорт хавдрын өвчлөлийн тохиолдлын тоо,
тархалт, нас баралт, 2006 (аймгаар)**

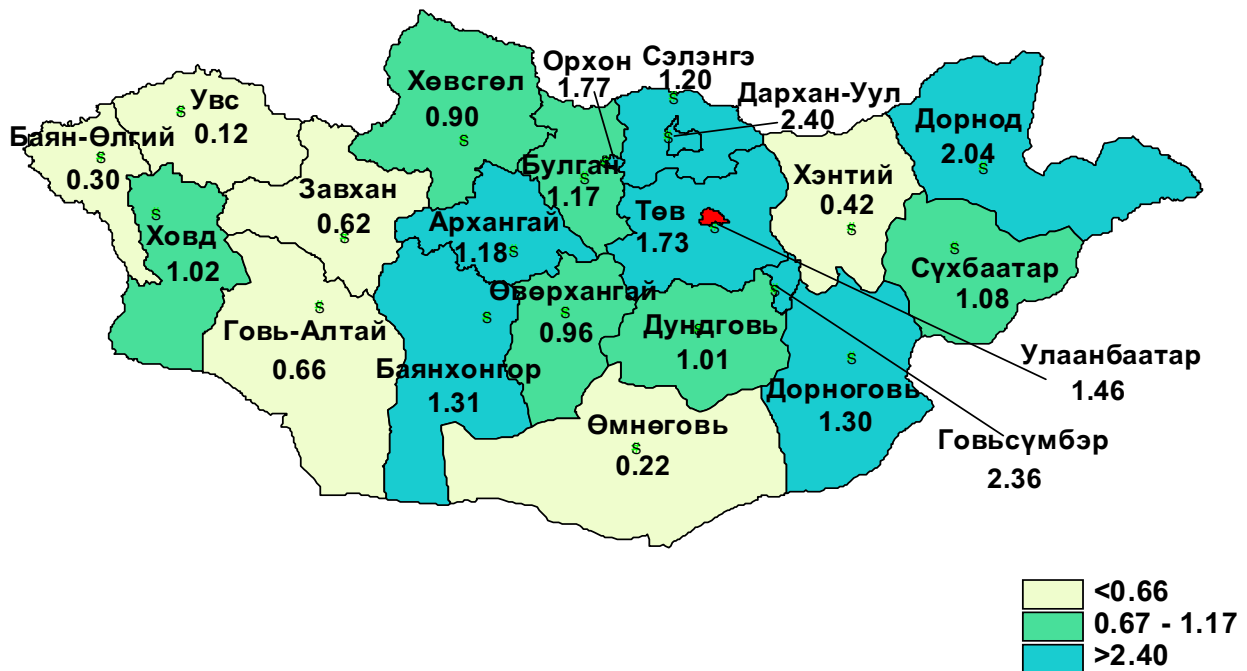
№	Аймаг хотын нэр	Тархалт		Тохиолдлын тоо						Нас баралт					
		Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо Abs.number			10000 хүн амд			Бодит тоо Abs.number			1000 хүн амд		
				Бүгд Total	Эрэгтэй Males	Эмэгтэй Females	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Бүгд Total	Эрэгтэй Males	Эмэгтэй Females	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
1	Архангай	306	32.8	91	43	48	9.76	9.31	10.21	95	54	41	10.19	11.69	8.72
2	Баян-Өлгий	200	20.0	96	52	44	9.60	10.50	8.71	62	42	20	6.20	8.48	3.96
3	Баянхонгор	252	30.1	90	48	42	10.75	11.60	9.92	73	44	29	8.72	10.63	6.85
4	Булган	274	45.5	119	56	63	19.75	18.86	20.61	113	61	52	18.75	20.54	17.01
5	Говь-Алтай	227	37.6	112	63	49	18.57	21.48	15.82	79	42	37	13.10	14.32	11.94
6	Говь-Сүмбэр	30	22.7	13	4	9	9.85	6.11	13.54	13	5	8	9.85	7.64	12.03
7	Дархан-Уул	476	54.4	165	88	77	18.86	21.00	16.90	143	86	57	16.35	20.52	12.51
8	Дорноговь	189	34.7	65	35	30	11.93	13.22	10.71	59	35	24	10.83	13.22	8.57
9	Дорнод	399	54.3	154	70	84	20.94	19.54	22.28	138	78	60	18.77	21.77	15.92
10	Дундговь	185	37.7	87	45	42	17.71	18.55	16.88	57	34	23	11.60	14.02	9.24
11	Завхан	166	20.6	57	29	28	7.07	7.39	6.77	55	35	20	6.82	8.92	4.84
12	Орхон	369	46.5	139	74	65	17.51	19.70	15.54	113	64	49	14.23	17.04	11.71
13	Өвөрхангай	416	36.2	125	54	71	10.89	9.53	12.21	97	50	47	8.45	8.82	8.08
14	Өмнөговь	129	27.8	36	25	11	7.75	10.99	4.64	41	27	14	8.83	11.87	5.91
15	Сүхбаатар	315	56.7	109	73	36	19.63	26.23	13.00	119	64	55	21.43	23.00	19.86
16	Сэлэнгэ	164	16.4	121	61	60	12.09	12.39	11.81	99	64	35	9.89	13.00	6.89
17	Төв	268	31.0	92	42	50	10.65	9.78	11.51	84	47	37	9.72	10.95	8.52
18	Увс	324	40.3	159	101	58	19.76	25.32	14.29	143	89	54	17.77	22.31	13.31
19	Ховд	258	29.2	116	64	52	13.12	14.81	11.50	99	52	47	11.20	12.03	10.40
20	Хөвсгөл	362	29.7	181	97	84	14.83	16.19	13.52	165	99	66	13.52	16.53	10.62
21	Хэнтий	267	37.6	57	36	21	8.03	10.37	5.79	40	29	11	5.63	8.35	3.03
22	Аймгийн дүн ба дундаж	5576	34.8	2184	1160	1024	13.65	14.78	12.56	1887	1101	786	11.79	14.02	9.64
23	Улаанбаатар	3996	40.2	1287	623	664	12.94	12.97	12.92	1012	544	468	10.18	11.33	9.10
24	Улсын дүн ба дундаж	9572	36.9	3471	1783	1688	13.38	14.09	12.70	2899	1645	1254	11.17	13.00	9.43

* Мэдээллийн эх сурвалж: Хавдар судлалын төвийн тайлан 2006 он.

Улаан хоолойн хорт хавдрын өвчлөл, 10000 хүн амд, 2006

Умайн хүзүүний хорт хавдрын өвчлөл, 10000 хүн амд, 2006

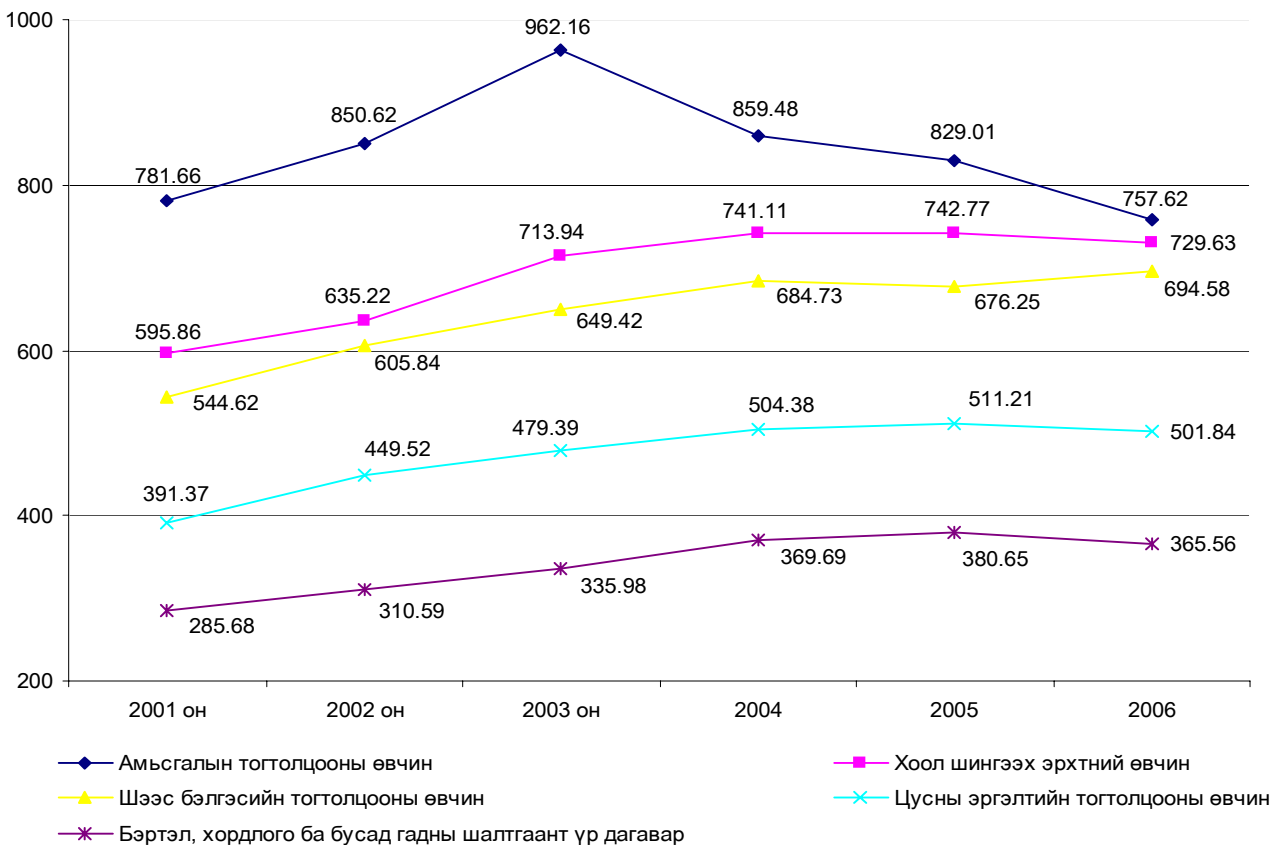
Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан, 2006

Аймаг хотын нэр	10000 хүн амд				
	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин	Бэртэл, хордлого ба бусад гадны шалтгааны үр дагавар
Архангай	886.73	801.98	1122.20	720.24	111.57
Баян-Өлгий	878.96	506.50	651.35	383.85	48.88
Баянхонгор	641.83	642.79	853.95	585.46	155.74
Булган	723.91	593.14	771.54	548.99	123.64
Говь-Алтай	919.43	1288.86	993.88	829.06	143.59
Говьсүмбэр	1585.79	1855.64	1109.75	964.21	196.33
Дархан-Уул	1219.14	1223.25	882.60	765.32	321.10
Дорноговь	1129.85	942.28	927.78	564.74	228.87
Дорнод	1003.98	786.24	447.45	326.14	201.56
Дундговь	571.51	597.36	750.82	448.17	134.74
Завхан	634.45	598.84	815.62	403.65	108.58
Орхон	752.02	611.47	631.24	428.85	251.26
Өвөрхангай	753.89	1048.32	640.59	541.23	154.57
Өмнөговь	1213.42	1013.59	570.00	573.66	246.56
Сүхбаатар	646.47	722.84	617.83	372.32	151.12
Сэлэнгэ	966.06	699.44	774.59	549.84	195.27
Төв	659.73	332.58	596.52	381.90	127.80
Увс	1038.58	827.80	1382.32	517.36	82.15
Ховд	715.36	499.37	659.72	520.07	107.88
Хөвсгөл	641.97	510.20	840.61	532.57	109.40
Хэнтий	1088.29	679.51	591.48	434.42	193.54
Аймгийн дундаж	849.83	741.69	783.03	525.82	155.66
Улаанбаатар	609.18	710.21	552.21	463.23	703.42
Улсын дундаж	757.62	729.63	694.58	501.84	365.56

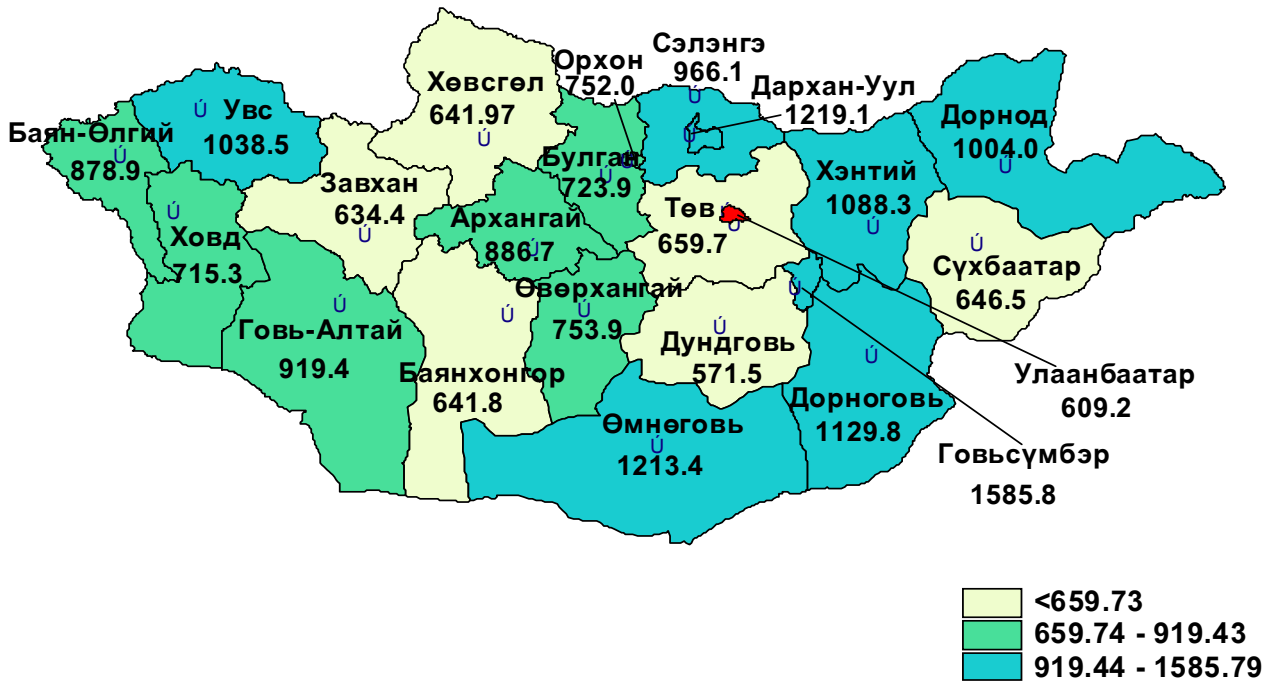
Амбулатори, стационарын өвчлөлийн бүтэц, 2006

№	ӨОУА-10 нэршил	Амбулаторын өвчлөл			Стационарын өвчлөл		
		Тох.тоо	10000 хүн амд	Нийт тох-д эзлэх %	Тох.тоо	10000 хүн амд	Нийт тох-д эзлэх %
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	196586	757.62	16.7	78981	304.38	13.2
2	Хоол шингээх эрхтний өвчин	189324	729.63	16.1	88592	341.42	14.8
3	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчнүүд	180230	694.58	15.4	93431	360.07	15.6
4	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин	130216	501.84	11.1	80130	308.81	13.4
5	Бэртэл хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар	94854	365.56	8.1	26152	100.79	4.4
6	Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	38647	148.94	3.3	26437	101.88	4.4
7	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	60514	233.21	5.2	38251	147.41	6.4
8	Яс, булчингийн тогтолцоо, холбох нэхдэсийн өвчин	32851	126.60	2.8	22152	85.37	3.7
9	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	76663	295.45	6.5	74899	288.65	12.5
10	Бусад	174235	671.48	14.8	69676	268.52	11.6
11	Бүгд	1174120	4524.91	100.0	598701	2307.32	100.0

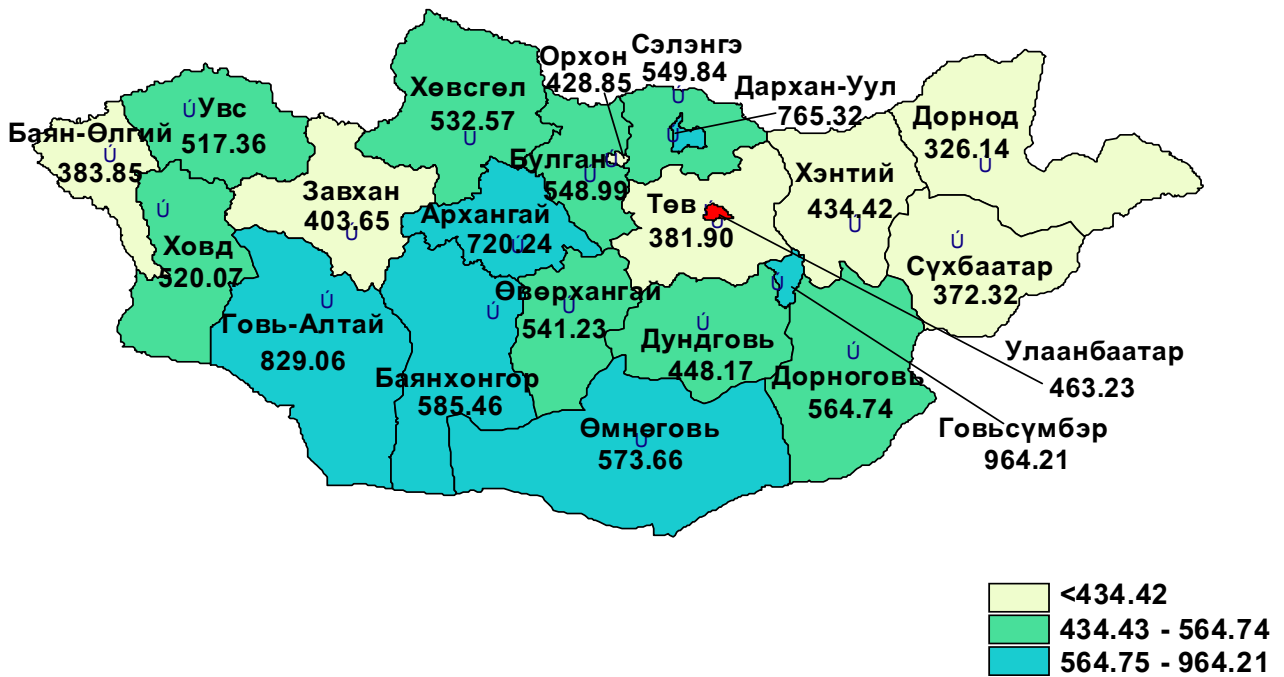
Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаан (10000 хүн амд), 2001-2006

Амьсгалын тогтолцооны өвчлөл, 10000 хүн амд, 2006

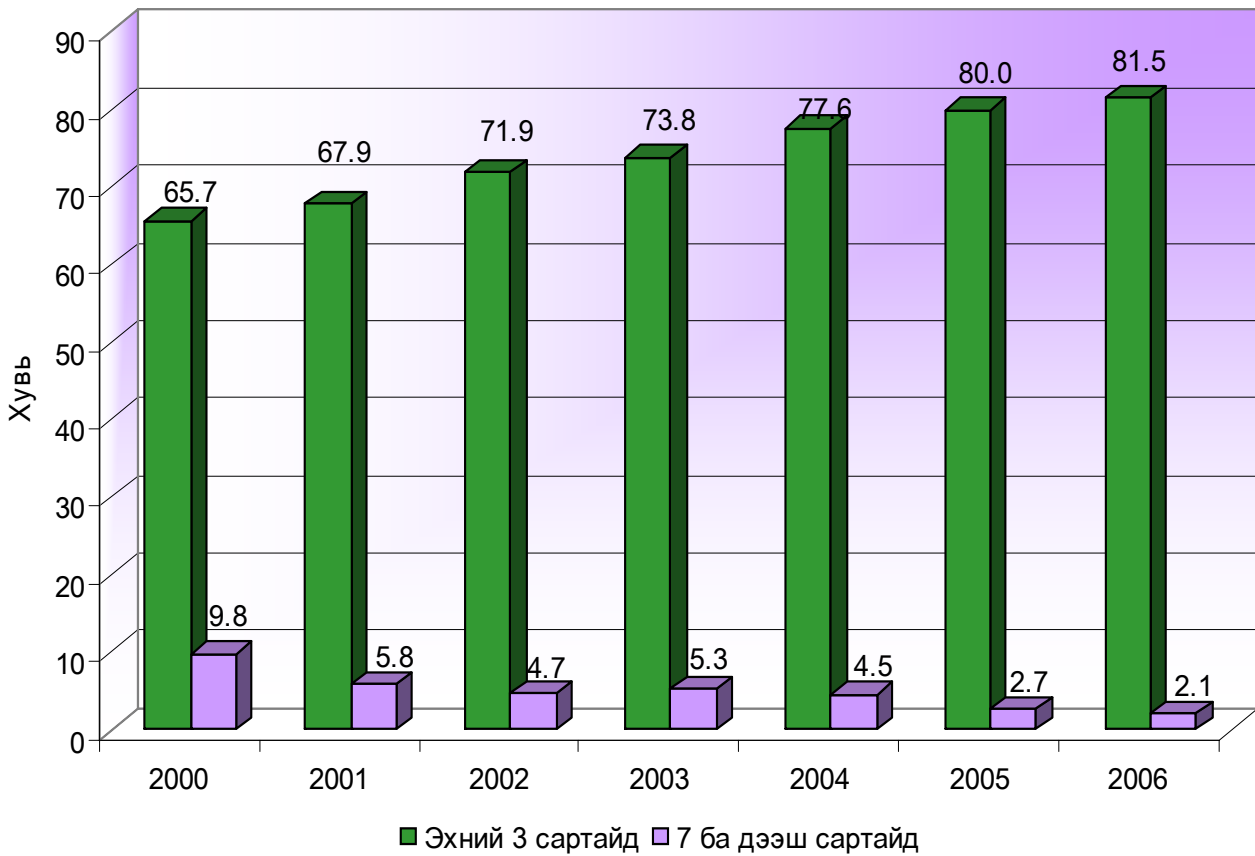
Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчлөл, 10000 хүн амд, 2006

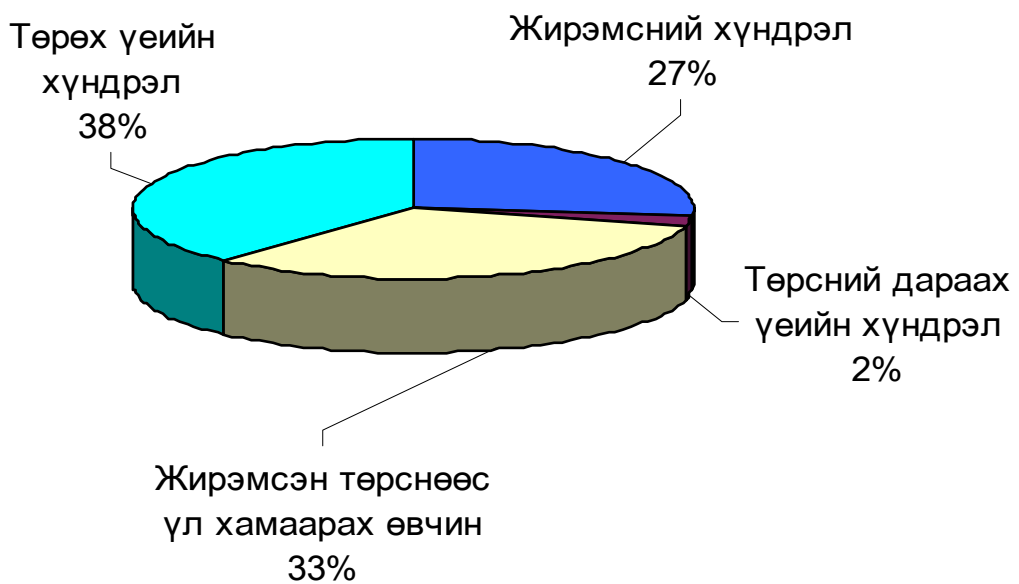
Жирэмсний хяналт, 2006

№	Аймаг хотын нэр	Бүгд хяналтанд авсан			6 ба түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	Цус багадалттай жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	Өсвөр насны жирэмслэлтийн эзлэх хувь	Хожуу жирэмслэлтийн хувь
		Бүгд	Эхний 3 сартайд	7 ба түүнээс дээш сартайд				
	А	1	2	3	4	5	6	7
1	Архангай	100.0	94.1	0.5	99.6	12.1	5.3	5.0
2	Баян-Өлгий	100.0	72.0	5.5	60.8	27.0	1.1	15.8
3	Баянхонгор	100.0	87.6	1.0	85.8	7.1	6.7	6.5
4	Булган	100.0	87.1	0.8	85.1	13.3	4.9	8.1
5	Говь-Алтай	100.0	82.4	2.0	84.9	7.8	4.4	6.0
6	Говьсүмбэр	100.0	77.5	0.4	80.5	5.5	10.8	10.4
7	Дархан-Уул	100.0	83.6	1.1	87.9	11.0	5.9	8.8
8	Дорноговь	100.0	88.5	0.7	98.8	8.5	8.3	9.1
9	Дорнод	100.0	75.5	2.2	95.6	11.1	7.1	6.5
10	Дундговь	100.0	92.0	0.2	96.0	6.7	8.8	4.7
11	Завхан	100.0	95.3	0.2	79.6	22.3	3.2	4.4
12	Орхон	100.0	89.6	1.0	72.3	1.4	5.0	9.0
13	Өвөрхангай	100.0	82.4	1.1	84.9	16.4	9.3	10.7
14	Өмнөговь	100.0	82.8	1.1	96.7	7.5	7.9	9.2
15	Сүхбаатар	100.0	75.6	1.6	85.4	9.1	6.3	5.0
16	Сэлэнгэ	100.0	83.9	0.8	91.2	4.5	6.2	7.9
17	Төв	100.0	90.9	0.5	87.4	4.6	2.4	8.1
18	Увс	100.0	83.6	2.0	63.8	16.4	2.5	11.2
19	Ховд	100.0	91.3	0.9	85.6	9.6	1.6	9.4
20	Хөвсгөл	100.0	83.6	1.0	93.3	12.6	6.6	7.2
21	Хэнтий	100.0	82.1	2.6	96.7	12.0	6.9	8.4
22	Аймгийн дундаж	100.0	84.7	1.5	84.7	10.6	5.3	8.5
23	Улаанбаатар	100.0	76.3	3.2	78.6	13.9	4.9	8.6
24	Улсын дундаж	100.0	81.5	2.1	82.2	12.1	5.2	8.5

Жирэмсний хяналт, (2000-2006)

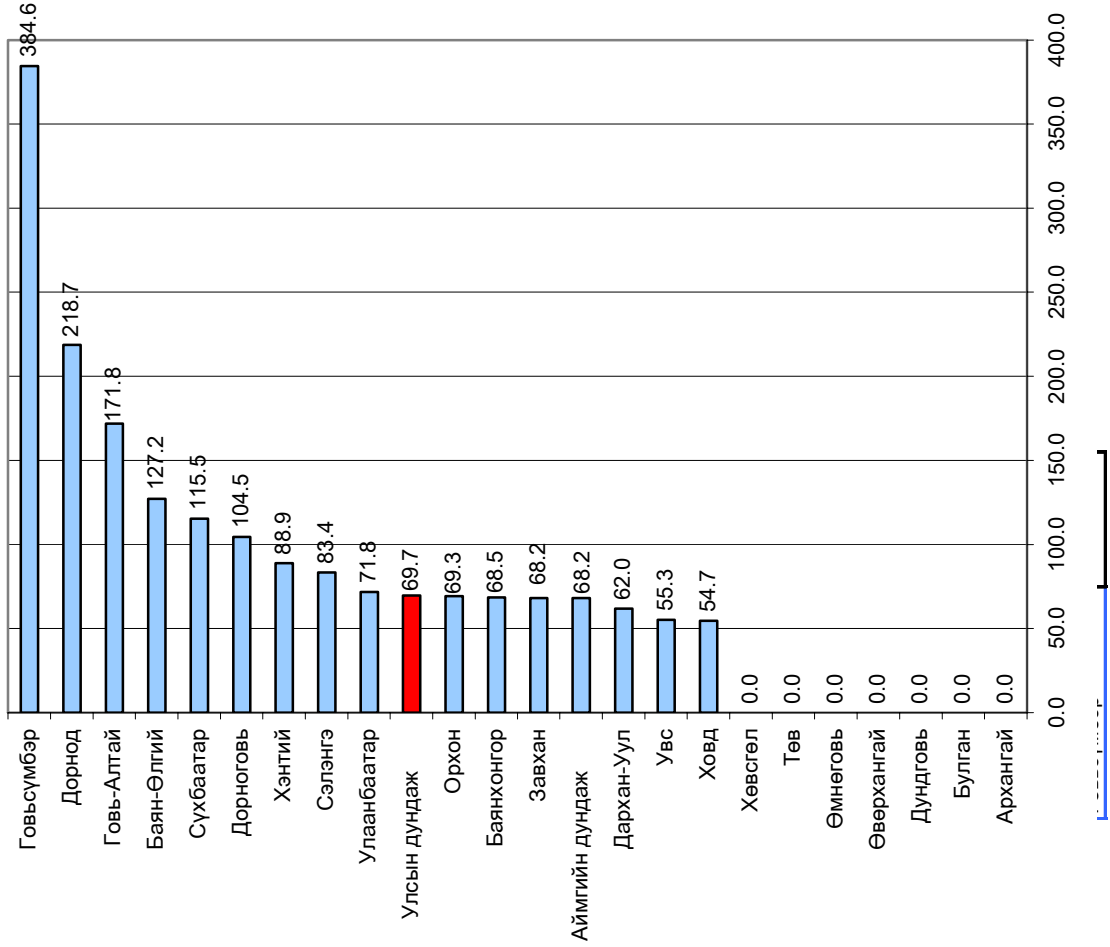

Жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үеийн хүндрэл, 2006

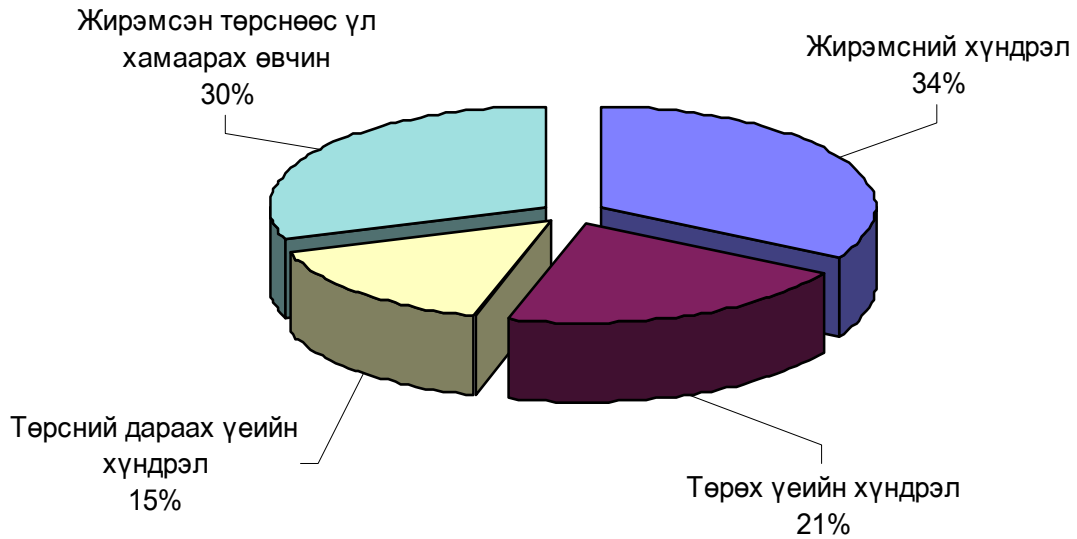

ЭХИЙН ЭНДЭГДЭЛ /100000 АМЬД ТӨРӨЛТӨД/ ,2006

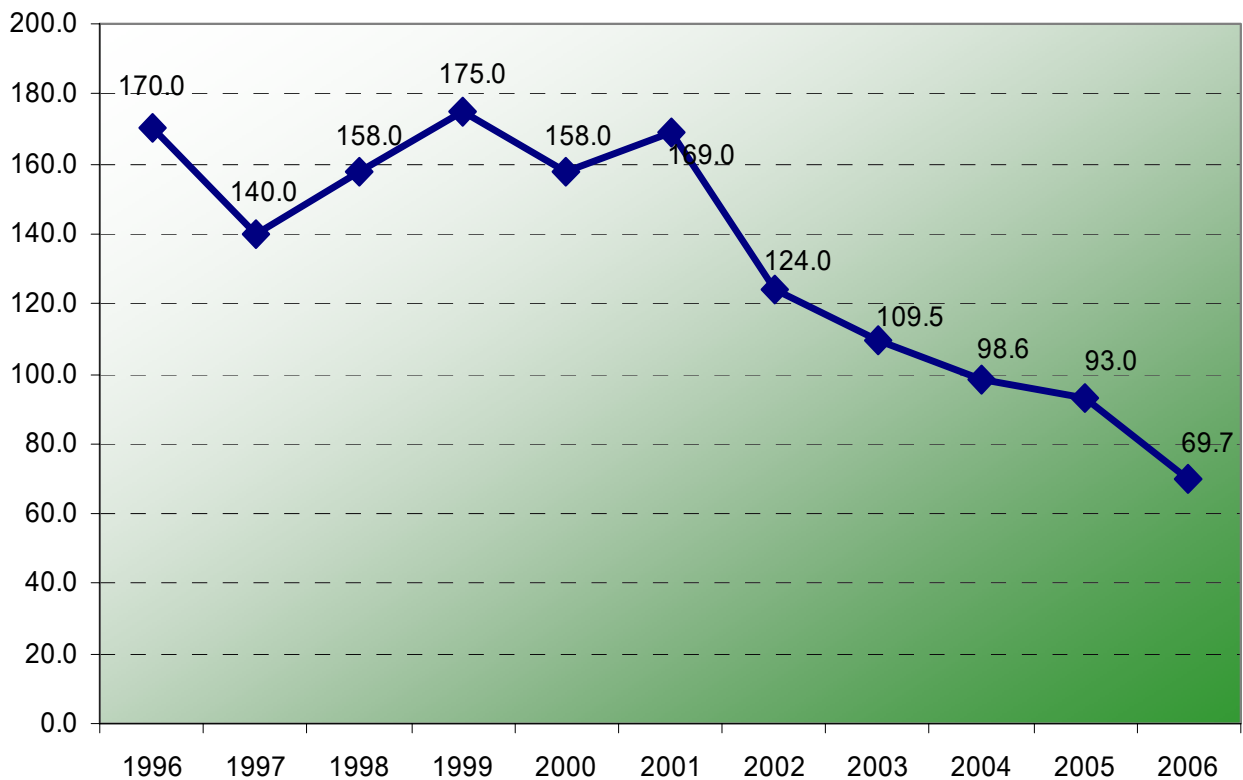
№	Аймаг хотын нэр	100000 амьд төрөлт тутмаас		
		Бүгд	Аймаг, хотын НЭ	Хөдөөгийн эмнэлгүүд
	A	1	2	3
1	Архангай	0.0	0.0	0.0
2	Баян-Өлгий	127.2	156.9	92.3
3	Баянхонгор	68.5	0.0	249.4
4	Булган	0.0	0.0	0.0
5	Говь-Алтай	171.8	147.9	204.9
6	Говьсүмбэр	384.6	384.6	0.0
7	Дархан-Уул	62.0	65.9	0.0
8	Дорноговь	104.5	125.0	0.0
9	Дорнод	218.7	78.1	2,197.8
10	Дундговь	0.0	0.0	0.0
11	Завхан	68.2	152.7	0.0
12	Орхон	69.3	70.0	0.0
13	Өвөрхангай	0.0	0.0	0.0
14	Өмнөговь	0.0	0.0	0.0
15	Сүхбаатар	115.5	136.2	0.0
16	Сэлэнгэ	83.4	186.6	0.0
17	Төв	0.0	0.0	0.0
18	Увс	55.3	104.0	0.0
19	Ховд	54.7	0.0	120.8
20	Хөвсгөл	0.0	0.0	0.0
21	Хэнтий	88.9	141.0	0.0
22	Аймгийн дундаж	68.2	71.0	62.8
23	Улаанбаатар	71.8	0.0	0.0
24	Улсын дундаж	69.7	147.4	20.6

Эхийн эндэгдлийн шалтгаан, 2006

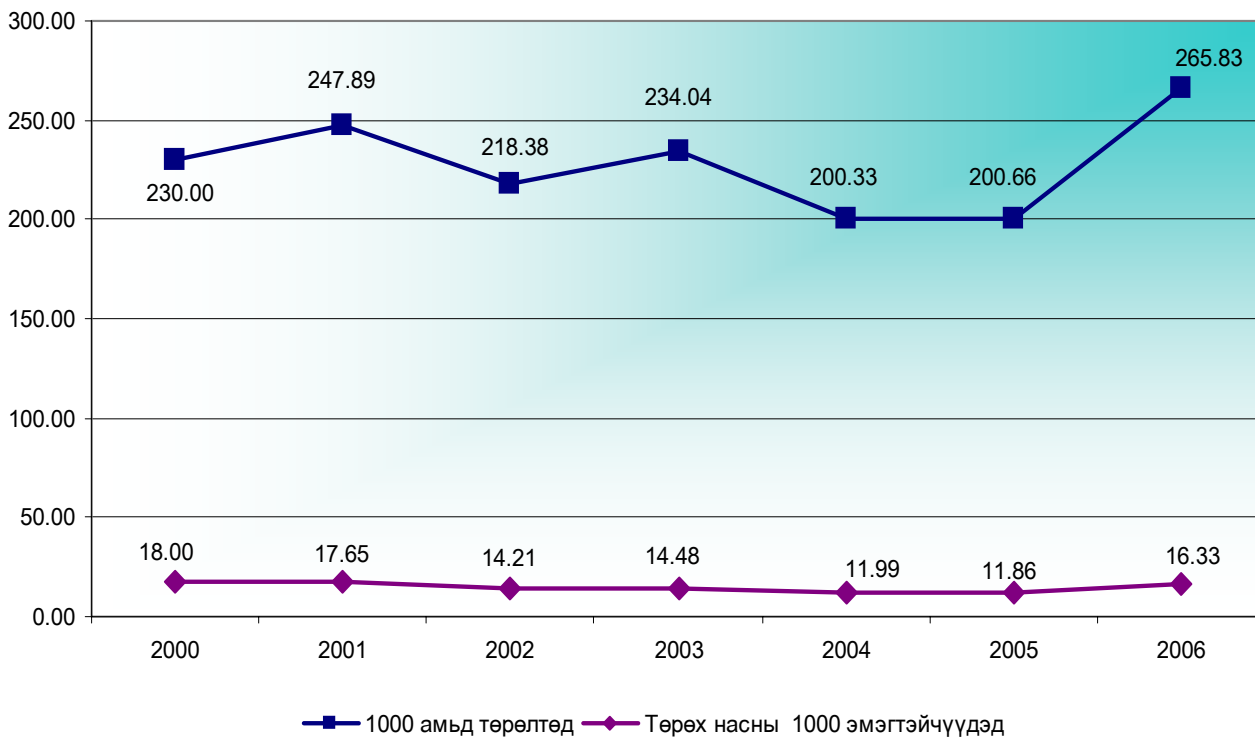
Эхийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд /1996-2006/

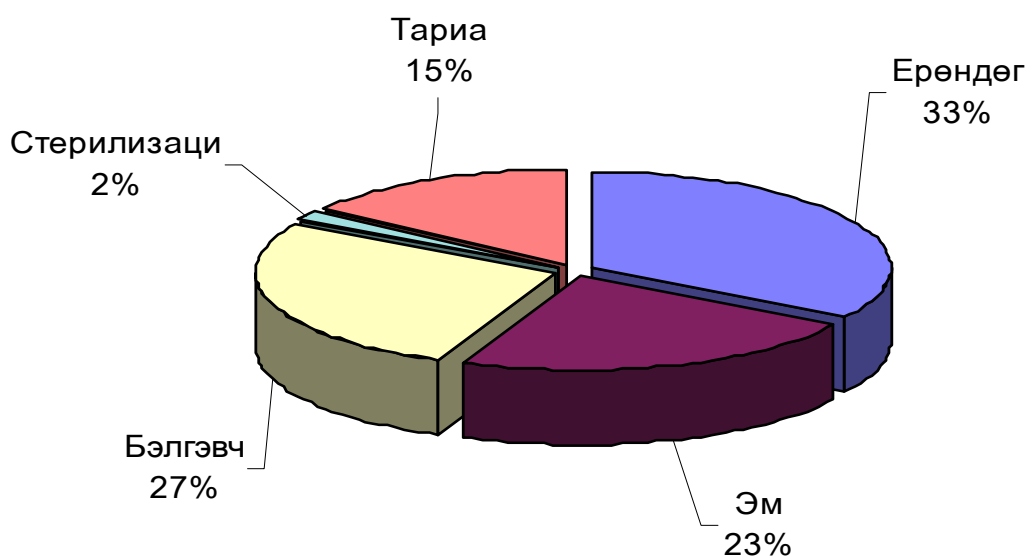

Үр хөндөлт /2000-2006/

Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга, 2006

Төрөлт, төрөх үед үзүүлсэн эмнэлгийн тусламж (Аймгаар), 2006

№	Аймаг хотын нэр	Төрөлтийн эзлэх хувь						Эмнэлгийн тусламжгүй төрсөн төрөлтийн эзлэх хувь	20-оос доош насны төрөлтийн эзлэх хувь	35-иас дээш насны төрөлтийн эзлэх хувь	2500 граммаас доош жинтэй төрсөн хүүхдийн эзлэх хувь
		Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Хувийн эмнэлэгт	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг	Сумын эмнэлэгт	Бага эмчийн ортой салбарт	Гэртээ				
	А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Архангай	52.6	0.0	0.0	47.0	0.0	0.3	0.1	6.0	7.9	3.8
2	Баян-Өлгий	54.0	0.0	0.0	45.9	0.0	0.1	0.0	1.0	12.1	2.3
3	Баянхонгор	71.9	0.0	0.0	27.7	0.0	0.4	0.1	9.1	6.8	5.6
4	Булган	63.7	0.0	0.0	35.8	0.0	0.5	0.0	3.7	10.0	3.0
5	Говь-Алтай	57.3	0.0	0.0	42.0	0.0	0.8	0.5	4.1	8.5	4.3
6	Говьсүмбэр	98.5	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.4	8.8	14.1	2.7
7	Дархан-Уул	93.1	0.0	0.0	6.0	0.0	0.9	0.8	5.7	9.2	1.8
8	Дорноговь	83.5	0.0	0.0	16.2	0.0	0.3	0.2	10.0	9.4	3.4
9	Дорнод	92.8	0.0	0.0	6.7	0.0	0.5	0.0	8.1	10.1	3.4
10	Дундговь	67.2	0.0	0.0	32.6	0.0	0.3	0.0	10.6	6.2	3.0
11	Завхан	44.8	0.0	17.4	37.7	0.0	0.1	0.1	3.7	8.6	3.2
12	Орхон	98.0	0.0	0.0	1.0	0.0	1.0	0.9	5.0	11.6	3.2
13	Өвөрхангай	59.0	1.0	10.9	28.4	0.4	0.3	0.0	9.7	8.4	4.2
14	Өмнөговь	83.4	0.0	0.0	16.5	0.0	0.1	0.0	8.0	8.6	3.2
15	Сүхбаатар	83.6	0.0	0.0	15.8	0.0	0.6	0.0	7.4	4.3	3.0
16	Сэлэнгэ	44.7	0.0	28.4	26.7	0.0	0.3	0.3	7.8	9.2	2.3
17	Төв	45.7	0.0	0.0	54.3	0.0	0.0	0.0	7.0	9.9	2.8
18	Увс	52.9	0.0	0.0	46.7	0.0	0.4	0.0	2.5	12.1	6.0
19	Ховд	54.3	0.0	0.0	45.3	0.0	0.3	0.3	2.1	10.4	2.5
20	Хөвсгөл	59.8	0.0	0.0	40.1	0.0	0.1	0.0	8.7	7.0	3.1
21	Хэнтий	61.9	0.0	15.8	21.5	0.0	0.8	0.0	8.1	9.7	3.3
22	Аймгийн дундаж	65.2	0.1	3.6	30.6	0.0	0.4	0.2	6.1	9.3	3.4
23	Улаанбаатар	98.6	0.6	0.0	0.1	0.0	0.8	0.6	4.9	11.1	5.0
24	Улсын дундаж	78.9	0.3	2.1	18.1	0.0	0.5	0.3	5.6	10.0	4.1

0-1 хүртэлх насны хүүхдийн өргөн вакцинжуулалтын хамралт, 2006

	Аймаг хотын нэр	Хамрагдсан хувь					
		БЦЖ	Халдварт саа	СХТ	Улаанбурхан	В.Гепатит	СХТ+Геп В+ХиВ
1	Архангай	98.3	97.2	97.9	98.4	98.4	100.0
2	Баян-Өлгий	100.0	99.5	99.5	98.7	98.7	100.0
3	Баянхонгор	98.0	99.4	99.7	98.5	97.7	100.0
4	Булган	99.2	98.5	93.2	96.6	97.0	97.9
5	Говь-Алтай	98.0	95.9	97.2	97.2	96.5	96.5
6	Говьсүмбэр	98.5	99.6		100.0		99.6
7	Дархан-Уул	98.9	97.5	99.2	98.8	98.6	100.0
8	Дорноговь	99.8	99.3	100.0	97.0	100.0	99.2
9	Дорнод	97.9	99.7	100.0	99.9	100.0	99.3
10	Дундговь	100.0	97.9	97.9	97.5	97.5	
11	Завхан	98.2	99.0	99.4	99.5	99.5	100.0
12	Орхон	98.3	98.7	97.7	98.9	98.5	99.1
13	Өвөрхангай	98.9	98.8	99.3	98.6	98.7	95.7
14	Өмнөговь	99.2	97.3	98.8	95.6	96.3	97.2
15	Сүхбаатар	99.9	98.6	100.0	99.9	100.0	98.8
16	Сэлэнгэ	99.9	98.9	98.1	99.4	99.6	41.7
17	Төв	96.6	98.9	100.0	98.2	97.7	98.6
18	Увс	99.3	99.5	100.0	99.5	99.6	99.7
19	Ховд	99.9	98.9	99.7	99.6	99.0	100.0
20	Хөвсгөл	99.8	99.2	99.3	99.5	99.7	100.0
21	Хэнтий	97.4	98.2	98.2	99.1	98.3	
22	Аймгийн дундаж	98.9	98.8	99.3	98.6	98.7	95.7
23	Улаанбаатар	97.2	97.8	100.0	99.4	93.8	98.0
24	Улсын дундаж	98.2	98.3	99.0	98.9	98.5	98.2

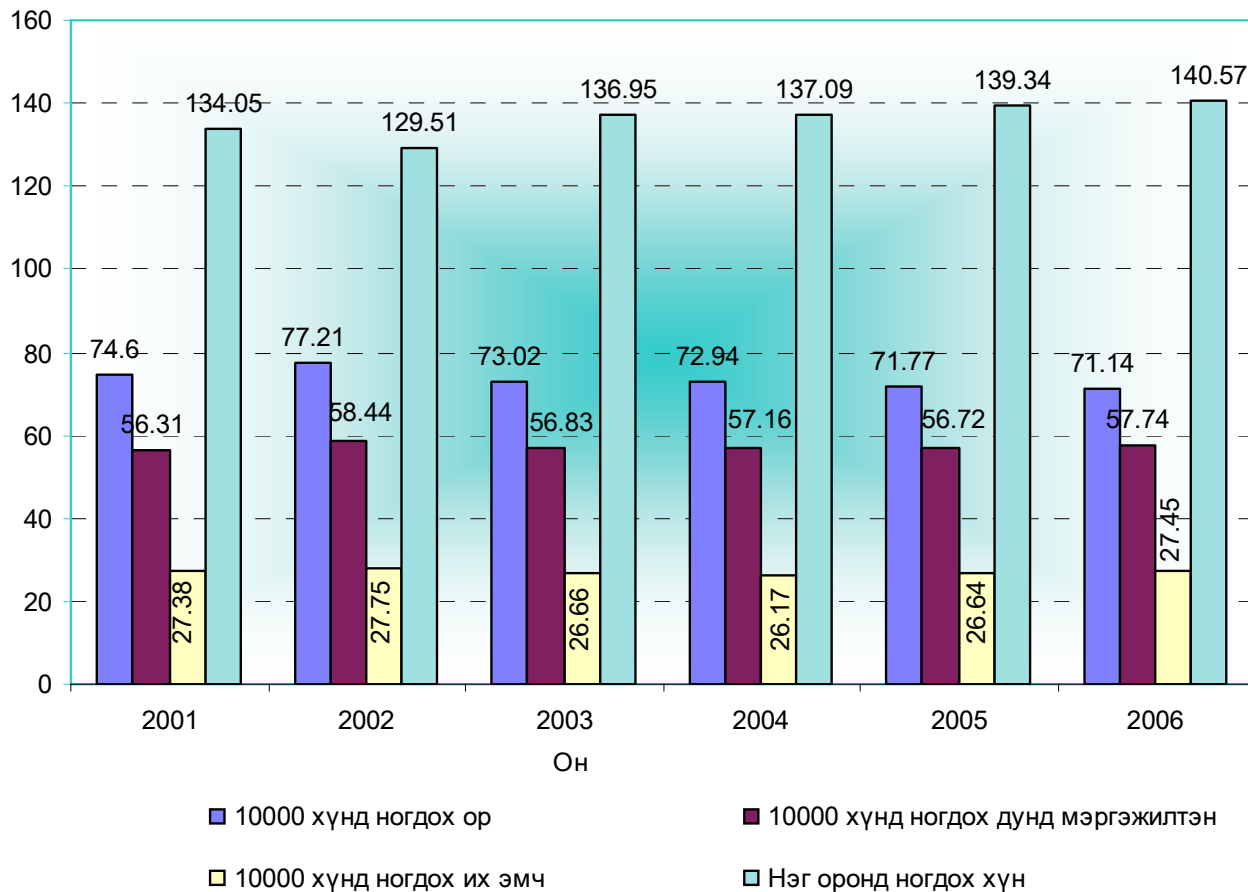
Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагчид

Анхдагч шаталын эмнэлгүүд	Бүгд	Үндэстнээр			Бусад барагч	Шүүмрийн техник	Лаборант	Гарийн техникч	Эм найруулагч	Сувилагч		Эх баригч	Ариутгагч	Бусад дунд мэргэжлэгч	Бүх дунд мэргэжлэгч	Асарч	Бусад ажлагчид	Бүх ажлагчид	Үндэстнээр		
		1	2	3						Дипломтой	Бакалавр										
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Бүгд	1	1336	1155	5	121	957	548	3	87	8	121	2235	155	367	23	77	4581	1162	2279	9484	7383
Бага эмчийн ортой салбар	2	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	18	0	2	0	0	32	14	17	63	40
Их эмчийн ортой салбар	3	8	7	0	1	3	8	0	0	0	2	35	0	8	0	0	56	19	30	114	90
Өрхийн эмнэлэг	4	730	699	0	31	17	69	0	0	0	0	690	41	9	0	5	831	161	286	2039	1766
Сумын эмнэлэг	5	471	368	3	75	793	408	2	65	4	108	1277	103	297	13	66	3136	829	1662	6176	4695
Сум дундын эмнэлэг	6	127	81	2	14	132	63	1	22	4	11	215	11	51	10	6	526	139	284	1092	792
Бүгд	7	1624	1303	33	139	10	331	3	280	68	57	2130	262	131	86	92	3450	1033	1014	7295	6346
Дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	8	673	601	13	52	0	106	1	79	23	19	557	83	13	31	44	956	270	343	2307	2018
Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг	9	59	43	2	6	9	19	1	8	3	3	98	4	17	6	1	169	65	49	350	302
Аймагийн нэгдсэн эмнэлэг	10	892	659	18	81	1	206	1	193	42	35	1475	175	101	49	47	2325	698	622	4638	4026
Бүгд	11	1342	985	47	247	0	139	11	195	57	53	1658	374	65	87	101	2740	946	988	6308	5360
Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв	12	195	146	3	18	0	56	2	37	10	10	324	35	18	12	18	522	113	219	1070	927
Төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төвүүд	13	1147	839	44	229	0	83	9	158	47	43	1334	339	47	75	83	2218	833	769	5238	4433
Амаржих газрууд	14	92	76	3	10	0	7	0	6	0	5	92	11	42	10	4	177	37	120	439	394
Бусад эмнэлгүүд	15	337	258	12	44	4	69	2	46	9	16	369	62	1	18	22	618	235	165	1421	1231
Ортой хувийн эмнэлэг	16	476	343	10	68	0	57	3	22	2	12	417	58	9	7	41	628	225	285	1691	1398
Үүдэн хувийн эмнэлэг	17	849	692	14	62	0	33	132	43	7	4	244	69	12	50	33	627	145	97	1794	1527
Анагаах ухааны их сургууль, коллеж	18	378	239	25	181	0	6	2	2	2	1	2	29	0	0	21	65	43	98	789	534
Рашаан сувилал	19	68	52	1	35	0	33	0	1	1	2	71	3	0	1	8	120	55	225	504	369
Эм ханган нийлүүлэх байгууллага	20	3	1	72	30	0	0	0	2	0	144	0	0	0	12	13	171	35	86	397	291
Эмийн үйлдвэр	21	0	0	16	4	0	0	0	0	0	16	3	9	0	0	4	32	7	29	88	61
Эмийн эргэлтийн сан	22	0	0	6	0	0	0	0	0	0	195	0	0	0	0	0	195	8	23	232	218
Хувийн эмийн сан	23	0	0	519	41	0	0	0	0	0	991	0	0	0	2	36	1029	151	196	1936	1795
Бусад газар	24	181	152	3	14	0	56	2	7	1	1	39	4	10	4	12	136	21	200	555	406
Нийт дүн	25	7079	5571	793	1202	971	1386	158	744	156	1620	7304	1055	646	334	516	14890	4161	6088	34221	28192

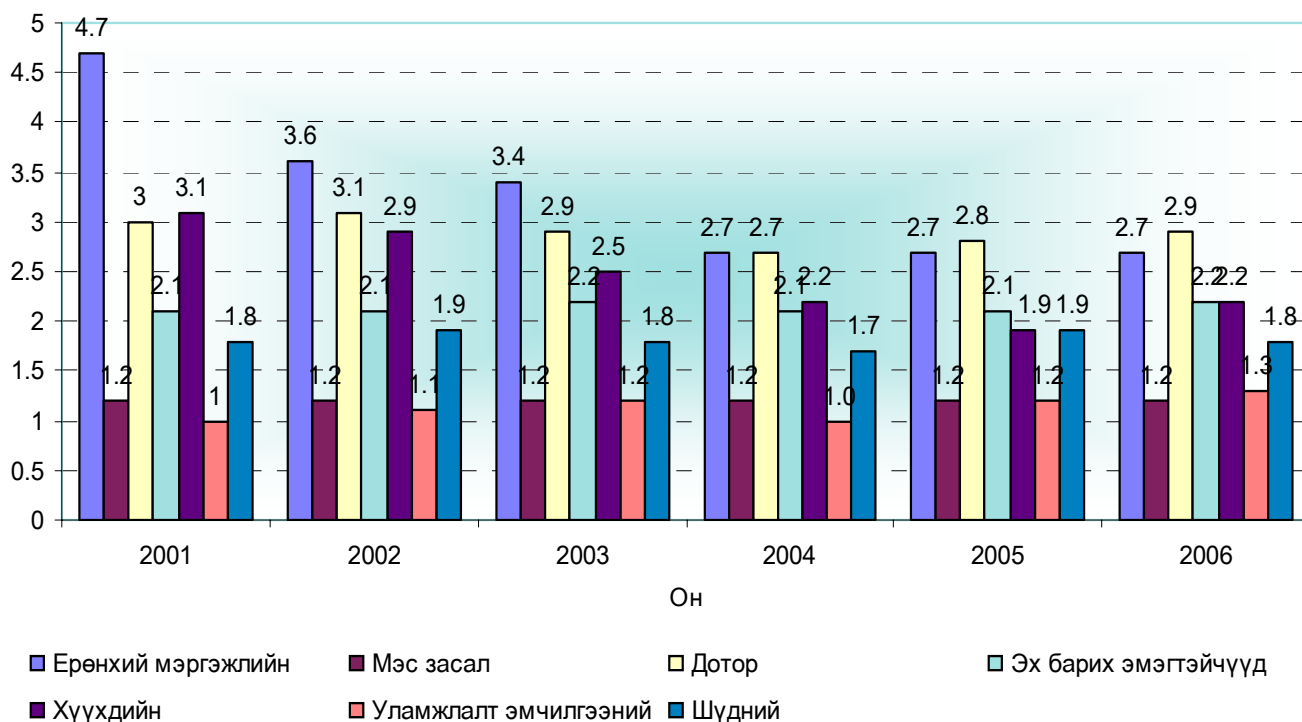
10000 хүн амд ногдох их эмч, мэргэжлээр, 2006

№	Аймаг хотын нэр	Өмнөгийн удирдах ажилтан	Статистикч, мэдээллийн	Дотрын	Мас заслын	Гамтал, соргог заслын	Нефролог	Уролог	Хавдар судлаач	Мэдээллийн удирдлага, эрчимт	Няндий	Чих, хамар, хоолойн	Мэдрэлийн	Сэтгэл, эмгэг нарколегийн	Дүрс оношлогоо, дургийн	Нөхөн сэргээх эмчлэлийн	Хоол судлаач	Эрүүл ахуй	БЭДХ-ын	Халдварын	Тархвар судлаач	Гоц халдварын	Эх барих эмгэгчүүдийн	Хүүхдийн	Уламжлалт эмчлэлийн	Шүд	Эрүүл нүүрний	Эмгэг судлаач, шүүхийн	Лабораторын	Арьс харшлын	Сурвэгийн	Өрхийн	Бусад ерөнхий мэргэжлийн	Нийгмийн эрүүл мэндийн	Бүтд
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
1	Архангай	0.3	0.1	2.1	0.9	0.1	0.0	0.0	0.1	0.3	0.1	0.2	0.2	0.1	0.2	0.0	0.1	0.1	1.7	2.4	0.4	0.4	0.2	0.1	0.4	0.1	0.4	0.1	0.2	0.6	1.2	0.0	13.9		
2	Баян-Өлгий	0.2	0.2	1.4	0.8	0.1	0.0	0.0	0.0	0.3	0.1	0.2	0.4	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2	1.2	1.2	0.4	0.5	0.0	0.1	0.2	0.1	0.2	0.1	0.2	0.1	2.4	2.9	0.0	14.1	
3	Баянхонгор	0.7	0.1	1.0	0.6	0.1	0.0	0.0	0.1	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2	0.4	0.1	0.0	0.1	1.3	1.7	0.2	0.5	0.1	0.1	0.2	0.0	0.2	0.0	0.2	1.6	1.1	0.0	12.1		
4	Булган	0.5	0.2	4.5	1.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.3	0.2	0.2	0.5	0.3	0.0	0.0	0.2	0.5	1.3	2.7	0.8	0.7	0.0	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2	1.5	0.5	0.0	17.6			
5	Говь-Алтай	1.0	0.2	1.0	1.5	0.2	0.0	0.0	0.0	0.3	0.3	0.2	0.5	0.0	0.2	0.0	0.2	0.5	2.5	2.5	0.7	1.0	0.0	0.3	0.3	0.2	0.0	0.3	0.2	0.0	2.8	0.0	17.6		
6	Говьсүмбэр	1.6	0.8	3.9	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8	0.8	0.8	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.4	3.1	0.8	0.8	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.8	0.0	0.8	2.4	5.5	0.8	30.7	
7	Дархан-Уул	0.5	0.2	2.4	1.0	0.5	0.0	0.0	0.1	0.6	0.3	0.5	0.7	0.6	0.3	0.3	0.1	0.1	1.9	1.5	1.4	1.8	0.1	0.6	0.7	0.2	0.8	4.8	1.8	0.3	25.2				
8	Дорноговь	1.3	0.4	2.0	1.5	0.4	0.0	0.0	0.2	0.7	0.2	0.7	0.6	0.4	0.6	0.6	0.0	0.2	2.2	2.2	1.3	1.5	0.0	0.2	0.7	0.2	0.4	3.5	5.6	0.0	28.6				
9	Дорнод	1.0	0.3	1.2	1.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.5	0.3	0.3	0.1	0.5	0.5	0.3	0.0	0.1	1.0	1.9	0.3	0.8	0.0	0.1	0.1	0.4	0.5	1.6	3.7	0.0	17.8				
10	Дундговь	0.8	0.2	2.2	0.6	0.2	0.0	0.0	0.4	0.6	0.2	0.4	0.2	0.4	0.4	0.4	0.0	0.0	1.6	2.6	0.4	0.4	0.4	0.2	0.4	0.0	0.2	1.2	0.6	0.0	16.0				
11	Завхан	0.6	0.4	0.9	0.5	0.1	0.0	0.0	0.1	0.4	0.1	0.2	0.5	0.1	0.5	0.0	0.0	0.0	1.6	1.2	0.6	0.4	0.2	0.1	0.2	0.2	0.1	0.9	2.0	0.0	13.1				
12	Орхон	0.9	0.4	3.8	0.6	0.5	0.3	0.0	0.1	0.5	0.6	0.5	0.5	0.4	1.0	1.4	0.1	0.8	2.3	1.4	0.8	1.5	0.0	0.3	0.9	0.4	0.4	6.2	2.5	0.0	29.9				
13	Өвөрхангай	0.8	0.2	1.4	0.8	0.2	0.0	0.0	0.1	0.4	0.1	0.3	0.4	0.1	0.3	0.2	0.0	0.4	1.4	1.6	0.7	0.8	0.3	0.1	0.4	0.3	0.1	1.0	2.4	0.0	15.1				
14	Өмнөговь	1.1	0.4	1.1	1.1	0.0	0.0	0.0	0.2	0.4	0.4	0.2	0.9	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	1.1	1.7	0.0	0.9	0.0	0.2	0.4	0.0	0.2	1.9	5.2	0.2	19.2				
15	Сүхбаатар	0.7	0.4	2.3	0.5	0.2	0.0	0.0	0.2	0.5	0.2	0.4	0.7	0.4	0.2	0.2	0.0	0.0	1.8	2.7	0.4	0.4	0.2	0.2	0.5	0.4	0.4	1.3	1.6	0.0	17.6				
16	Сэлэнгэ	0.5	0.1	2.2	0.7	0.1	0.0	0.0	0.1	0.3	0.1	0.4	0.4	0.1	0.4	0.0	0.0	0.8	1.3	2.0	0.6	1.1	0.0	0.3	0.4	0.2	0.4	2.1	2.4	0.1	17.8				
17	Төв	0.2	0.1	1.0	0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	0.3	0.2	0.1	0.5	0.1	0.1	0.1	0.0	0.9	1.2	2.2	0.7	0.6	0.0	0.2	0.3	0.1	0.2	0.9	3.1	0.1	14.6				
18	Увс	0.7	0.2	1.9	0.9	0.0	0.1	0.0	0.1	0.5	0.2	0.2	0.2	0.4	0.4	0.1	0.0	0.4	1.6	1.9	0.1	0.5	0.1	0.2	0.5	0.1	0.2	1.1	2.1	0.0	15.8				
19	Ховд	0.8	0.1	2.5	0.6	0.1	0.0	0.1	0.2	0.2	0.3	0.1	0.5	0.3	0.5	0.1	0.0	0.0	1.4	1.0	0.2	0.6	0.0	0.2	0.3	0.1	0.2	1.9	1.6	0.0	14.5				
20	Хөвсгөл	0.5	0.2	1.2	0.9	0.0	0.0	0.0	0.1	0.3	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	0.3	0.0	0.7	1.0	2.0	0.3	0.4	0.1	0.2	0.3	0.1	0.2	1.4	1.2	0.0	13.2				
21	Хэнтий	0.3	0.1	1.4	1.0	0.1	0.0	0.0	0.3	0.8	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	0.0	0.0	0.6	1.4	1.1	1.1	0.6	0.0	0.1	0.0	0.1	0.3	1.3	4.2	0.1	17.8				
22	Аймгийн дундаж	0.6	0.2	1.9	0.8	0.2	0.0	0.0	0.1	0.4	0.2	0.3	0.4	0.2	0.3	0.2	0.0	0.4	1.5	1.8	0.6	0.8	0.1	0.2	0.4	0.2	0.3	1.9	2.3	0.1	17.2				
23	Улаанбаатар	2.2	0.5	4.6	1.9	0.7	0.3	0.2	0.3	1.6	0.7	0.8	1.4	0.9	1.7	0.8	0.1	0.9	3.3	2.8	2.4	3.5	0.3	0.4	1.8	0.7	0.6	3.4	3.3	0.2	44.1				
24	Улсын дундаж	1.2	0.3	2.9	1.2	0.4	0.1	0.1	0.2	0.9	0.4	0.5	0.8	0.5	0.8	0.4	0.0	0.6	2.2	2.2	1.3	1.8	0.2	1.3	1.8	0.2	0.3	0.9	0.4	2.4	2.7	0.1	27.5		

Эрүүл мэндийн байгууллагын хүртээмж, 2001-2006

10000 хүн амд ногдох их эмч, мэргэжлээр, /2001-2006/

Дундаж ор хоног, мэргэжлээр Бүгд, 2006

Аймаг хотын нэр	Дотор	Мас засал	Төрөх	Эмэгтэчүүд	Хүүхэд	Халдварт	Арьс өнгө	Сурвалж	Мэдрэл	Сэтгэл	Невролог	Урологи	Эрчимт эмчилгээ, сэхээ амьдруулах	Нүд	Чих, хамар, хоолой	Шүд	Эрүүлнүүр	Хавдар	Үламжлалт эмчлээний	БЭХ Ө	Төрөлжөөгүй	Бусад	Бүгд	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Архангай	8.2	6.7	5.4	8.4	7.7	10.7	0.0	17.6	9.1	12.1	0.0	0.0	0.0	9.2	8.9	8.1	0.0	9.7	9.1	0.0	0.0	0.0	0.0	8.1
Баян-Өлгий	8.6	7.4	5.6	9.2	8.0	11.2	9.0	37.1	7.9	18.5	11.2	0.0	0.0	3.1	8.3	9.1	0.0	8.3	10.9	10.9	0.0	0.0	0.0	8.3
Баянхонгор	9.0	6.1	5.2	6.7	7.5	13.3	9.6	58.0	9.9	9.9	12.0	0.0	0.0	4.7	10.5	9.1	0.0	6.6	10.2	11.1	0.0	0.0	0.0	8.5
Булган	9.2	7.1	5.3	9.6	8.5	13.5	10.0	34.8	10.1	10.1	0.0	0.0	0.0	7.6	7.0	7.4	7.3	0.0	0.0	9.3	0.0	0.0	0.0	9.1
Говь-Алтай	8.7	5.1	6.5	4.8	8.0	10.3	11.8	46.8	10.9	13.2	9.6	0.0	0.0	9.8	9.3	8.5	0.0	7.4	9.9	10.6	0.0	0.0	0.0	8.2
Говьсүмбэр	9.9	10.2	3.8	8.0	8.3	12.9	0.0	0.0	9.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	9.3
Дархан-Уул	9.3	7.2	4.2	7.9	7.1	11.8	9.8	35.5	10.8	14.9	11.8	0.0	0.0	9.9	12.9	8.3	0.0	6.7	8.5	9.5	0.0	0.0	0.0	9.2
Дорноговь	9.7	6.5	4.4	3.1	7.0	14.1	0.0	35.4	9.8	10.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10.0	0.0	0.0	0.0	8.6
Дорнод	9.0	8.6	5.6	7.5	7.0	15.9	11.1	43.9	11.0	12.3	0.0	0.0	0.0	9.3	10.8	6.4	0.0	0.0	0.0	10.6	0.0	0.0	0.0	9.3
Дундговь	9.7	6.3	5.4	7.4	8.1	13.8	9.3	30.7	12.5	9.8	7.2	0.0	0.0	14.0	9.9	6.5	0.0	2.2	10.8	9.1	0.0	0.0	0.0	8.9
Завхан	9.0	8.3	7.2	8.1	8.0	10.6	9.7	41.6	8.1	10.0	10.5	0.0	0.0	0.0	9.2	6.4	8.9	0.0	11.6	9.6	0.0	0.0	0.0	8.7
Орхон	9.4	6.3	5.3	7.0	7.8	12.7	0.0	30.6	10.6	12.2	11.4	0.0	0.0	13.0	0.0	6.5	0.0	0.0	0.0	8.7	0.0	0.0	0.0	9.0
Өвөрхангай	9.0	7.1	3.9	6.9	8.1	11.8	9.9	39.1	11.5	11.7	10.6	0.0	0.0	15.2	7.2	7.6	0.0	8.2	8.6	16.1	0.0	8.3	0.0	8.6
Өмнөговь	8.4	6.9	3.1	4.5	6.6	9.9	10.3	25.4	9.8	7.6	0.0	0.0	0.0	4.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.2	8.0	7.3
Сүхбаатар	9.6	7.2	4.3	10.0	8.8	14.3	8.4	50.4	10.3	10.5	9.8	0.0	0.0	9.7	7.7	7.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	9.5
Сэлэнгэ	9.1	7.4	5.6	8.8	8.8	15.8	11.2	47.0	10.4	10.7	0.0	0.0	0.0	0.0	8.6	9.3	0.0	9.6	9.2	10.1	0.0	0.0	0.0	9.3
Төв	9.2	7.4	4.5	6.6	8.1	10.2	9.2	38.9	8.4	0.0	8.4	0.0	0.0	14.9	7.7	7.1	0.0	8.4	0.0	17.4	0.0	0.0	6.1	8.9
Увс	9.3	7.4	5.2	7.5	8.3	10.8	10.3	20.9	10.9	13.0	0.0	0.0	0.0	7.1	8.8	5.9	7.7	0.0	24.8	0.0	0.0	0.0	3.5	8.7
Ховд	8.6	8.6	4.6	9.6	7.4	11.3	10.8	30.6	9.5	15.5	0.0	0.0	0.0	24.3	8.7	7.4	0.0	7.8	0.0	4.6	0.0	0.0	0.0	8.5
Хөвсгөл	8.4	6.0	2.7	6.8	7.7	10.6	9.8	23.9	10.5	10.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.4	0.0	0.0	0.0	7.8
Хэнтий	8.9	6.8	4.8	8.8	7.4	13.9	10.9	31.4	8.8	0.0	0.0	0.0	0.0	9.0	8.8	0.0	0.0	10.3	0.0	0.0	0.0	0.0	9.2	8.6
22 Аймаг дундаж	9.0	7.0	4.9	7.5	7.8	12.4	10.0	34.6	9.7	12.4	10.9	0.0	0.0	8.3	9.5	8.1	7.9	8.8	11.6	9.2	0.0	8.3	11.3	8.6
Улаанбаатар	9.3	8.6	4.6	7.8	7.3	11.7	10.6	35.3	9.9	24.4	13.1	11.4	8.9	16.6	6.3	7.1	10.5	7.6	10.3	9.2	8.9	0.0	7.5	9.5
24 Улсын дундаж	9.1	7.8	4.8	7.6	7.7	12.1	10.3	35.0	9.8	19.7	12.6	11.4	8.9	13.4	7.2	7.5	8.4	8.0	10.6	9.2	8.9	8.3	9.8	9.0

Эмнэлгийн орны ашиглалт, 2006

А	Б	Бүгд				Аймаг хотын нэгдсэн эмнэлэг				Хөдөөгийн эмнэлэг			
		Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалт хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт	Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалт хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт	Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалт хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Архангай	289.10	79.20	8.05	35.89	328.36	89.96	8.79	37.34	245.65	67.30	7.12	34.52
2	Баян-Өлгий	322.58	88.38	8.34	38.67	303.79	83.23	7.95	38.24	332.00	90.96	8.44	39.34
3	Баянхонгор	306.63	84.01	8.50	36.07	294.11	80.58	8.53	34.50	316.56	86.73	8.31	38.11
4	Булган	321.35	88.04	9.08	35.40	309.35	84.75	9.45	32.74	331.11	90.71	8.73	37.93
5	Говь-Алтай	265.65	72.78	8.18	32.49	229.38	62.84	9.20	24.93	296.09	81.12	7.79	38.00
6	Говьсүмбэр	324.03	88.78	9.34	34.71	290.83	79.68	9.16	31.74	333.60	91.40	8.41	39.65
7	Дархан-Уул	322.10	88.25	9.20	35.02	333.29	91.31	9.28	35.92	317.91	87.10	8.26	38.47
8	Дорноговь	275.89	75.59	8.58	32.15	258.74	70.89	7.78	33.25	266.53	73.02	8.61	30.97
9	Дорнод	299.37	82.02	9.31	32.17	302.68	82.93	10.14	29.85	306.76	84.04	7.70	39.84
10	Дундговь	259.45	71.08	8.85	29.30	266.76	73.08	8.94	29.85	248.45	68.07	8.66	28.68
11	Завхан	220.14	60.31	8.70	25.32	247.54	67.82	9.05	27.34	211.48	57.94	8.49	24.92
12	Орхон	295.28	80.90	8.96	32.97	299.40	82.03	9.14	32.77	312.57	85.64	9.41	33.21
13	Өвөрхангай	283.17	77.58	8.61	32.87	306.09	83.86	8.90	34.39	261.82	71.73	7.88	33.21
14	Өмнөговь	232.51	63.70	7.33	31.71	235.82	64.61	7.37	31.99	226.33	62.01	7.11	31.84
15	Сүхбаатар	325.62	89.21	9.53	34.17	334.82	91.73	9.94	33.70	313.70	85.95	9.32	33.64
16	Сэлэнгэ	316.73	86.78	9.29	34.08	352.46	96.57	10.27	34.31	310.82	85.16	8.55	36.37
17	Төв	260.58	71.39	8.88	29.35	223.10	61.12	9.27	24.07	313.47	85.88	8.63	36.34
18	Увс	287.08	78.65	8.66	33.15	276.09	75.64	8.78	31.46	299.31	82.00	8.66	34.57
19	Ховд	311.93	85.46	8.45	36.91	337.32	92.42	9.21	36.64	287.40	78.74	7.64	37.62
20	Хөвсгөл	269.35	73.79	7.77	34.69	306.90	84.08	8.16	37.60	232.09	63.59	7.42	31.29
21	Хэнтий	279.50	76.57	8.63	32.39	289.36	79.28	9.46	30.59	258.81	70.91	8.03	32.22
22	Аймгийн дундаж	287.35	78.73	8.63	33.31	294.15	80.59	9.00	32.68	277.53	76.04	8.15	34.07
23	Улаанбаатар	305.01	83.56	9.48	32.16	0.00	0.00	0.00	0.00	304.29	83.37	8.49	35.82
24	Улсын дундаж	295.13	80.86	9.00	32.80	294.15	80.59	9.00	32.68	277.94	76.15	8.15	34.10

Эмнэлгийн орны тоо, мэргэжлээр 10000 хүн амд, 2006

Аймаг хотын нэр		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
Дотор	Мас засал	Төрөх	Эмгэгчүүд	Хүүхэд	Халдварт	Арьс харшил	Сүрьеэ	Мэдрэл	Сэтгэл	Невролог	Урологи	Эрчимт эмчлээ, сэтгэл амьдруулах	Няд	Чих, хамаар, хоолой	Шүд	Эрүүлнүүр	Хавдар	Уламжлалт эмчлээний	БЗДХ	Хөнгөвчлөх эмчлээ	Бусад	Бүгд					
А	Б																										
1	Архангай	18.50	3.96	6.84	3.85	12.83	4.06	0.00	1.92	11.33	0.86	0.00	0.00	0.00	0.00	0.21	0.21	0.21	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.21	65.97	
2	Баян-Өлгий	20.30	3.80	6.90	1.70	10.20	1.50	1.20	0.70	1.40	1.00	1.10	0.00	0.00	0.00	0.80	0.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	56.09
3	Баянхонгор	21.52	4.06	9.32	5.02	9.32	4.42	1.79	0.60	2.99	1.20	0.72	0.00	0.00	0.00	0.84	1.43	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	65.15
4	Булган	19.15	4.16	5.49	2.50	10.49	4.66	2.16	1.17	2.83	0.67	0.00	0.00	0.00	0.00	0.33	0.33	0.17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	57.94
5	Говь-Алтай	27.50	6.13	8.12	3.81	13.42	6.79	0.99	2.48	4.47	0.33	1.33	0.00	0.00	0.00	0.33	0.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	77.69
6	Говьсүмбэр	32.26	11.80	5.51	9.44	20.46	13.38	0.00	0.00	3.93	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	96.78
7	Дархан-Уул	11.87	3.31	4.45	5.48	7.76	3.43	1.37	3.43	4.45	3.77	3.08	0.00	0.00	0.00	0.91	0.34	1.14	0.00	0.23	0.23	3.54	0.00	0.00	0.00	0.00	58.80
8	Дорноговь	23.01	5.94	6.87	1.86	13.92	5.75	0.00	1.86	4.64	0.93	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	73.49
9	Дорнод	18.10	6.26	5.31	1.91	12.25	3.54	1.36	4.76	2.99	3.27	0.00	0.00	0.00	0.00	0.41	1.77	0.68	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	66.15
10	Дундговь	25.52	4.46	8.51	2.84	13.98	6.89	1.01	1.01	0.81	1.01	0.61	0.00	0.00	0.00	0.61	0.41	0.61	0.00	0.41	0.20	2.03	0.00	0.00	0.00	0.00	70.90
11	Завхан	31.73	8.34	9.58	6.10	15.18	4.85	1.24	0.87	3.11	0.62	0.62	0.00	0.00	0.00	0.00	0.12	0.12	0.00	0.00	0.62	1.87	0.00	0.00	0.00	0.00	85.37
12	Орхон	16.29	4.04	4.92	2.15	3.66	5.68	0.00	2.53	2.53	2.53	3.16	0.00	0.00	0.00	0.76	0.00	1.01	0.00	0.00	0.00	2.90	0.00	0.00	0.00	0.00	52.15
13	Өвөрхангай	18.55	4.02	5.86	2.36	9.01	3.94	0.87	1.31	1.05	0.79	1.31	0.00	0.00	0.00	0.35	0.26	0.79	0.00	0.26	0.09	2.01	0.00	0.00	0.00	0.00	53.02
14	Өмнөговь	22.27	4.11	8.21	3.03	12.97	2.16	1.08	0.65	3.67	0.65	0.00	0.00	0.00	0.00	0.86	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	64.42
15	Сүхбаатар	23.13	2.87	6.28	2.33	9.68	4.84	1.79	2.69	3.41	1.97	1.08	0.00	0.00	0.00	0.36	0.18	0.18	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	60.80
16	Сэлэнгэ	20.11	3.50	5.70	6.80	13.01	4.40	0.40	3.00	1.90	1.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.20	1.80	0.00	0.20	0.10	0.80	0.00	0.00	0.00	0.00	62.93
17	Төв	16.69	1.73	5.41	3.11	12.09	5.30	1.38	2.07	4.60	0.00	0.35	0.00	0.00	0.00	0.46	0.12	0.12	0.00	0.00	0.00	4.37	0.00	0.00	0.00	0.00	59.05
18	Увс	27.93	4.47	9.19	3.85	14.90	3.72	1.24	1.49	1.86	1.24	0.00	0.00	0.00	0.00	0.37	0.99	0.37	0.00	0.00	0.37	1.24	0.00	0.00	0.00	0.00	73.62
19	Ховд	20.30	4.20	7.48	2.83	12.81	3.52	1.70	1.13	3.18	1.13	0.00	0.00	0.00	0.00	0.45	0.23	0.91	0.00	0.23	0.00	2.27	0.00	0.00	0.00	64.52	
20	Хөвсгөл	23.63	4.76	6.57	3.12	12.64	3.77	0.82	0.82	1.64	0.82	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.23	0.00	0.00	0.00	59.83	
21	Хэнтий	18.20	5.22	6.63	1.98	13.12	6.21	1.83	3.25	3.81	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.56	1.41	0.00	0.00	0.56	0.00	0.00	0.00	0.00	66.46	
22	Аймгийн дундаж	21.02	4.46	6.78	3.47	11.60	4.40	1.08	1.85	3.29	1.18	0.68	0.00	0.00	0.00	0.38	0.41	0.63	0.04	0.17	0.17	1.83	0.00	0.03	0.70	64.15	
23	Улаанбаатар	23.20	6.81	5.18	3.55	5.60	3.62	2.05	2.79	5.01	5.10	4.93	1.59	0.66	1.42	1.20	1.16	0.02	0.38	1.12	1.12	6.53	0.05	0.00	0.55	82.55	
24	Улсын дундаж	21.85	5.35	6.17	3.50	9.32	4.11	1.45	2.20	3.94	2.67	2.30	0.60	0.25	0.77	0.71	0.83	0.03	0.25	0.53	0.53	3.61	0.02	0.02	0.64	71.14	

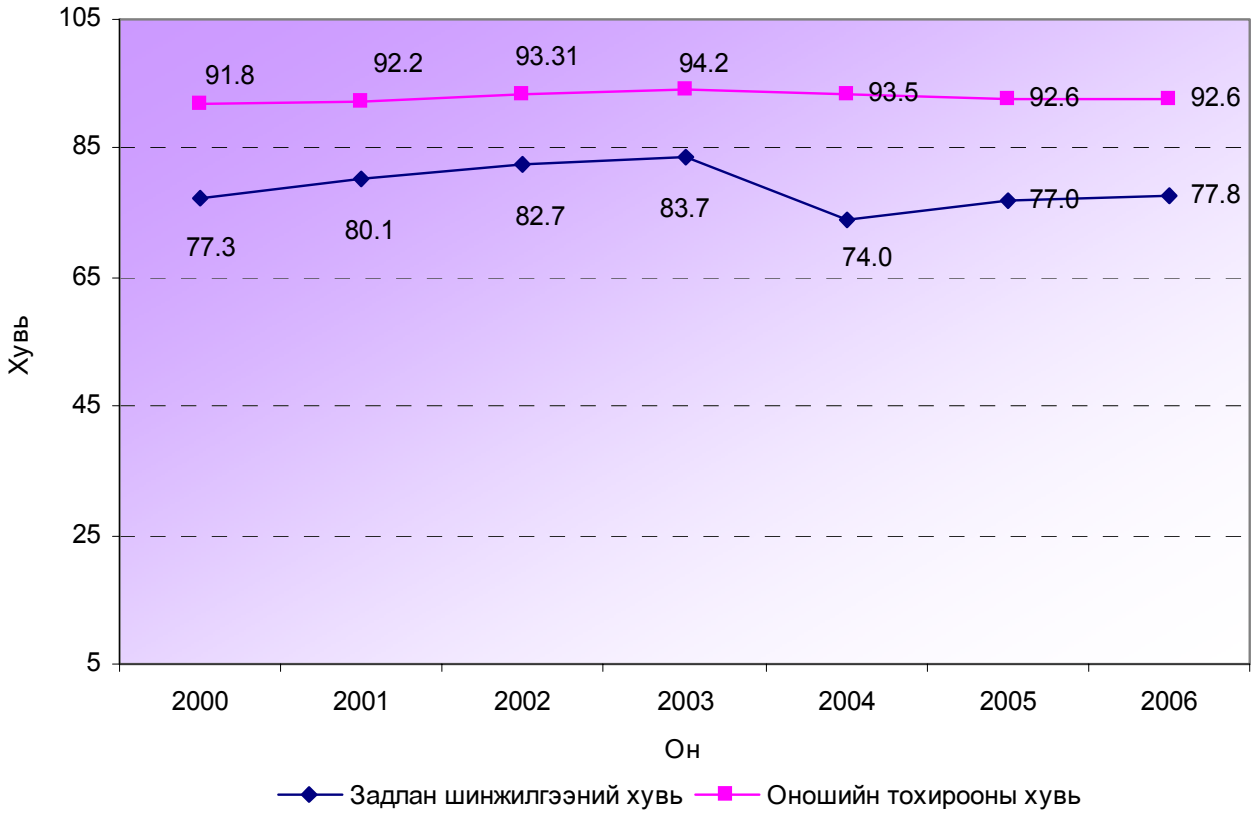
Хагалгааны дараах хүндрэл, нас баралтын хувь, 2006

№	Аймаг хотын нэр	Мэс засал хийлгэсэн хүний тоо	Хүндрэлийн хувь	Нас баралтын хувь
A	Б	1	2	3
1	Архангай	1468	0.00	0.00
2	Баян-Өлгий	1619	0.31	0.25
3	Баянхонгор	1272	0.00	0.16
4	Булган	666	0.90	0.15
5	Говь-Алтай	1522	0.26	0.26
6	Говьсүмбэр	179	0.00	0.00
7	Дархан-Уул	1983	0.25	0.05
8	Дорноговь	986	0.41	0.71
9	Дорнод	1692	0.35	0.24
10	Дундговь	749	0.00	0.00
11	Завхан	1097	0.18	0.00
12	Орхон	2407	0.33	0.00
13	Өвөрхангай	1706	0.59	0.53
14	Өмнөговь	743	0.00	0.00
15	Сүхбаатар	565	0.00	0.00
16	Сэлэнгэ	922	0.22	0.00
17	Төв	479	0.00	0.00
18	Увс	1121	0.00	0.00
19	Ховд	1421	0.42	0.07
20	Хөвсгөл	1384	0.43	0.00
21	Хэнтий	944	0.32	0.11
22	Аймгийн дундаж	24925	0.27	0.14
23	Улаанбаатар	42557	0.38	0.42
24	Улсын дундаж	67482	0.34	0.32

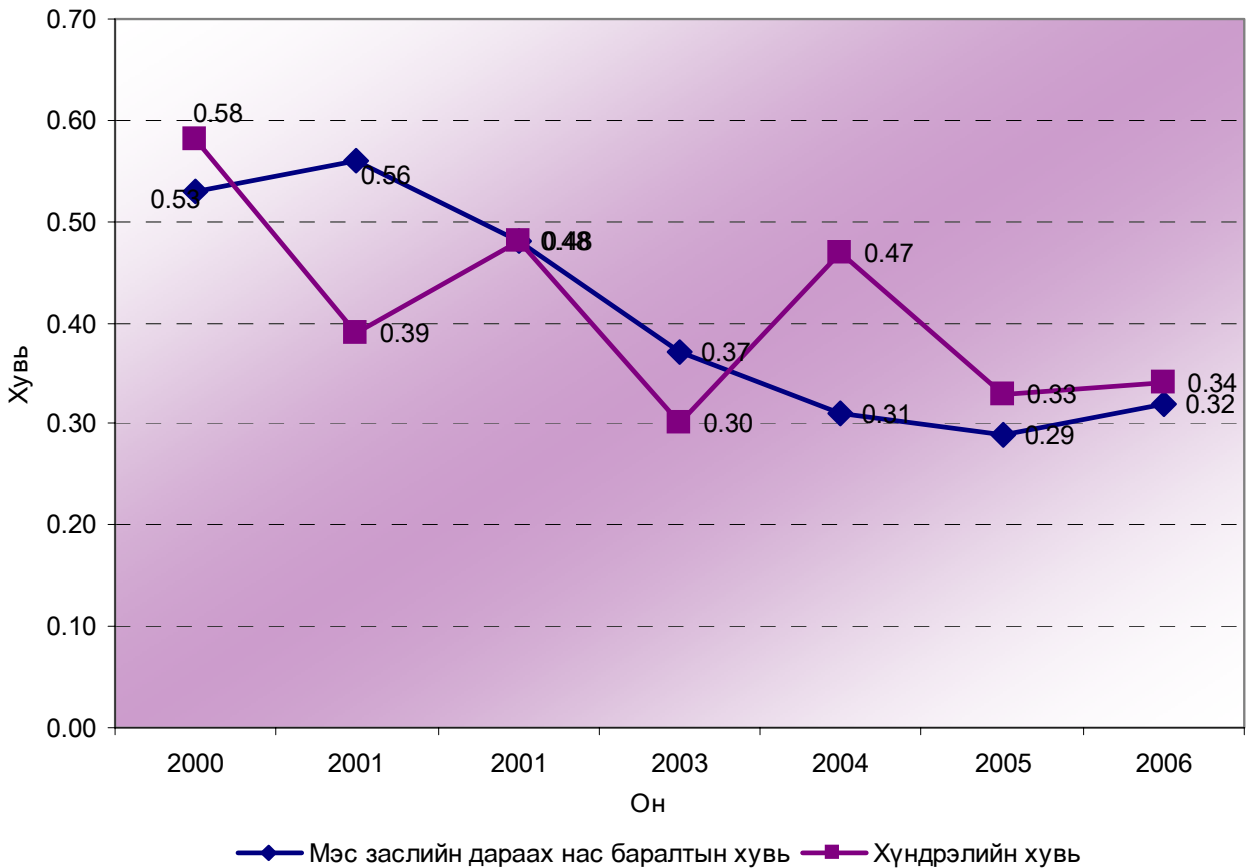
Аймаг хотын нэгдсэн эмнэлгүүдийн задлан шинжилгээ, Үндсэн оношийн зөрөөний хувь, 2006

№	Аймаг хотын нэр	Нийт нас баралт	Задлан шинжилгээний хувь	Үндсэн оношийн зөрөөний хувь
A	Б	1	2	3
1	Архангай	43	80.8	0.0
2	Баян-Өлгий	62	9.2	0.0
3	Баянхонгор	77	42.3	0.0
4	Булган	22	59.0	0.0
5	Говь-Алтай	46	58.7	11.1
6	Говьсүмбэр	22	45.4	8.3
7	Дархан-Уул	94	69.8	4.5
8	Дорноговь	34	97.6	10.0
9	Дорнод	66	91.6	5.3
10	Дундговь	21	41.6	0.0
11	Завхан	34	30.2	0.0
12	Орхон	110	64.8	2.5
13	Өвөрхангай	78	76.2	0.0
14	Өмнөговь	34	68.6	0.0
15	Сүхбаатар	32	52.3	10.5
16	Сэлэнгэ	37	75.6	3.6
17	Төв	25	81.5	13.6
18	Увс	48	100.0	2.0
19	Ховд	59	33.3	0.0
20	Хөвсгөл	81	71.6	3.4
21	Хэнтий	31	76.9	36.3
22	Аймгийн дундаж	1056	70.1	4.7
23	Улаанбаатар	1543	83.0	9.2
24	Улсын дундаж	2599	77.8	7.4

Задлан шинжилгээ, оношийн тохирооны хувь, /2000-2006/

Мэс заслын хагалгааны үзүүлэлт, /2000-2006/

10000 хүн тутмаас стационарт хэвтэн эмчлүүлэгчид, 2006

№	Аймаг хотын нэр	Бүгд	Хувьцаа ба шимшигч зарим өвчин																		
			Халдвар	Цус, цус бүтээх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан эмгэг	Дотоод шүүрэл, тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд	Сэтгэцийн ба аягийн эмгэг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд	Чих ба хөхөнцрийн өвчнүүд	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Арьс ба халимын өвчин	Үс, бүлчингийн тогтолцоо, холбох нөхцөл өвчин	Цэвэр бэлгэсийн тогтолцооны өвчнүүд	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе	Төрөх тойрны (перинаталь) үед үүсэх өөр	Төрөлхийн гажил, хэв гажил, өнгөт цөлцны гажуудал	Хаан ангилаагүй хамшинж, тэмдэг, эмнэлгэний ба лабораторийн шинжилгээний гажуу үзүүлэлтүүд	Бэртэл хортлоо ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар	
	A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Архангай	2,370.22	84.00	17.38	10.62	10.73	26.71	155.44	7.19	22.21	379.64	260.14	352.61	34.11	45.70	635.17	249.95	0.32	3.11	1.29	73.91
2	Баян-Өлгий	2,168.35	25.79	17.99	36.89	17.39	34.79	95.66	18.69	16.39	226.21	478.51	319.28	54.48	97.66	364.76	309.28	0.00	10.70	5.80	38.09
3	Баянхонгор	2,330.14	56.85	26.16	14.57	36.19	45.03	117.28	46.58	19.71	317.33	233.01	345.88	106.18	87.07	455.64	319.12	2.15	13.97	0.48	86.95
4	Булган	2,041.29	74.35	23.73	7.30	13.77	36.18	171.60	12.28	13.94	301.05	278.31	289.60	84.14	61.24	400.29	197.32	1.83	3.49	2.16	68.71
5	Говь-Алтай	2,508.41	56.71	28.69	17.74	16.75	37.14	133.15	5.14	18.07	396.62	296.64	548.67	108.11	49.58	405.58	302.77	2.49	9.78	0.00	74.78
6	Говьсүмбэр	3,230.70	243.33	9.85	0.00	8.34	44.72	126.59	5.31	29.56	542.75	645.08	391.14	109.16	90.20	601.87	327.47	0.00	0.00	0.00	55.34
7	Дархан-Уул	2,056.93	142.43	21.72	7.43	12.46	103.22	123.11	9.14	14.63	255.26	319.96	260.40	56.58	48.01	303.96	254.12	1.71	1.71	1.60	119.46
8	Дорноговь	2,326.14	107.00	10.83	7.16	14.32	36.16	228.69	5.14	8.26	288.15	318.62	358.45	63.32	114.16	365.42	293.84	4.22	5.14	0.73	96.54
9	Дорнод	2,121.40	113.97	29.78	10.88	11.29	119.41	82.96	48.28	13.33	219.24	346.81	293.91	81.87	79.70	265.48	286.02	3.94	5.98	0.00	108.53
10	Дундговь	2,081.29	88.13	9.16	14.04	14.45	39.48	69.00	8.55	12.01	294.71	299.80	323.20	64.72	82.63	429.85	247.90	0.41	5.70	0.00	77.54
11	Завхан	2,155.01	59.56	22.34	15.88	17.37	15.88	107.96	6.82	13.40	275.10	267.65	335.65	81.40	58.57	524.76	276.22	2.85	8.31	5.46	59.81
12	Орхон	1,703.30	126.20	25.44	7.05	15.87	42.19	62.60	1.76	13.22	216.63	177.21	258.82	39.42	64.11	272.80	260.08	9.57	9.45	0.00	100.88
13	Өвөрхангай	1,718.96	85.26	24.30	11.06	15.33	23.25	75.07	5.83	22.73	257.94	250.02	249.76	66.71	54.17	262.91	232.08	2.96	5.66	0.17	73.76
14	Өмнөговь	2,025.02	40.70	11.20	16.15	15.72	31.87	145.14	16.15	12.06	297.81	327.53	322.57	93.89	65.25	262.93	282.95	0.00	2.80	0.00	80.32
15	Сүхбаатар	2,082.25	104.83	27.02	5.94	14.59	86.28	188.23	10.81	25.22	228.94	320.26	318.10	110.06	51.16	344.76	178.14	2.34	2.16	0.00	63.40
16	Сэлэнгэ	2,139.39	81.15	12.69	9.69	9.09	27.18	151.50	6.60	32.58	321.09	390.04	274.52	65.46	47.77	462.19	184.48	0.60	2.70	1.40	58.66
17	Төв	1,738.28	68.53	11.00	6.14	8.57	7.41	156.05	1.74	13.08	261.51	304.22	194.60	77.79	83.00	350.30	144.82	1.39	2.43	0.00	45.73
18	Увс	2,434.69	93.33	29.83	15.41	15.16	30.82	125.02	31.69	18.52	272.29	297.14	294.53	82.40	66.61	677.30	329.46	0.12	6.96	0.00	48.09
19	Ховд	2,367.95	64.91	32.34	15.94	19.68	29.40	156.96	12.67	32.34	335.74	381.20	310.07	104.26	116.59	374.53	304.08	0.23	9.27	0.00	67.74
20	Хөвсгөл	2,074.72	62.12	15.49	21.80	12.54	39.25	136.28	2.87	8.44	335.65	274.19	283.78	57.94	63.02	465.13	253.79	0.25	3.20	0.00	39.01
21	Хэнтий	2,139.82	128.61	20.57	10.85	11.83	19.30	135.37	14.09	43.10	245.24	400.75	306.23	88.46	101.56	292.57	217.49	0.00	3.24	0.00	100.57
22	Аймгийн дундаж	2,127.67	83.47	20.92	13.56	15.04	40.39	128.05	13.21	19.06	289.07	314.00	306.13	74.00	71.20	402.78	256.32	1.79	5.80	1.03	71.85
23	Улаанбаатар	2,596.50	131.52	74.59	11.42	28.97	86.11	178.59	49.74	17.27	340.59	288.90	398.24	66.71	108.19	291.32	340.69	12.60	21.82	1.85	147.37
24	Улсын дундаж	2,307.32	101.88	41.49	12.74	20.38	57.91	147.41	27.21	18.38	308.81	304.38	341.42	71.21	85.37	360.07	288.65	5.93	11.94	1.35	100.79

Амбулатор бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөл (10000 хүн амд), 2006

№	Аймаг хотын нэр	Бүгд	Халдварт ба шимэгчтэй зарим өвчин																		
			Хавдар	Цус, цус бүтээх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан эмгэг	Дотоод шүүрэл, гэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчинүүд	Сэтгэцийн ба аягийн эмгэг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Нүд өх түүний дайврын өвчинүүд	Чих ба хөхөнцрийн өвчинүүд	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Арьс ба халмын өвчин	Үс, буюу нийлмэл тогтолцоо, холбох нэхдэсийн өвчин	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчинүүд	Жирэмсэг, төрөх, төрсний дараах үе	Төрөх тойрны (перинаталь) үед үүсэх өвч	Төрөлхийн гэжиг, хэв гэжиг, өнгөт цочрын гэжүүд	Хаанч ангилагүй хамшиж, тэмдэг, эмгэгийн ба лабораторийн шинжлэлгүй гэжүүд	Бэртэл хортлоо ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дараах өвчин	
	A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Архангай	4844.72	65.33	25.21	26.60	26.50	79.49	281.70	99.01	122.29	720.24	886.73	801.98	126.37	76.38	1,122.20	267.54	0.43	3.54	1.61	111.57
2	Баян-Өлгий	3490.94	40.38	14.19	78.47	28.39	50.68	140.25	30.69	39.28	383.85	878.96	506.50	104.16	154.94	651.35	321.67	0.00	12.20	6.10	48.88
3	Баянхонгор	4250.50	102.00	12.54	29.50	59.00	141.65	166.97	102.95	50.52	585.46	641.83	642.79	226.33	127.32	853.95	329.40	2.63	18.99	0.96	155.74
4	Булган	3895.71	106.38	18.75	11.95	32.20	38.00	259.56	73.19	61.07	548.99	723.91	593.14	190.69	105.38	771.54	225.87	2.16	7.14	2.16	123.64
5	Говь-Алтай	5820.86	77.60	31.50	46.10	33.83	104.46	302.11	180.40	125.35	829.06	919.43	1,288.86	280.72	97.83	993.88	343.56	2.98	19.57	0.00	143.59
6	Говьсүмбэр	7836.45	185.72	8.34	0.00	21.98	95.51	365.37	451.78	328.22	964.21	1,585.79	1,855.64	199.36	139.48	1,109.75	328.98	0.00	0.00	0.00	196.33
7	Дархан-Уул	6397.23	131.57	61.16	45.27	35.78	231.82	239.60	361.57	142.09	765.32	1,219.14	1,223.25	341.56	121.40	882.60	256.17	3.77	6.52	7.54	321.10
8	Дорноговь	5454.35	167.94	21.47	17.44	48.09	81.12	398.09	55.06	74.70	564.74	1,129.85	942.28	254.20	225.57	927.78	300.27	6.06	10.09	0.73	228.87
9	Дорнод	4897.38	335.66	18.50	30.46	52.77	384.76	183.74	136.14	177.08	326.14	1,003.98	786.24	367.76	135.19	447.45	289.83	3.94	11.97	4.22	201.56
10	Дундговь	3509.05	109.91	14.45	21.57	26.66	54.14	101.56	86.91	63.09	448.17	571.51	597.36	142.67	124.36	750.82	252.58	0.41	7.12	1.02	134.74
11	Завхан	3514.13	75.82	14.15	29.28	28.42	34.99	145.18	60.31	59.07	403.65	634.45	598.84	120.24	87.23	815.62	278.82	2.85	11.17	5.46	108.58
12	Орхон	3957.86	165.49	17.88	20.28	32.87	85.01	114.61	105.29	48.49	428.85	752.02	611.47	243.58	159.95	631.24	261.97	10.08	17.51	0.00	251.26
13	Өвөрхангай	4542.76	141.08	17.33	23.25	29.00	57.21	254.98	128.10	118.43	541.23	753.89	1,048.32	267.09	111.64	640.59	236.78	3.57	14.98	0.70	154.57
14	Өмнөговь	4975.34	60.29	8.83	38.11	33.38	41.99	264.00	112.19	110.68	573.66	1,213.42	1,013.59	261.42	132.00	570.00	291.13	0.00	4.09	0.00	246.56
15	Сүхбаатар	3769.30	127.53	27.38	20.35	32.24	124.65	267.85	68.27	99.61	372.32	646.47	722.84	196.88	86.28	617.83	199.94	3.60	4.14	0.00	151.12
16	Сэлэнгэ	4269.18	111.93	13.19	17.69	17.29	40.97	209.66	125.32	120.32	549.84	966.06	699.44	153.40	80.05	774.59	186.88	0.70	3.00	3.60	195.27
17	Төв	3093.86	108.93	12.27	8.57	13.43	35.31	232.80	71.77	30.10	381.90	659.73	332.58	221.11	109.16	596.52	144.82	1.50	4.75	0.81	127.80
18	Увс	5397.68	80.53	31.19	64.00	38.65	108.37	252.90	92.09	155.35	517.36	1,038.58	827.80	221.34	148.88	1,382.32	337.91	0.75	12.55	4.97	82.15
19	Ховд	3905.08	78.37	18.32	30.53	32.34	99.74	234.65	77.24	66.61	520.07	715.36	499.37	258.62	177.99	659.72	315.95	0.23	12.10	0.00	107.88
20	Хөвсгөл	3786.50	123.82	15.98	36.96	21.88	49.25	197.33	201.59	47.86	532.57	641.97	510.20	86.86	105.55	840.61	259.20	0.25	5.24	0.00	109.40
21	Хэнтий	4173.43	104.10	4.93	18.88	21.55	37.47	192.13	69.59	129.03	434.42	1,088.29	679.51	205.23	172.27	591.48	226.50	0.00	4.51	0.00	193.54
22	Аймгийн дундаж	4390.52651	115.46	19.89	31.40	31.30	92.60	219.44	119.04	92.88	525.82	849.83	741.69	208.09	125.00	783.03	265.53	2.18	9.55	2.11	155.66
23	Улаанбаатар	4741.22931	202.83	114.51	20.36	54.15	148.14	255.38	136.09	57.99	463.23	609.18	710.21	185.25	129.18	552.21	343.61	18.22	33.39	3.88	703.42
24	Улсын дундаж	4524.91	148.94	56.15	27.17	40.05	113.88	233.21	125.57	79.51	501.84	757.62	729.63	199.34	126.60	694.58	295.45	8.33	18.68	2.79	365.56

Амбулаторт бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөл, (10000 хүн амд), 2006

